

SILAKERS

JONGEREN & CULTUUR

2010

CJP & AFDDELING JEUGD

№ 04

SMAKERS

<i>VOORWOORD: ER HANGT IETS IN DE LUCHT,</i>	007
..... ER BLOEIT IETS MOOIS...
<i>INLEIDING: DE NIEUWE SMAKERS</i>	009
<i>BIJDRAGE: PASCAL SMET: MÉNAGE À TROIS:</i>	011
..... ONDERWIJS, JEUGD EN CULTUUR
<i>ONDERZOEK: EUROPA EN DE TOEGANG VAN JONGEREN</i>	016
..... TOT CULTUUR
<i>DE IDEALE GSM-APPLICATIE</i>	021
<i>REPORTAGE: EEN GREEP UIT DE PRAKTIJK</i>	024
<i>DE IDEALE WEEKENDTRIP</i>	035
<i>TOP 5: FILMS / TV-SERIE</i>	040
<i>REPORTAGE: VIRALE CAMPAGNES ZIJN DUUR</i>	042
<i>DE IDEALE VRIJWILLIGERSJOB</i>	045
<i>GALERIJ: JONG TALENT</i>	048
<i>DE IDEALE SMOOTHIE</i>	051
<i>TOP 5: TIJDSCHRIFT/ KRANT</i>	054
<i>ONDERZOEK: DE CLICHÉS ONTKRACHT?</i>	056
..... JEUGDBEWEGINGEN IN VLAANDEREN

INHOUD

<i>REPORTAGE: EEN CARRIERE IN HET CIRCUS:</i>	064
..... HOE BEGIN JE ERAAN?
<i>DE IDEALE VERSIERTRUC</i>	071
<i>TOP 5: AUTEUR / RADIOPRESENTATOR</i>	074
<i>STIJLPORTRET</i>	076
<i>ONDERZOEK: LEEUWENDEEL JONGEREN IS AAN</i>	092
..... DE KUNST
<i>DE IDEALE HANGPLEK</i>	097
<i>REPORTAGE: THE SOCIAL NETWORK</i>	102
<i>DE IDEALE SPORT</i>	107
<i>ONDERZOEK: NIET ALLE JONGEREN ZIJN</i>	110
..... NIEUWEMEDIAFREKS!
<i>TOP 5: COMEDIAN / CULTFIGUUR</i>	114
<i>REPORTAGE: DUBSTEP</i>	116
<i>INTERVIEW: WAAR ZIJN DE JONGE FILMMAKERS?</i>	120
<i>DE IDEALE MANIER OM DE WERELD TE VERBETEREN</i>	125
<i>TOP 5: SOCIAAL NETWERK / GEZELSCHAPSSPEL</i>	132
<i>LIJSTEN / NOTA / COLOFON</i>	134

VOORWOORD

ER HANGT IETS IN

DE LUCHT, ER BLOEIT

IETS MOOIS...

Er hangt iets in de lucht, er bloeit iets moois, het klikt tussen jongeren en cultuur!

Uit deze vierde editie van Smakers blijkt onder meer dat deze relatie – niet alleen in het verleden, maar ook vandaag en in de toekomst – werkt. Jongeren en cultuur hebben een gezamenlijke stam: ze delen creativiteit, de onbevengende blik, de verwondering...

Samen met onderwijs ontstaat er een fascinerende driehoeksverhouding (zie ook pagina 11).

Zoals de Smakers-traditie het wil, wordt er een tipje van de sluier gelicht over wat er zich afspeelt op het snijvlak van jongeren en cultuur. De makers hebben oog voor kleinschalige en voor

grootser opgezette initiatieven, voor cultuur in het dorp en in de stad, voor amateurs en (semi-) professionals, voor cultuur met een grote C en voor uitingen van jongerencultuur.

Smakers 2010 is een boek met verhalen voor, door en over jongeren. Dit boek smaakt!

Laat het boek ook vooral een uitnodiging zijn om oog te hebben voor mooie projecten, op het raakvlak jongeren en cultuur en dit in jouw buurt. Of misschien heeft cultuur je gebeten en kan je aan den lijve ondervinden wat de relatie tussen jongeren en cultuur zo verfrissend, fascinerend, verbazend maakt...

● PASCAL SMET

Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

INLEIDING

DE NIEUWE

SMAKERS

Hier is hij dan, de nieuwe Smakers! Niet meer vierkant, maar even lijvig en met dezelfde doelstelling als alle vorige edities: een blik werpen op jongeren (15 tot 25 jaar) en cultuur. Niet met het doel om alomvattend te zijn, maar om een selectie te tonen van dingen die ons in het oog sprongen en interessant leken.

Een bonte verzameling van allerlei materiaal, van wetenschappelijke onderzoeken over bijdragen van experts tot idealen van jongeren en fotoreportages... Kortom: verhalen allerhande van of over jongeren en telkens met als centraal thema cultuur. Nieuwe thema's boden zich aan, andere werden opnieuw onder het stof vandaan gehaald.

We stuurden jonge reporters op pad met haast filosofische vragen voor hun leeftijdgenoten. Wat is de ideale gsm-applicatie? De ideale smoothie? De ideale weekendtrip of de ideale manier

om de wereld te verbeteren? En most of all: de ideale versiertruc? Experts uit het veld namen de resultaten van deze zoektochten onder de loep en gaven hun kijk op elk van deze idealen mee. Zo geeft StuBru-presentator Sam De Bruyn prijs hoe je hem kan veroveren. Geïnteresseerd? Blader snel naar pagina 73!

Een schare experts zorgde voor bijdragen aan het boek. Zo krijg je praktische tips om als organisatie actief te zijn op Facebook en Twitter, leer je alles over viral marketing en over hoe jongeren met media omgaan. Maar ook clichés over jeugdbewegingen, de groeiende circusbeweging, het nieuwe muziekgenre dubstep en de rol van jongeren in het amateurkunstenlandschap komen aan bod.

2011 wordt het jaar van de vrijwilliger. Ook ons laten de vrijwilligers niet koud, ze worden immers steeds belangrijker in het socio-culturele veld. We wijden er voor de gelegenheid zelfs een ideale aan: de ideale vrijwilligersjob.

De jonge fotograaf Bram Tack portretteerde 10 jongeren. Samen met hen

gingen we op zoek naar het waarom van hun outfit, hun lievelingsmuziek, hun idolen, hun waarden en de vooroordelen waarmee ze te maken krijgen.

“Leve Kabouter Wesley”, dachten onze jongeren en ze riepen hem prompt uit tot cultfiguur van het jaar 2010. Via enquêtes op de Boekenbeurs en via de CJP-website verkozen 1 151 jongeren hun favoriete auteur, magazine, krant, film, serie, radiopresentator, comedian, sociaal netwerk, gezelschapsspel en cultfiguur. De categorieën werden voor deze editie trouwens grondig geüpdatet. Klassieke websites bijvoorbeeld worden minder relevant, sociale media des te meer.

Tot slot willen we een woordje van dank richten aan de auteurs, aan de eindredacteuren, aan de jongeren die een inkijk gaven op hun idealen, de experts, de jongeren die zich lieten portretteren, de jongeren die hun favorieten invulden en iedereen die van ver of dichtbij betrokken was bij het maken van dit boek.

PASCAL SMET:

MÉNAGE À TROIS:

ONDERWIJS, JEUGD

EN CULTUUR

Als minister van Onderwijs én Jeugd ben ik minister van zéér veel kinderen en jongeren. Heel wat van die kinderen en jongeren in Vlaanderen zijn actief bezig met cultuur en kunst. Dit blijkt onder andere uit recent onderzoek. Als we er videoclipps, muziek of games bijrekenen, doen haast alle kinderen en jongeren aan cultuur.

De relatie cultuur, onderwijs en jeugd is een boeiende combinatie. Onderwijs is gericht op het bijbrengen van kennis, vaardigheden en attitudes. Cultuur stimuleert jongeren om zekerheden

los te laten en creatief om te gaan met die kennis. Jeugdbeleid is een zaak van mensen die zich specialiseren in het kijken met de onbevangen blik van kinderen en jongeren, in het ontdekken van hun talenten, in het stimuleren om die talenten te ontwikkelen en in het vormen van kinderen tot geëngageerde jongeren en van jongeren tot volwassenen.

KAN KUNST HET KIND REDDEN OF OMGEKEERD?

Kunst en cultuur zijn basisbehoeften. Ze zijn de bouwstenen van de identiteit van individuen en van gemeenschappen, én een handleiding voor het lezen van de identiteit van andere individuen en gemeenschappen, en dus voor ontmoeting. Het belang van culturele competenties is van dezelfde orde als het belang van mediagelettertheid:

het bepaalt de mate waarin we kunnen omgaan met verandering en diversiteit.

Bovendien zijn cultuur en kunst ook een economische realiteit en is de creativiteit verbonden aan deze sector ook een bron van economische groei. Uit onderzoek blijkt dat hoe vroeger mensen in contact komen met cultuur en kunst, des te meer kans er is dat men later blijft participeren en dus ook de vruchten van die participatie plukt.

In ons streven naar een zo breed mogelijke ontwikkeling van kinderen en jongeren, zijn cultuur en kunst dan ook vanzelfsprekende componenten. Kunstenaars confronteren ons met nieuwe interpretaties of afwijkende betekeniswerelden over de wereld in zijn geheel. Zij kijken met eenzelfde verwonde-

ring en originaliteit als kinderen naar de wereld. “Er bestaat een bloedband tussen kind en kunstenaar. Een kind is geen kunstenaar. En een volwassen kunstenaar is geen kind. Maar ze zijn allebei muzische mensen en ze voelen allebei de innerlijke druk van een sturende muzische imperatief, spontaan geuit door het kind, artistiek geuit door de componist, de schilder, de dichter. De kinderlijkheid als verwonderend en vormend proces van inzicht is een gemeenschappelijke voorwaarde voor een scheppend leven”⁽¹⁾.

ANNE BAMFORD: DE VINGER OP DE WONDE

Mede door het ondertussen welbekende onderzoek van Anne Bamford is echter ook het besef gegroeid, zowel bij de overheid als in de sector, dat meer afstemming, stroomlijning en een duidelijker beleidskader nodig zijn. Binnen het jeugdwerk en het bredere vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren wil ik meer en nieuwe aandacht besteden aan de verenigingen en programma's die de actieve kunstbeoefening op een speelse wijze introduceren en begeleiden, met een drempel die zo laag mogelijk is. Het Bamfordrapport en de daaraan gekoppelde vervolgtrajecten⁽²⁾ wezen duidelijk op de pijnpunten in het Vlaams cultuureducatief beleid: er is te weinig achterliggende visie en er is geen centrale en structurele ondersteuning van het gegeven. Daarbij komt nog dat de verschillende actoren (formeel onderwijs, cultuur, jeugd, onroerend erfgoed) afzonderlijk van elkaar allerlei cultuureducatieve activiteiten ondersteunen. Het Bamfordrapport heeft er mede voor gezorgd dat de noodzaak aan een coherente Vlaamse visie en eensgezinde beleidslijnen voor cultuureducatie nodig zijn. Een dergelijk beleid behelst ook voldoende onderzoek en ondersteuning

via intermediairen. De samenwerking die op Vlaams niveau van start moet gaan, moet vooral lokaal ingebed worden en zijn effect ressorteren zodat zoveel mogelijk kinderen en jongeren bereikt worden. Participatie via onderwijs lijkt de meest democratiserende weg voor verbreding. Zo kunnen cultuur- en jeugdcultuuractoren, omdat ze rekenen op een vrijwillige en dus geëngageerde keuze, vooral inzetten op het verdiepen van de culturele beleving van kinderen en jongeren. Maar net als kinderen en jongeren duldt cultuurbeleving geen gebiedende wijs. En laat dat nu nét onze uitdaging zijn.

Er zijn ook nog andere analyses over cultuur, jeugd en onderwijs. Sociale en culturele ongelijkheid loopt een stuk gelijk in het jeugdwerk en in onderwijs en dat zorgt op zijn minst voor de nood aan een gemeenschappelijke reflectie over de mechanismen die daarvoor verantwoordelijk zijn, en aan het gemeenschappelijk nadenken over remedies daarvoor. Ook cultuurbeleving is slechts voor een bepaalde groep mensen vanzelfsprekend. Kunnen kiezen voor cultuur is een recht, niet kunnen kiezen is een vorm van uitsluiting. De generatie Vlamingen van morgen zal diverser zijn dan die van vandaag. Cultuur leert bij uitstek omgaan met verschillen.

Studies tonen aan dat het vermogen om creatieve oplossingen te bedenken voor problemen, daalt naarmate de leeftijd stijgt. Ons onderwijs, dat overigens een uitstekend onderwijs is, leert met andere woorden creativiteit af, terwijl problem solving en kritische reflectie basisvoorwaarden zijn voor innovatie. Ik geloof dat je creativiteit kan aanwakkeren door contact met cultuur. Dat kan tot meer ondernemerschap leiden (in of buiten cultuur),

maar zou ook mensen handvaten moeten aanreiken om creatief om te springen met vraagstukken uit het leven. Je kan kinderen en jongeren ruimte aanbieden om ‘hun culturele ding te doen’, maar een volgende stap ontbreekt dikwijls. Kinderen en jongeren moeten de kans krijgen om zich te laten begeleiden, er moet verspreid over Vlaanderen voldoende vorming en opleidingsmogelijkheden bestaan. Heel wat – al dan niet – talentvolle kinderen en jongeren hebben het tenslotte moeilijk om hun creaties te tonen, tenzij in kleine beperkte kring.

ACCENTEN VAN HET JEUGDBELEID OP HET VLAK VAN KUNST- EN CULTUUREDUCATIE

Ons beleid op vlak van cultuureducatie heeft een dubbele missie: een verbreding van ons eigen begrip van wat cultuur is vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren zelf, én een verdieping van die beleving door kinderen en jongeren in contact te brengen met voor hen minder voor de hand liggende uitingen van kunst en cultuur. Dat kan alleen met een goede kennis van de diversiteit van beleving en van de drempels die meer participatie in de weg staan. De volgende jaren wil ik de samenwerking met minister Schauvlieghe intensifiëren en gezamenlijk een aantal initiatieven nemen op het snijvlak van jeugd, cultuur en onderwijs. Hiervoor zie ik binnen mijn jeugdbeleid volgende aanknopingspunten:

1. Meer kunst en cultuureducatie voor iedereen: Cultuur moet je leren kennen en leren appreciëren. Sommige kinderen en jongeren hebben op dat vlak een voorsprong: zij krijgen vanuit hun thuissituatie cultuur met de paplepel ingegoten. Voor een groot aantal van onze jongeren is dit echter niet het geval. Voor hen in het bijzonder is het

belangrijk dat zij van jongsaf aan van zoveel mogelijk verschillende kunst- en cultuurvormen kunnen proeven, dat hun ogen worden geopend voor het cultureel erfgoed dat ons omringt, dat ze de kans krijgen om hun artistieke talenten te ontdekken en te ontwikkelen, maar vooral dat ze ‘goesting krijgen’ in kunst en cultuur. Als je jongeren wilt bereiken, is een aangepaste communicatie noodzakelijk. En wie kun je dan beter inschakelen dan de doelgroep zelf?

Via de prioriteit lokaal jeugdbeleid stimuleer ik gemeentebesturen om een beleid te voeren waarbij kinderen en jongeren worden aangemoedigd om met creatieve middelen meer grip te krijgen op hun leefwereld. Het kan hierbij gaan om artistieke expressievormen en cultuurgoederen uit de gecanoniseerde cultuur, maar ook om allerlei vormen van jeugdcultuur, jongzijn.

Bij het vormgeven van culturele initiatieven is er aandacht voor de vragen, wensen en behoeften van kinderen en jongeren, door kinderen en jongeren in te schakelen in het samenstellen van het culturele aanbod.

Jeugdcultuur is een bron van creativiteit die programmaties kan verrijken en meer aantrekkingskracht kan creëren bij kinderen en jongeren. De betrokkenheid en interesse van kinderen en jongeren wordt aangewakkerd om op een organisatorische manier aan de slag te gaan binnen het culturele veld. Die participatie kan op verschillende manieren vorm krijgen: door op lokaal vlak kinderen en jongeren inspraak te geven in de programmatie van culturele centra en cultuurhuizen of bij het opstarten van een nieuw museum of een nieuwe tentoonstelling, maar ook door

als cultuuractor plaatsen waar je jongeren vindt op te zoeken, bijvoorbeeld het jeugdhuis of een festival. Cultuuractoren kunnen hierbij gebruik maken van de knowhow en de methodieken van jeugdorganisaties.

School is echter niet de belangrijkste socialisator in het proces van culturele competentieverwerving. Dat zijn en blijven nog steeds ouders. Indien we dus meer kinderen en jongeren willen bereiken en in contact met cultuur(educatie) brengen, moeten we hiervoor ook ouders sensibiliseren.

Ik wil jeugdcultuuractoren stimuleren om in te zetten op maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Daartoe gaan we handzame instrumenten ontwikkelen en breed ter beschikking stellen die organisaties en initiatieven met een culturele werking voor kinderen en jongeren – zowel op Vlaams als lokaal niveau – moeten toelaten om hun werking inzake diversiteit en inclusie te screenen, bij te sturen en te differentiëren naar kansengroepen toe. Daarenboven willen we kennisuitwisseling rond het omgaan met diversiteit tussen organisaties die met maatschappelijk kwetsbare jongeren werken en kunst- en cultuureducatieve organisaties stimuleren.

Met betrekking tot infrastructuur onderzoeken we de nood aan, de geschiktheid inzake spreiding en de haalbaarheid van jeugdculturele zones over heel Vlaanderen. Daarnaast willen we blijven bouwen aan expertise met betrekking tot culturele ruimte en willen we goede voorbeelden op maat van verschillende lokale contexten verspreiden. Ten slotte onderzoeken we ook de mogelijkheden om randvoorwaarden te creëren die het mogelijk maken om beschikbare culturele

en onderwijsinfrastructuur (cc's, musea, scholen, academies voor DKO...) buiten de reguliere openingsuren open en ter beschikking te stellen van creatieve jongeren.

2. Culturele competenties erkennen en versterken: Hiertoe wil ik kennisdeling tussen onderwijs, cultuur en jeugd stimuleren. Hoe? Door het stimuleren van de ontwikkeling van cultuureducatieve netwerken rond de centrumsteden en Brussel, om visie en kennis te delen en om efficiënter te werken op een schaal op maat van kinderen en jongeren. Ook is toenadering tussen lokale beleidsactoren en expertise op Vlaams en regionaal niveau belangrijk, zodat lokale jeugd- en cultuurdiensten landelijke en intermediaire initiatieven die inzetten op jongeren en cultuur leren kennen en samenwerking wordt gestimuleerd.

We plannen ook onderzoek naar onder andere de spreiding, kwaliteit, netwerking en de kosten van het huidige aanbod. Op basis van de resultaten hiervan willen we beter beleid mogelijk maken. Tot slot is het ontwikkelen en ontsluiten van expertise en handzame instrumenten om de bovenstaande betrokkenheid en participatie van kinderen en jongeren in de werking van culturele actoren te realiseren, maar ook het betrekken van kinderen en jongeren bij de jurering van wedstrijden, een aandachtspunt.

In ons streven binnen het jeugdbeleid naar het versterken van de brede ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren is het van groot belang om in te zetten op creativiteitsontwikkeling, zowel op school als daarbuiten. Partners in dit verhaal zijn ondernemers, professionals uit de creatieve beroepen, opleidingen, maar ook werkge-

vers en cultuur- en kunsteducatieve organisaties. Die creativiteitsontwikkeling kan via bijkomende inspanningen de voedingsbodem zijn voor meer economisch ondernemerschap en ook de noden van de (sociaal-)culturele en erfgoedsector. We willen dus dat jongeren voldoende aansluiting vinden bij de culturele arbeidsmarkt en het bestaande opleidingsaanbod. Door het herkennen (en erkennen) van competenties van jongeren, onder andere via de opmaak van competentieprofielen die kunnen leiden tot beroepskwalificaties, moet het mogelijk worden om de ervaring die jongeren verworven hebben in een niet-formele (bijvoorbeeld door het volgen van een animatorcurcus) of informele leercontext (bijvoorbeeld als vrijwilliger in het jeugdhuis of als bestuurslid van een vereniging) in te zetten in een andere omgeving.

3. Brede School: De school van de toekomst is een school die kinderen de kennis, vaardigheden en attitudes meegeeft om eigen keuzes te maken, én het besef dat die eigen keuzes een impact hebben op de omgeving en op de wereld. Wie die omgeving en de wereld wil veranderen, moet zich ervoor open stellen. Dat vraagt een vermogen tot aanpassing van scholen, die gedragen moet worden van binnenuit en geïnspireerd worden van buitenaf: door ouders, door wie plannen tekent voor de publieke ruimte of voor het verkeer, door jeugd- en welzijnsorganisaties of buurtcomités. Een Brede School is meer dan een open school.

Als minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, ben ik een beetje minister van de toekomst. Ik denk dat die toekomst er één moet zijn van engagement en ontmoeting, van kennis en verbeelding.

● PASCAL SMET
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

⁽¹⁾ *De muzische mens: het kind en het lied, spelen en leren in alle levensfasen.* Jon-Roar Bjorkvold. Uitgeverij Donker. 1992.

⁽²⁾ *Gedeeld/Verbeeld. Eindrapport van de commissie onderwijs cultuur.* Agentschap voor Onderwijscommunicatie, 2008 en *Smaakmaker. Beleids- en actienota over cultuureducatie voor smakers en makers binnen het Vlaams cultuur- en jeugdbeleid*, 2008.

EUROPA EN DE TOEGANG VAN DE JONGEREN TOT CULTUUR EN TOT CULTUUR

Over de 'toegang van jongeren tot cultuur' valt veel te zeggen. Niet alleen in de stad of gemeente, in Vlaanderen of België. Ook de 27 lidstaten van de Europese Unie zetten dit onderwerp hoog op hun agenda en willen er elk hun zegje over doen. En omdat alle lidstaten, wanneer ze zich gezamenlijk over een onderwerp uitspreken, zich in dit thema moeten kunnen vinden, worden vaak containerbegrippen gebruikt. In dit artikel is het niet anders: maak u klaar voor een vleugje Europa.

BELGISCH EU-VOORZITTERSCHAP JEUGD

Elk half jaar (van januari tot en met juni en van juli tot en met december) wordt de Europese Unie voorgezeten door een lidstaat. In de tweede jaarhelft van 2010 was het de beurt aan België. Aangezien jeugd(werk)beleid een gemeenschapsmaterie is, verzorgden de drie gemeenschappen van België – de Vlaamse, Franse en Duitstalige – samen het Belgisch voorzitterschap. In het beleidsdomein Jeugd vervulde de afdeling Jeugd voor de Vlaamse overheid een voortrekkersrol.

Jongeren en werkgelegenheid, jeugdwerk en de internationale beleidsagenda's inzake kinderen, jeugd en kinderrechten, waren de drie thema's die België als rode draad naar voren schoof tijdens zijn voorzitterschap in het beleidsdomein Jeugd. Rond al deze thema's werd één en ander op het getouw gezet. Verspreid over België vonden verschillende evenementen, conferenties en seminaries plaats die hierbij aansloten. Jongeren, jeugdwerkers, jeugdonderzoekers en beleidsmakers vanuit alle windstreken in Europa kregen de kans om kennis te maken met Gent, Antwerpen, Leuven, Louvain-la-Neuve, Brussel, Bütgenbach en Namen. En natuurlijk met de rijkdom van onze jeugd(werk)cultuur.

Niet alleen het organiseren van evenementen vulde de drukke agenda. Er werd ook naarstig geschreven aan onder andere een resolutie over jeugdwerk en een conclusie over de toegankelijkheid voor jongeren van cultuur⁽¹⁾. Tijdens het voorzitterschap hadden we namelijk ook de kans om te reageren op een studie die in opdracht van de Europese Commissie werd uitgevoerd. Die studie ging over de toegang van jongeren tot cultuur. Aangezien dit een onderwerp is waar België, vanuit het beleidsdomein Jeugd, al langer heel wat rond aanbrengt, was het enthousiasme groot om het initiatief te nemen en, in reactie op de studie, een conclusie te schrijven.

TOEGANKELIJKHEID VAN CULTUUR VOOR JONGEREN IN EEN STUDIE EN EEN EINDRAPPORT

In september 2007 bracht de Europese Commissie een mededeling uit over het bevorderen van de volledige participatie van jongeren in het onderwijs, het arbeidsleven en het maatschappelijk leven. Daarin gaf ze aan dat ze, in samenwerking met de lidstaten en met in achtneming van de nationale bevoegdheden, bestaande nationale praktijken inzake de toegang tot cultuur voor jongeren zou bestuderen, met het oog op het vergemakkelijken van die toegang⁽²⁾.

In 2009 voerde de Interarts Foundation deze studie uit. In september 2010 werd het eindrapport van de studie (*Toegankelijkheid van cultuur voor jongeren*⁽³⁾) voorgesteld aan beleidsmedewerkers en actoren uit de beleidsvelden Cultuur en Jeugd.

De onderzoekers baseerden zich op een Unesco-aanbeveling uit 1976. Ook voor het definiëren van de toegang tot cultuur baseerden ze zich daarop. Toegang tot cultuur wordt omschreven als "de concrete kansen die ter beschikking zijn van iedereen - in het bijzonder door het creëren van geschikte socio-economische voorwaarden - om op een vrije manier informatie, vorming, kennis en begrip te verkrijgen, en om te genieten van culturele waarden en culturele eigenschappen".

In de studie wordt 'toegang tot het culturele leven' begrepen als een fundamenteel recht van jongeren om deel te kunnen nemen aan de maatschappij als leden met volledige rechten en verantwoordelijkheden. Met 'cultuur' worden alle culturele en artistieke activiteiten bedoeld: podiumkunsten, visuele en beeldende kunsten, muziek, cultureel erfgoed en architectuur, literatuur. De voornaamste doelgroep van de studie zijn jongeren van 15 tot 24 jaar.

In de studie wordt vooropgesteld dat de toegang van jongeren tot cultuur twee belangrijke aspecten omvat: in de eerste plaats, jongeren als gebruikers, kopers, consumenten en publiek; en in de tweede plaats, jongeren als actief betrokken deelnemers aan en schepers van kunst en cultuur.

De onderzoekers houden daarom rekening met jongerenculturen, naast de meer klassieke vormen van cultuur. Ze brengen ook een beperkt overzicht van

allerlei praktijken die bestaan in de 27 lidstaten. Daarnaast werd ook aan een panel van experts gevraagd om beleidsaanbevelingen te formuleren.

De belangrijkste besluiten van het eindrapport waren:

- Jongeren zijn geen homogene groep en moeten op een verschillende manier benaderd worden.
- Er is een stijgende interesse op alle beleidsniveaus voor de toegankelijkheid van cultuur voor jongeren.
- Geld, geografische restricties en tijd blijven de belangrijkste hinderpalen.
- Gezinscontext en sociale omgeving zijn fundamenteel voor het aanmoedigen van culturele participatie.
- Digitalisering kan gebruikt worden als motor voor culturele participatie.
- Er is nood aan betere kennis over jongerenparticipatie en toegang van jongeren tot cultuur. Daarbij is het belangrijk om te onderzoeken wat jongeren in deze context zelf belangrijk vinden en wat hun verwachtingen ten aanzien van de toekomst zijn.
- De beeldvorming in de media over jongeren zou moeten verbeteren.
- Toegang tot informatie moet verder onderzocht worden.
- Vrijwilligerswerk is een belangrijk deel van culturele participatie.

De onderzoekers formuleerden ook aanbevelingen aan de Europese instellingen, aan de lidstaten en aan het middenveld.

Voor de Europese instellingen zien ze uitdagingen op vlak van het uitwisselen van informatie, het betrekken van Europese stakeholders bij de beleidsvoering, het toegankelijk maken van de verschillende culturen in Europa en

het komen tot betere kennis over het onderwerp door middel van het stimuleren van onderzoek en het verzamelen van diverse gegevens.

Voor de lidstaten gelden de volgende uitdagingen:

- De toegang tot cultuur als een van de belangrijke prioriteiten beschouwen in alle beleidsmaatregelen die te maken hebben met jongeren.
- Normatieve en wetgevende instrumenten ontwikkelen met betrekking tot de toegang van jongeren tot cultuur.
- Een gecoördineerd langetermijnbeleid ontwikkelen inzake de toegang van jongeren tot cultuur.
- Concrete acties ondernemen om de toegang tot cultuur te vergemakkelijken door het verlagen van obstakels die jongeren ter zake ondervinden.
- Onderwijs, vorming en talent- en competentieontwikkeling aanmoedigen en ondersteunen.
- De zichtbaarheid van en kennis over jongerenculturen bevorderen.
- Stimuleren dat toegang tot cultuur een deel kan uitmaken van strategieën inzake sociale insluiting, anti-discriminatie en gelijke kansen.
- Het gebruik van ICT en nieuwe technologieën met het oog op cultuur voor alle jongeren stimuleren.
- Onderzoek, kennisopbouw en informatie-uitwisseling stimuleren en ondersteunen.

Tenslotte werden er ook uitdagingen voor het middenveld geformuleerd. Culturele instellingen moeten een ondersteunende omgeving creëren die het mogelijk maakt voor jongeren om toegang te krijgen tot cultuur en creatieve uitingsvormen. Jeugdorganisaties en al diegenen die met jongeren werken, moeten eveneens een actieve

rol spelen in het promoten van toegang van jongeren tot cultuur.

DE TOEGANG VAN JONGEREN TOT CULTUUR IN EEN CONCLUSIE VAN HET BELGISCH EU-VOORZITTERSCHAP JEUGD

Voortbouwend op de conclusies van 27 november 2009⁽⁴⁾ en in reactie op de studie die door de Europese Commissie werd besteld, werd door het Belgisch EU-voorzitterschap Jeugd een ontwerpconclusie voorgesteld aan de Raadswerkgroep Jeugdzaken. Daarin zetelen ambtenaren uit de 27 lidstaten die jeugd(werk)beleid in hun eigen land en Europa opvolgen. Gedurende verschillende vergaderingen werd de tekst besproken, werden nieuwe artikels voorgesteld, werd er gesleuteld aan de formulering etc. Ook het Comité Culturele Zaken, met ambtenaren die cultuurbeleid in hun eigen land en in Europa opvolgen, werd zowel in de voorbereiding als tijdens de besprekingen volledig op de hoogte gehouden. Het was een van de zeldzame keren dat hiervoor tussen de raadswerkgroepen Jeugdzaken en Culturele Zaken werd samengewerkt. Op 19 november 2010 werden de conclusies aan de Raad van Ministers van Jeugd voorgelegd en goedgekeurd.

In de conclusie wordt, net zoals in de studie, gesteld dat de toegang van jongeren tot cultuur twee belangrijke aspecten omvat: jongeren als consument en jongeren als producent. Door deze beide aspecten te benoemen, wordt het voor beleidsmakers zichtbaar dat het om meer gaat dan alleen maar een toegangsticket of een verborgen deur van een of ander museum. Beide aspecten worden bovendien beschouwd als essentiële voorwaarden voor de volledige participatie van jongeren aan de samenleving, aangezien toegang

tot cultuur het bewustzijn van een gemeenschappelijk cultureel erfgoed kan versterken en actief burgerschap met openheid ten aanzien van de wereld kan bevorderen. Door hun betrokkenheid bij culturele activiteiten kunnen jongeren hun creatieve energie benutten, werken aan hun persoonlijke ontwikkeling en hun samenhorigheidsgedoeveel versterken.

Aangezien de conclusie vanuit de Raadswerkgroep Jeugdzaken werd geschreven, staan in de tekst zaken die vanuit het perspectief van jongeren en jeugdbeleid belangrijk zijn. De conclusie zorgt er mee voor dat het onderwerp steviger op de Europese cultuur- en jeugdagenda wordt gezet. Zo worden de commissie en de lidstaten uitgenodigd om de belangrijkste aanbevelingen uit de studie in acht te nemen en acties te ondernemen. Een daarvan is het stimuleren van de capaciteitsopbouw van jeugdwerkers en jeugdleiders, kunstenaars en andere cultuurwerkers, leraren en alle andere belanghebbenden die bij de toegang van jongeren tot cultuur betrokken zijn. Bovendien worden de Commissie en de lidstaten ook uitgenodigd om de bestaande programma's, instrumenten en netwerken maximaal te benutten om de eerder genoemde aanbevelingen te kunnen uitvoeren.

EN NU?

Er zijn op korte tijd twee referentieconclusies gemaakt in Europa. Dat betekent dat in de 27 lidstaten het thema jongeren en toegang tot cultuur hoog op de agenda blijft staan. Zowel de Europese Commissie als de 27 lidstaten zullen moeten aangeven welke inspanningen ze leveren, vandaag en in de toekomst. Of er ook verdere verankering is in de dagelijkse realiteit van jeugdwerkers, cultuurwerkers, onderwijzers, be-

leidsmakers aller landen en op alle niveaus, hangt niet meer alleen van dit voorzitterschap af. Beschouw dit als een warme oproep naar iedereen om aan de slag te gaan met de documenten, ideeën en resultaten die voorliggen.

● KAREN JACOBS
Afdeling Jeugd

⁽¹⁾ Zowel een resolutie als een conclusie zijn te beschouwen als een beleidsverklaring van wat ministers van plan zijn rond een welbepaald thema; het is zogenaamd zachte wetgeving in de Europese Unie.

⁽²⁾ Doc. 12772/07, p. 12 van de Mededeling.

⁽³⁾ *Access of Young People to Culture*. Interarts Foundation. EACEA/2008/01 (OJ 2008/S 91-122802)

⁽⁴⁾ Conclusies van de Raad van 27 november 2009 over het stimuleren van een creatieve generatie: de creativiteit en het innoverend vermogen van kinderen en jongeren ontwikkelen door middel van culturele expressie en toegang tot cultuur.

MEER INFORMATIE

Meer informatie met betrekking tot de studie vind je in volgende teksten:

- Studie/Eindrapport *Access of Young People to Culture* (Interarts Foundation, EACEA/2008/01 (OJ 2008/S 91-122802) (enkel in het Engels beschikbaar)
- Mededeling van 5 september 2007 over het bevorderen van de volledige participatie van jongeren in het onderwijs, het arbeidsleven en het maatschappelijk leven.
- Conclusies van 27 november 2009 over het stimuleren van een creatieve generatie: de creativiteit en het innoverend vermogen van kinderen en jongeren ontwikkelen door middel van culturele expressie en toegang tot cultuur.
- Conclusie van 19 november 2010 over de toegang van jongeren tot cultuur.

Meer informatie over (project-)subsidies op Europees niveau:

- www.jint.be (subsidieprogramma Youth in Action): Jint vzw is het Nationaal Agentschap voor de

uitvoering van het Europese subsidieprogramma Youth in Action. Daarnaast is de vzw een kennis- en expertisecentrum over internationale jongerenmobiliteit en internationaal jeugdbeleid.

- www.cjsm.vlaanderen.be/ccp (subsidieprogramma Cultuur 2007-2013): Het cultuurcontactpunt van de Vlaamse overheid staat in voor de uitvoering van het Europese subsidieprogramma Cultuur 2007-2013. Je kan er terecht voor allerlei vragen.

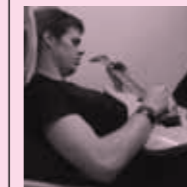
DE IDEALE GSM-APPLICATIE

Hoor je een leuk liedje op de radio maar weet je de titel niet? Met Shazam geeft je gsm binnen de twee minuten de titel én de artiest van het nummer. Ben je geen keukenprins(es)? Dan kan je dankzij de gsm-applicatie van Jamie Oliver toch de gerechten van een topchef klaarmaken. Je raakt ook nooit meer het noorden kwijt dankzij de gps-applicatie van TomTom op je gsm. Denk je dat je bedot wordt in de winkel? Scan de barcode in met RedLaser en je ziet meteen wat een product elders kost. Met Star Walk kan je ook bij klaarlichte dag naar de sterrenhemel turen en met TeamViewer bestuur je je pc thuis van eender waar. Bovendien kan je nu eindelijk je vlieg angst overwinnen dankzij de ontspanningsoefeningen van de Flying Without Fear-iPhone-applicatie.

Het is onvoorstelbaar wat je tegenwoordig allemaal kan doen met een gsm: muziek luisteren én zelf maken, video-clips kijken, surfen op het internet, de krant lezen, foto's nemen... Er bestaan al meer dan 200 000 applicaties die je wildste fantasieën overstijgen. Snake, het spelletje waarbij je een slang zo lang mogelijk moet maken zonder tegen de rand te botsen, is duidelijk al lang niet meer cool.

De mobiele telefoon maakt ons het leven makkelijker en is anno 2010 voor velen zelfs onmisbaar geworden. Uit een onderzoek van de School voor Massacomunicatieresearch van de KU Leuven blijkt dat maar liefst 98% van de jongeren een gsm heeft en dat vier op de tien laatstejaars secundair onderwijs zich geen leven meer kunnen voorstellen zonder mobiele telefoon. Sms'en en bellen zijn nog steeds de populairste gsm-functies bij jongeren, maar het toestel dient vaak ook als agenda, spelconsole,

fototoestel en mp3-speler. De populairste gsm-applicaties bij jongeren hebben dan ook altijd iets te maken met foto's, muziek of games.


~~~~~  
KENNY HOMBROECKX  
24, student fysica  
~~~~~

"Met mijn gsm blijf ik voornamelijk in contact met vrienden maar de nieuwe iPhone zorgt toch voor heel wat extra mogelijkheden. Ik ben al langer fan van Apple en heb al enkele jaren een MacBook. Dankzij de Remote-applicatie kan ik nu mijn laptop van op een afstand besturen met mijn gsm, heel handig wanneer ik gezellig een filmpje kijk op de computer of als ik tijdens een feestje de

muziek wil aanpassen. Ik ben veel met muziek bezig, passief én actief. Dankzij mijn gsm heb ik nu mijn favoriete muziek altijd bij me én kan ik ook overal gitaar spelen. PocketGuitar maakt van je iPhone een virtuele gitaar die realistische klanken produceert. Zo kan ik moeilijke grepen oefenen wanneer ik op de trein zit of ergens moet wachten."


~~~~~  
SILKE DE FEYTER  
21, studente film en tv  
~~~~~

"Ik gebruik mijn gsm vooral om te bellen en te sms'en, toch ben ik ook geïnteresseerd in gsm-applicaties en andere nieuwe technologieën en toepassingen. Ik heb dan ook tal van gsm-applicaties,

zoals Classics, waarmee je boeken kan lezen, en de TomTom gps-applicatie. Daarnaast speel ik verschillende spelletjes op mijn gsm zoals Sudoku, Bejeweled en Megajump. Mijn favoriete applicatie is Hipstamatic, die verandert de camera van je telefoon in een retrofoto-toestel. Daarmee kan je dan waanzinnig mooie retrofoto's maken. Ik ben sowieso geïnteresseerd in fotografie, maar oude camera's zijn veel te duur. Met Hipstamatic kan ik toch op een makkelijke en snelle manier het coole effect van vroeger bereiken."

Hoewel het lijkt alsof elke mogelijke applicatie al bestaat, blijken jongeren toch nog enkele voorlopig ongrijpbare idealen te hebben. Op basis van een enquête bij jongeren via de CJP-website waarin we peilden naar hun ideale gsm-applicatie, hebben we enkele suggesties verzameld voor de ontwikkelaars ervan.

Kiekeboe: De tienduizendste eindeloze zoektocht naar je gsm is voorbij met deze applicatie. De gsm maakt automatisch een alarmgeluid wanneer je "Kiekeboe!" roept, zodat dat je hem gemakkelijk terugvindt.

Real Line: Een goede investering voor het openbaar vervoer in Vlaanderen is een applicatie waarmee je gemakkelijk alle buslijnen en -routes van De Lijn of treinen van de NMBS op je gsm kan raadplegen. Je vraagt je bovendien nooit meer af of je de bus of de trein nu gemist hebt of hij gewoon ontzettend te laat is, want alle uren in real time staan met Real Line ook gewoon op je gsm.

ID: Iedereen lijkt onafscheidelijk van zijn gsm en moet altijd een identiteitskaart op zak hebben, daarom zou het ideaal zijn om de twee te combineren. Een gsm-applicatie voor je ID zorgt er ook nog eens voor dat je je gsm altijd terug krijgt.

Voor deze laatste twee gsm-applicaties moeten niet enkel programmeurs de handen uit de mouwen steken. Ze hebben een futuristisch kantje waardoor uitvinders of wetenschappers nog een grote uitdaging te wachten staat.

Zap: Een applicatie waardoor een gsm kan dienen als afstandsbediening. Met dit toestel heb je dan werkelijk controle over alles: de oven thuis, de pc, het bad... en dat alles natuurlijk eender waar je bent!

Simsalabim: Je kan volledig reizen in Star Trek-stijl met deze teleportatie-applicatie. Door een simpele druk op de knop verschijnt je gewoon vanzelf op de gewenste bestemming. Tijd- en energiebesparend dus.

Een ding is duidelijk: deze gsm-applicaties maken ons het leven makkelijker. Maar helaas maken ze ons ook lui, misschien toch niet zo'n goed idee, tenzij het ideale lichaamsgewicht meer dan 100 kilogram is.

● ANNICK KELECOM

EXPERT HET EINDE VAN DE GSM

Ik dacht dat er veel meer dan 200 000 applicaties waren. Het is op zich natuurlijk een groot getal, maar tegenwoordig heeft – bij wijze van spreken – iedere bakker een eigen 'app', dus dan valt 200 000 nog goed mee.

Die applicaties hebben zeker niet allemaal een nut. Misschien dat een kwart enigszins nuttig genoemd kan worden, terwijl de rest vooral gadgets zijn. Maar die gadgets kunnen natuurlijk wel leuk zijn. Zo is er de app van het nummer *I <3 You So* van de muziekgroep Casius, die ze ook voor de videoclip van het nummer gebruikt hebben. Je kan een mond kiezen die het liedje zingt, als je je smartphone dan voor je eigen mond houdt, krijg je een grappig beeld. Zoiets heeft natuurlijk geen enkel nut, maar het is wel vet.

De app die ik zelf het meest gebruik is eigenlijk heel eenvoudig: Captio. Daarmee stuur ik korte berichtjes naar mijn eigen mailbox, zonder dat ik daarvoor mijn e-mailprogramma

moet openen. Vroeger schreef ik alles constant op mijn handen en dan kwam ik 's avonds thuis met een hand vol blauwe en zwarte vlekken, of ik waste per ongeluk dingen af die ik nog nodig had. En nu stuur ik gewoon snel een berichtje naar mezelf en 's avonds zitten die allemaal netjes in mijn mailbox. Als muziekliefhebber gebruik ik uiteraard ook Shazam redelijk veel – een app die je meteen vertelt naar welk nummer je luistert. En het werkt echt! Zelfs obscure remixes worden erdoor herkend.

De meeste operatoren zetten er vandaag op in om iedereen aan een smartphone te helpen. Als je tegenwoordig een nieuw abonnement neemt, krijg je er geen gewone gsm meer bij, maar een smartphone. De gsm zal sowieso verdwijnen; de smartphone is de volgende generatie. Het is zoals met VHS: videocassettes werken misschien nog wel, maar je kan nergens nog een videorecorder kopen, omdat iedereen – terecht – is overgeschakeld op dvd.

Bellen is intussen slechts één van de zaken die je met een telefoon kan doen, en al lang niet meer het belangrijkste. Je zal het natuurlijk altijd kunnen blij-

ven doen, maar als ik naar mezelf kijk gebruik ik die smartphone twee uren van de tijd om te surfen, e-mailen, gamen – alles, behalve bellen.

De smartphone krijgt steeds meer functies, maar het is daarom geen minilaptop. Een smartphone gebruik je voor andere specifieke doeleinden dan een laptop, en de applicaties voor smartphones zijn vaak ook specifiek voor telefoons bedoeld. Ik zou bijvoorbeeld het nut niet inzien van een app als Shazam op mijn laptop.

In de toekomst moeten we niet noodzakelijk naar nog meer apps en functionaliteiten, het essentiële is er al. Het mag allemaal nog een pak beter. Zo heb je bijvoorbeeld de photosharing app Instagram, die ik ook regelmatig gebruik: leuk, maar de kwaliteit van de foto's kan een stuk beter, en het gaat allemaal ook nog altijd zo tergend traag. Dat ligt natuurlijk voor een groot deel aan onze mobiele operatoren, die ontzettend veel geld vragen voor een bijna prehistorisch netwerk. Mijn oproep aan de operatoren: laat het allemaal tien keer zo snel gaan als vandaag.

● BEN VAN ALBOOM

EEN GREEP

UIT DE

PRAKTIJK

UIT DE

PRAKTIJK

Niet alleen in Europa staat de toegang van jongeren tot cultuur hoog op de agenda (zie p. 16). Ook in Vlaanderen is er aandacht voor het bereiken van alle jongeren met of door cultuur. We laten u proeven van een scala aan projecten: van kleinschalig en laagdrempelig tot projecten in een (semi-)professionele setting, van inclusiedans tot een zelfgeschreven lied. De grootste gemene deler? De jongeren staan centraal.

IS IT LOVE?

(een coproductie van de Vlaamse Opera en Let's Go Urban)

"Al valt alles in de wereld uiteen, de liefde brengt het weer bijeen", zingt Belmonte in Mozarts *Die Entführung aus dem Serail*. Maar is het echt zo simpel in de liefde? Zullen we de ware wel vinden? Leren we niet even snel hoe moeilijk het is om met de geliefde samen te zijn? En hoever willen we gaan om de liefde te bereiken? En wat als het mislukt? Geven we onszelf helemaal op voor de ander? En hoeveel blijft er dan nog over van onszelf? Zijn we werkelijk verliefd op de ander, of misschien meer op onze eigen verliefdheid?

Urban dance en opera gaan hand in hand in *Is it love?*, een creatie die bedoeld is voor een jong, avontuurlijk publiek. Een team van jonge mensen, allen twintigers, bewerkten het thema en de muziek van Mozarts meesterwerk *Die Entführung aus dem Serial* tot een voorstelling waarin drie solisten, vier muzikanten en negen urban dancers van Let's Go Urban (LGU) op zoek gaan naar de ideale liefde.

"Er dansen een heleboel urban dancers in metrostation Opera, het is de ontmoetingsplaats voor een hele scene," vertelt choreografe Sihame El Kaouakibi. "Toen ik er eens met een twintigtal dancers was, vroeg ik hen waarom

het station 'Opera' heette. Ze hadden geen idee. Het was zo gek om vast te stellen dat ze hier elke dag kwamen en niet eens wisten wat er bovengronds gebeurde. Toen ben ik met de Vlaamse Opera gaan praten."

De Vlaamse Opera zag wel wat in het jonge urbandancegeweld en bracht Sihame samen met regisseur Victoria Pfortmüller, scenograaf Susane Scheerer en arrangeur Roman Lemberg. Voor alle partijen werd het een bijzonder repetitieproces. Voor Victoria was het haar debuut als regisseur, voor de dansers van Let's Go Urban was het de eerste keer dat ze op een operapodium stonden.

Het vraagteken in de titel *Is it Love?* is volgens Victoria Pfortmüller van vitaal belang. "Het feit dat er een vraagteken staat betekent dat we zeker geen antwoord willen bieden op de vraag wat liefde is, of welke vormen liefde kan aannemen. Het is niet It is Love – dát is het, dát is de liefde. De vraag is: is het wel liefde? Konstanze (het hoofdpersonage) is een vrouw die op zoek is naar wat grote begrippen zoals liefhebben en trouw zijn kunnen betekenen."

Let's Go Urban is de eerste allround opleiding die werkt aan de professionalisering van de urbanscene. LGU is ontstaan door de kritische houding van founding mother Sihame El Kaouakibi

tegenover de – volgens haar – didactisch en pedagogisch onverantwoorde hiphoplessen in vele dansscholen die ze louter commercieel vindt. Bovendien is LGU het toppunt van diversiteit: jongens en meisjes van alle etnische en sociale achtergronden, volgen er les.

- www.vlaamseopera.be
- www.letsurban.be

POËZIESCHOOL VAN HET JAAR

(Jeugd&Poëzie en SBSO Baken)

De school voor Buitengewoon Secundair Onderwijs 'Baken' uit Sint-Niklaas kreeg in 2010 de titel 'Poëzieschool van het jaar' toegewezen van Jeugd&Poëzie. Poëzie is voor het lerarenteam van Baken een middel om de muzische vorming slagkracht te geven. Kennismaken met kunst en poëzie, ontwikkelen van creativiteit en ontplooiën van sociale vaardigheden zijn de doelstellingen van hun kunstproject dat over vijf jaar uitgerold werd.

De jongeren werden tijdens schrijfwerkshops begeleid om te verwoorden wat hen bezig houdt, wat de wereld rondom hen en allerlei persoonlijke gebeurtenissen bij hen losmaken. In hun gedichten toonden ze zich bewust of onbewust gevoelig en kwetsbaar.

In dans, drama, video en andere beeldende kunstvormen ontdekten de leerlingen manieren om deze impressies in beeld te brengen. De verschillende kunstdisciplines – bodypainting, videoclips, fotografie, tuinaanleg, kostuumontwerp – vloeiden naadloos in elkaar over.

Zelfs de toiletten werden onderworpen aan een artistieke make-over. In een vak- en opleidingsvormoverschrijdend project werden de meisjestoiletten in Keith Haring-stijl en het sanitair blok

Is it Love?

van de jongens in Gaudi-stijl aangelegd. Leerlingen en leraren ontwierpen samen het interieur en legden ook alles zelf aan.

Door de kunstwerken van de leerlingen naar buiten te brengen konden de jongeren zelf het respect ervaren van organisaties die hen in de kijker zetten, waaronder de Verbeke Foundation, Jeugd en Poëzie, de bibliotheek en de stad Sint-Niklaas.

- www.jeugdenpoezie.be
- www.sbsobaken.net

MAS IN JONGE HANDEN!

(Museum aan de Stroom in samenwerking met Piazza dell'Arte)

In 2011 opent het gloednieuwe Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen. Een goede reden om nog voor de opening de deuren al open te zetten voor alle jongeren. Als eerste loopt het project *MAS in Jonge Hands* waarvoor onder andere Piazza dell'Arte aangesproken werd om het project mee vorm te geven en te begeleiden. Vlak voor en tijdens de herfstvakantie van 2010 stippelden MAS in Jonge Hands en Piazza dell'Arte een traject uit voor een jongerenwerking in en rond het MAS in drie verschillende fasen.

Het aanbod van Piazza dell'Arte bestond uit een combinatie van enkele ateliers: graphics, fotografie en mixed media. Een bonte groep jongeren tussen 16 en 21 jaar, van anderstalige nieuwkomers (via het stedelijk onderwijs) tot jongeren die al door het kunstvirus gebeten waren, konden onder begeleiding van professionele kunstenaars artistiek experimenteren rond een interpretatie van een thema met een directe link naar het MAS en zijn context als museum. Zo passeerden MAS-thema's zoals 'over de grenzen

heen', 'horizonten', 'macht', 'dualiteit mens-dier', 'leven en dood' en 'stad en wereld' de revue. Dit hele proces gebeurde met de inspirerende goedkeuring van de Antwerpse kunstenaar Anne-Mie Van Kerckhoven.

De uiteindelijke presentatie van alle jongerenresultaten bestaat uit artistieke 2D-graphics in de vitrines van de liftkokers van de roltrappen. Dit resultaat van hun denk- en creatiewerk zal één jaar lang vanaf de opening van het MAS te bewonderen zijn door de museumbezoekers.

- www.mas.be
- www.piazza.be

LIEFDE IS OOK MOOI VOOR MIJ

(Groep INTRO vzw Vlaams-Brabant)

De jaarlijkse vijfdaagse van de jongerenwerking van Groep INTRO vzw Vlaams-Brabant kreeg een extra dimensie met een heus fotoproject. Door een beperking worden de jongeren vaak geconfronteerd met vooroordelen. Ze wilden aan de wereld laten zien dat zij meer zijn dan het vooroordeel dat over hen bestaat. Elke jongere werd in een drieluik geportretteerd door Wendy Van den Bossche, een professionele fotografe, maar pas nadat de jongeren antwoorden hadden gezocht op drie vragen:

Wie ben ik? Dit werd weergegeven in een heel naturel portret, zonder poses, make-up of attributen. Gewoon als zichzelf.

Hoe zie ik mezelf? Met behulp van attributen werd het antwoord hierop vertaald in een beeld. Soms dromerig, soms onrealistisch. Met een bijzondere aandacht voor verborgen talenten, mooie of sterke kanten die de meeste mensen niet kennen.

Hoe wil ik gezien worden? Hierbij werd gekozen voor een heel sterk beeld van de jongeren dat alle vooroordelen wil overstijgen.

De jongeren vulden hun drieluik aan met een eigen gedicht over vooroordelen.

*Mensen denken dat ik niks kan
Maar hierin trek ik goed mijn plan:
Dans, smyrna en werken op de boerderij
Liefde is ook mooi voor mij
(Sieglinde)*

De drieluikjes leidden, samen met de gedichten, tot een meer dan volwaardige fototentoonstelling. Zo konden de jongeren hun wens om anders bekeken te worden niet alleen uitspreken in een veilige groep, met vertrouwde begeleiders, maar ook naar (soms overbeschermende) ouders, de leiding van de jeugdbeweging, handelaars, de stationschef en de jeugddienst. Kortom, een tentoonstelling die deed nadenken, deed veranderen, deed inzien... deed anders zien.

- www.groepintro.be

KLEEFKRUID

(Artforum in samenwerking met HER-MESsemble en Intro vzw)

Na *Lilium* (2004) en *Motor-Ik* (2007-2008) koos Artforum opnieuw voor een inclusiedansproject. De dansers werden geselecteerd uit een auditie. In februari 2010 ging *Kleefkruid*, een bijzondere dansproductie met livemuziek, in première op het Krokusfestival in cultuurcentrum Hasselt. Onder begeleiding van choreografen Goele Van Dijck en Frauke Mariën gingen twaalf jonge dansers met of zonder fysieke handicap op zoek naar hun manier om te groeien, te hebben, te krijgen en te zijn. De dansers werden op het podium

Liefde is ook mooi voor mij

Poëzieschool van het jaar

Buurtsterren³

bijgestaan door vier muzikanten van HERMESensembel. Hanne Deneire schreef voor dit project een nieuwe muziekcompositie.

Voor Frauke Mariën is het een creatieve uitdaging: "Perfect gezonde lichamen die alles kunnen uitvoeren, dat is gemakkelijk werken, maar zo creëer je ook deels gewoontes. Werken met lichamen die anders zijn dan je gewoon bent, die anders functioneren dan hoe je ze altijd bestudeerd hebt, dat vraagt om een creatieve aanpak. Je moet je bestaande denk-, werk- en bewegingspatronen aanpassen of heruitvinden."

- www.artforumvzw.be
- www.hermesensemble.be
- www.inclusie.be

RESPECT

(Jongerenwerking Nieuwe Stad)

Jongerenwerking Nieuwe Stad (JWNS) is een woonomgevingsproject van ArktoS West-Vlaanderen in de 'Nieuwe Stad' in Oostende met de opdracht een zinvolle vrijetijdsinvulling voor maatschappelijk kwetsbare jongeren te organiseren.

In 2009 werd een proces opgezet naar aanleiding van problemen rond respect in de groep. Eén stap in het proces was het maken van een muziekclip over dit thema en hoe de jongeren hier tegenaan kijken. Het concept was eenvoudig. Tijdens de herfstvakantie gingen ze vijf dagen lang intensief aan de slag. De eerste dag kozen de jongeren een thema en bijpassende muziek en bouwden ze hun eigen studio, met aandacht voor de klankkwaliteit. Dag twee stond in het teken van het schrijven van teksten en deze omzetten naar een goed ritme zodat het ingezongen kon worden op dag drie en vier. De laatste dag werd de clip opgenomen.

De jongeren schreven de teksten zelf. Hun inspiratie was hun leefwereld. Hun mening konden ze kwijt binnen dat creatieve proces waarin afstemming op elkaar, afspreken met elkaar, en luisteren, fundamentele vaardigheden zijn die getraind werden. Tegelijk konden zij aan den lijve ondervinden wat cultuur voor hen kan betekenen, wat hen een kans geeft om een bredere kijk te ontwikkelen. De clip, het resultaat van een week hard werken en plezier maken, mag er zijn.

*Ik zeg je,
het is een kwestie van geven en nemen,
Het is een kwestie van respect krijgen
en zelf te respecteren
Los van ras,
kleur of het bloed in mijn aders*

*Dit gaat uit naar familie,
vrienden en maten:*

*Leef je leven
en zet je mooie woorden om in daden*

De clip vind je terug op YouTube via de zoekterm 'Respect JWNS'.

- www.arktos.be

GEMEENSCHAPPELIJKE RUIMTE

(een coproductie van Sering en ella)

Na het succes van *vzw Sahara*, een voorstelling door een groep Maghrebijnse jongens over meisjes, bundelden Sering en ella opnieuw de krachten. Zes meisjes van Marokkaanse en Senegalese afkomst traden in de voetsporen van de jongens. Zonder een sprankel acteererfaring stortten ze zich op hun eigen theateravontuur.

Sinds oktober 2009 kwamen ze op regelmatige basis samen om te praten over zichzelf, hun verlangens en hun plek in de wereld van vandaag. Ze kregen een intensieve speltraining

gedurende verschillende maanden en improviseerden rond verschillende thema's. Vanuit deze sessies ontstonden zes personages met zeer verschillende karakters: Maya studeert marketing, maar wil liever schilderen. Sara studeert journalistiek maar is vooral smoorverliefd op Rachid, een goddelijke student uit het derde jaar mixed media. Fatima zit in haar eerste jaar economie. Voor de derde keer. Tama volgt een lerarenopleiding aan de VUB in Brussel. Ze heeft hoofdpijn. Zoubida studeert psychologie, maar wil zich vooral amuseren. Ook Rania studeert psychologie. Ze tilt zwaar aan woordgebruik. Deze zes zitten samen op kot en moeten vaststellen dat dat niet altijd even avontuurlijk en gezellig is als in *Friends*. *Gemeenschappelijke Ruimte* werd een erg herkenbaar stuk voor allochtone jongeren en een heuse openbaring voor een autochtoon publiek.

Op een jaar tijd groeiden de schuchtere meisjes uit tot volwaardige comédienes. Ze maakten het hele proces door van de allereerste improvisatiesessies en vertelsessies tot het instuderen van de teksten, de eindeloze repetities, de wanhoop en de euforie, het groepsproces en de plankenkoorts. Ze ontwierpen zelf de affiche en de flyer en maakten tussendoor hun ervaringen wereldkundig via een eigen blog. De voorstellingen waren een daverend succes en lokten veel ouders, broers, zussen, vrienden en kennissen naar het theater in hartje Borgerhout. Na het grote Antwerpse succes vertrok *Gemeenschappelijke Ruimte* op tournee met onder andere voorstellingen in Genk en Brussel.

- gemeenschappelijkeruimte.wordpress.com
- www.sering.be
- www.ellavzw.be

BUURTSTERREN³: LIEFDE MAAKT KLEURENBLIND

(Buurthuis Opsakee)

Liefde maakt kleurenblind is een multimediale theatervoorstelling voor, door en over jong (en ook wel een beetje oud) zijn.

Buurthuis Opsakee sloeg samen met een aantal talentvolle jongeren uit de wijk Oppem (Meise) al voor de derde keer de handen uit de mouwen. Ze toonden al eerder hun theatrale kunsten en choreografische kunsten in de twee voorgaande edities. De laatste show *Buurtsterren Teletijd* gaf blijk van grote creativiteit en verbeelding, maar na evaluatie bleek er toch meer nood te zijn aan een rode draad. Daarom werd deze keer gekozen voor een vaststaand script als kern voor het stuk, een houvast waar muziek, rap, video en dans zich zouden omheen walsen – of beter 'jerken' (naar een recent ontstaan dansgenre, populair bij de dansers in deze voorstelling).

De basis voor dit script kreeg vorm na een bevraging van de jongeren over aspiraties en verwachtingen en het contrast met die van hun ouders. Deze generatie – en ook de cultuurverschillen – werden verder uitgediept door interviews, die de jongeren afnamen van enkele volwassenen van de buurt. Als bindmiddel voor zo'n serieuze onderwerpen kwam de liefde op de voorgrond, de universele liefde die conflicten tussen generaties en culturen kan overstijgen. Ideeën en teksten werden uit drie bestaande toneelstukken gehaald, samen met de acteurs werden ze getransformeerd tot een scenario.

In tussentijd was de dansgroep al gestart met de wekelijkse lessen, waar gewerkt werd aan techniek, afwer-

king en freestyle. Een parcours van verschillende workshops (MURGA, theater, dans, zang, rap en graffiti) ondersteunde en vormde de groep. En met resultaat! Ze demonstreerden hun dans- rap- en acteertalent met veel overtuiging. In een energiek maar tevens aangrijpend totaalspektakel, vermengd met video-interviews en zang door de volwassenen, schitterden de jonge buurtsterren van Oppem als nooit te voren.

● www.risovlb.be/buurtwerkmeise

● RIET PLEVOETS
Afdeling Jeugd

DE IDEALE WEEKENDTRIP

Een paar jonge mannen vertrekken voor een weekendje naar de Ardennen. Hun opzet? Een tweedaagse voettocht van ongeveer 25 kilometer door weer en wind mét een overnachting in het bos. Avondlijk vertier en af en toe een lekker pintje bier kunnen natuurlijk niet ontbreken.

~~~~~  
WIE IS WIE?  
~~~~~

Robby heeft geen huisdieren maar wel een huisplant, Oliver genaamd. Hij gaat op reis en neemt mee: een goed humeur.

Jelle houdt een jeugdtrauma over aan de dood van koning Boudewijn. Een paperclip vergeet hij nooit als hij op weekend vertrekt.

Thomas verloor ooit tijdens een sanitaire stop zijn evenwicht en belandde

in een hoop brandnetels. Zijn Opinel vouwmes is zijn beste vriend in de Ardense bossen.

Menno is minder goed bevriend met messen, hij sneed lang geleden met een broodmes in één ruk zijn vingers tot op het bot open. Sindsdien houdt hij het veiliger en zorgt hij voor een kurkentrekker.

Yen houdt van sporten, design en fotografie. Koffie is onontbeerlijk tijdens zijn ideale weekendtrip.

~~~~~  
DE VOORBEREIDING  
~~~~~

De voorbereiding bestaat steeds uit een luchtige samenkomst met alle kampeerders. Ze bekijken en vergelijken plaatsen op Google Maps, tot nu toe meestal in de provincie Luxemburg, waar veel bossen zijn. "De bossen zijn een simpele eerste vereiste," stelt Jelle. "We vergelijken deze dan ook met de netkaart van NMBS om te zien of er in de buurt dorpen langs weerszijden van het woud gelinkt zijn door een

treinverbinding. Dat vergemakkelijkt alles enorm. We kunnen dan gewoon met de auto naar het station van dorp A rijden en stappen van daaruit – door weer, wind en bos – naar het station van dorp B. Van daar sporen we gewoon terug naar de auto." Op die manier kunnen ze zich volledig concentreren op de tocht.

De verdere voorbereiding van de voettocht is eerder een toekenning van taken en materialen aan personen, zoals proviand kopen en kookmateriaal, tenten, stafkaarten en een kompas meebrengen. De tocht zelf is, buiten het gebruik van kompas en de stafkaarten, pure improvisatie. Eén tocht kan op tientallen manieren worden gestapt, maar het avontuurlijke primeert. "We zien dus ter plekke wel hoe we over die rivier of voorbij die private achtertuin geraken," grapt Menno.

Waarom ze net dat doen om er een weekend tussenuit te zijn terwijl veel leeftijdsgenoten liever citytrippen? "Ik denk dat alle kerels die meegaan de

Robby

Jelle

Thomas

Menno

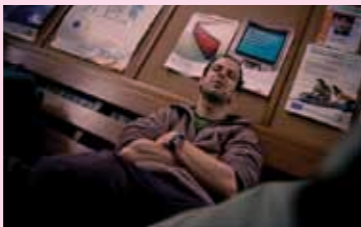
natuur erg appreciëren en genieten van het contrast met ons dagelijkse leven." Jelle springt hem bij: "De uitdaging is je door de natuur te laten omhullen en gidsen, in plaats van je door een goed voorbereide gids door een generisch damborddorpje te laten loodsen." Maar er is meer dat deze jonge mannen de bossen indrijft: het 'guys only'-gevoel, de maaltijden, het gelach en gezever, het genieten van de uitgeschakelde gsm, het zoeken naar de perfecte slaappleaats en de uren rond het kampvuur, het maakt allemaal deel uit van een uniek weekendje dat geen aanslag betekent op je portemonnee.

● DORIEN STEVENS

FOTOVERSLAG

foto 1: De koffer wordt uitgeladen in Florenville, op 2 kilometer van de Franse grens. Het plan? Op twee dagen tijd te voet, met overnachting in de bossen, naar Virton stappen – in vogelvlucht een dikke 25 kilometer. Daar aangekomen met de trein terug naar Florenville waar de auto staat. Dit plan werd op een goed kwartier uitgedokterd met de hulp van Google Maps en een site over treinen.

foto 2: Yen hanteert het kompas en het enige stukje kaart dat we meebrachten. We zien nu pas dat de abdij van Orval bijna op ons pad ligt. Een goeie trappist

Yen

laat je niet liggen, dus we passen gauw onze route aan.

foto 3: Gepakt en gezakt met tenten, slaapmatjes en proviand betreden we de bossen. Het weerbericht belooft weinig goeds, maar gepland is gepland, verdomme!

foto 4: Yen poseert voor u tussen mossen en bossen. Hier kikkert hij helemaal van op. De groentinten herinneren u ongetwijfeld aan het samenspel van – hé wacht, vlug, andere foto!

foto 5: Robby, Yen, Thomas en Jelle bekijken de eerste van vele afsluitingen. Menno fotografeert net niet hoe we er als elegante hindes over springen.

foto 6: In het midden van de bossen kom je af en toe mooie tafereeltjes tegen. Het laat ons toe om even stil te staan bij de rust en de geur van de natuur. En vergeet niet OVER het beekje te springen...

foto 7: Enkele takken in zijn gezicht en Robby wordt wild! Niemand zei dat deze trip gemakkelijk zou zijn!

foto 8: Bij obstakels splitsen we ons soms op in groepjes om apart de beste oversteek te zoeken. Robby waagt zich op een natte boomstam, begroeid met mos. Door zijn scoutsverleden ziet hij geen obstakels meer, maar gewoon de snelste weg tussen punt A en B.

foto 9: We hebben het Bois de la Sablonnière bijna doorkruist en de zon is net ondergegaan. Hoog tijd dus om volgens de regels van de kunst een veilig vuur te maken om ons avondeten te bereiden.

foto 10: Thomas gaat voor saignant, Jelle voor bien cuit. De tijd rond het kampvuurtje is echt puur genieten. De tijd gaat trager en de momenten worden intenser door de elementen vuur en natuur. En wijn.

foto 11: Het is belachelijk vroeg en Robby is al bezig om een drinkbeker te maken voor de hete koffie. Neem altijd iemand mee die een feeling heeft voor de belangrijke zaken!

foto 12: Sommige beken spring je niet zomaar over. Yen test het oversteken en Thomas remedieert de risicoplekken met extra dood hout. "Ik ben blij dat jij in mijn team zit!"

foto 13: Robby 'Jack Wolfskin' stak dezelfde beek over op blote voeten. Soms gaat het er gewoon over hoe je de obstakels aanpakt. Een 'retour à la nature' zet je weer met beide voeten op de grond en laadt je op met groene energie. Een geslaagd weekend!

● JELLE SPRUYT

foto 1

foto 2

foto 3

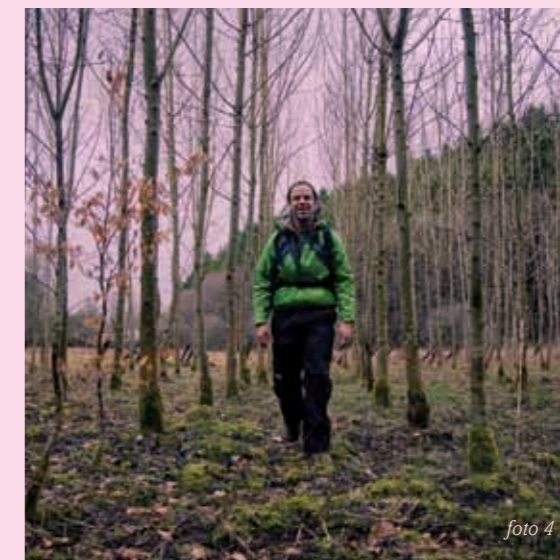

foto 4

foto 5

foto 6

foto 7

foto 8

foto 9

foto 10

foto 11

foto 12

foto 13

EXPERT HET GAAT NIET OM DE BEVERS

Dat de Ardennen nog steeds een populaire bestemming zijn voor jongeren vind ik volstrekt normaal, omdat het minder saai is dan de zee. Toevallig ben ik er in november zelf nog geweest voor Vlaanderen Vakantieland en toen zijn we ook op een paar heel leuke dingen gestoten. Zo kwamen we in een B&B terecht waar er rockoptredens werden gehouden en met een cool interieur dat wat deed denken aan Twin Peaks.

We zijn ook bevers gaan spotten. Je kan kiezen tussen een tocht van 4 uur en eentje van 9 uur. Het zijn eigenlijk een soort survivaltochten, waarbij je door de modder loopt en op sommige plaatsen tot je middel door het water moet waden. Het grappige is dat we op die hele tocht geen enkele bever hebben gezien, want die beesten zijn ontzettend schuchter. Dat was soms wel

frustrerend, maar aan de andere kant gaat het natuurlijk vooral om de tocht in de natuur, en niet zozeer om die bevers. Je ziet onderweg sporen van bevers, zoals afgeknaagde boomstammen en afgeschraapte berkenbasten.

In de Ardennen zijn zoveel leuke activiteiten te doen. Je kan er mountainbiken, wandelen, rappellen of kajaken. Je kan in de Ardennen een soort vrijheid terugvinden die in de rest van België misschien nog maar moeilijk te vinden is. Het is een ietwat ongerept gebied, je vindt er nog de ruimte die in ons land zo schaars is en er is natuurlijk die gemoedelijke Waalse sfeer en gastvrijheid. En vooral in de winter is het wel gezellig om in de Ardennen in een blokhut aan een warm haardvuur te zitten met een glas glühwein. Dat is misschien een clichébeeld, maar dat maakt het niet minder leuk.

Tegenwoordig kan je vaak goedkoper vliegen naar een bestemming dan de trein te nemen, maar bij een dergelijke trip komen er natuurlijk allerlei kosten bovenop. Als je met Ryanair naar Barcelona vliegt, land je bij wijze van spreken op 100 kilometer van het centrum van de stad en dan moet je dus ook

nog een bus nemen. Dat kost allemaal niet zo heel veel geld, maar toch. Het is gewoon minder evident om even een citytrip te doen, dan een tent in de koffer te gooien en met een paar vrienden naar de Ardennen te rijden.

Mijn ideale weekendtrip heb ik misschien wel in Berlijn beleefd. Ik ben er in december geweest en het was een onwaarschijnlijke trip die ik iedereen kan aanbevelen. Berlijn is een stad die zijn gelijke niet kent, zelfs Parijs of Londen niet. Ook de mensen zijn er veel opener en vriendelijker dan in veel andere steden, het lijkt wel alsof ze opstaan met een pil Prozac 's morgens. We hebben natuurlijk enkele toeristische klassiekers bezocht. Zo zijn we in schuilkelders gedoken uit de Koude Oorlog en hebben we het DDR-museum bezocht. Maar wat ik ook zeker kan aanraden is het Helmut Newton-museum, vol prachtige foto's van (bijna) naakte vrouwen. En wie kan daar nu iets tegen hebben?

● BEN ROELANTS
Vlaanderen Vakantieland

TOP 5

FILMS

#1 INCEPTION

#2 AVATAR

#3 ALICE IN WONDERLAND

#4 SHUTTER ISLAND

#5 KICK-ASS

VIRALE CAMPAGNES ZIJN DUUR ZIJN DUUR

Je had natuurlijk net het omgekeerde verwacht, want virale campagnes kosten toch tijd noch moeite, doordat ze zich vanzelf verspreiden onder je doelgroep. Dat is zo, alleen moet dat “vanzelf” hier en daar een stevig duwtje in de rug krijgen en moet jouw boodschap op zich ook over virale kracht beschikken.

VERTEL EEN VERHAAL

Het zijn de verhalen die je ‘s morgens aan de koffiemachine of ‘s avonds aan de toog deelt, die virale kracht hebben. Je eerste taak bestaat er dus in van wat je vertelt een boeiend en relevant verhaal te maken voor je doelgroep, opdat ze het zouden oppikken en doorvertellen. Dat kan bijvoorbeeld een onopvallend detail zijn uit je programmatie, een roddel, een verrassing of een stunt die je errond organiseert.

Ga ervan uit dat niemand geïnteresseerd is in wat je te vertellen hebt, tenzij het mensen charmeert of als authentiek wordt ervaren. Jouw verhaal of de verpakking ervan kan ook heel opvallend zijn, doordat je bijvoorbeeld een bekend iemand iets onverwacht laat doen of een stunt uithaalt die zo straf is, dat iedereen het er over heeft.

Denk ook goed na over waarom iemand jouw boodschap zou moeten lezen en dan ook nog doorsturen, welk voordeel heeft die persoon erbij? Dat kan een bepaald materieel voordeel zijn, maar dat hoeft niet per se, ook het delen van informatie wordt gedaan om erkenning te krijgen van vrienden, wat dan weer geldt als beloning.

Inhaken op actuele feiten zoals wereldbekers of sterrenmeisjes, kan ook een manier zijn om je boodschap relevant te maken. In ieder geval moet – naast relevant – je boodschap voldoende entertainend of emotioneel geladen

zijn, om op te vallen. De verpakking, het filmpje, de site, de beelden die je doorstuurt, zullen dus heel bepalend zijn voor het succes, spendeer daar voldoende aandacht aan.

Zorg er ten slotte voor dat je verhaal eenvoudig is en makkelijk kan doorgestuurd of doorverteld worden.

INFILTRER

Het is naïef om te denken dat het volstaat om een filmpje te maken, dat op YouTube te gooien en dan met gekruiste armen af te wachten tot de virale magie zijn werk gaat doen. Er wordt ongeveer 25 uur video per minuut opgeladen op YouTube, probeer daar maar eens uit te springen. Je doelgroep moet op de hoogte gebracht worden van je boodschap en dus moet je op zoek naar gerichte kanalen om bij hen te infiltreren.

Het heeft geen zin een fan van de Koningin Elisabethwedstrijd attent te maken op de programmatie van Graspop. Zorg dat je boodschap relevant is, maar ook gericht gestuurd wordt, via de kanalen waar je doelgroep mee vertrouwd is. Dat kan mail zijn, maar ook groepen die je opricht op sociale netwerken.

Via seeding kan je vervolgens zorgen dat je boodschap op andere platforms geplaatst wordt. Seeding kan je best omschrijven als het zaaien van je boodschap door ze doelgericht aan te bieden via de kanalen die door je doel-

groep worden gebruikt, met als doel virale verspreiding te stimuleren. Dat betekent dat je op zoek moet naar al die kanalen, de beheerders van de sites moet leren kennen en ze vervolgens individueel moet overtuigen om jouw boodschap te brengen. Dit zal alleen maar slagen, als de boodschap past op de blogs, fora of sites waar je ze op kwijt wilt, zo niet wordt ze als spam gezien.

CONVERSEER

Hoezeer je er ook voor zorgt dat alles geoptimaliseerd wordt, virale campagnes lopen nooit zoals je verwacht had. Daarom is het belangrijk om niet alleen op te volgen wat er gebeurt, maar om ook te reageren. Doe mee met de conversaties die gevoerd worden rond je boodschap en pas je communicatie-aanpak aan op basis van wat je doelpubliek zegt. Sommige zijn onverwachte toevalstreffers, zoals de Belgacom badjascampagne. Als je dat merkt, is het kwestie om daar optimaal op te reageren en het latente succes nog meer te versterken.

Zo kan je ook een toevallig negatief verhaal over bijvoorbeeld homohatende muzikanten omkeren naar een positieve conversatie, die weer over muziek gaat.

VRIENDJES WORDEN

Het hoge woord is al gevallen, sociale netwerken. Probeer met zoveel mogelijk mensen aansluiting te vinden via Facebook of Netlog. Aanknopingspunt kan gewoon je organisatie zijn, maar als de groep zeer heterogeen is, is het misschien wel aangewezen om subgroepen op te zetten rond bepaalde interesses.

Sociale netwerken hebben een sterke virale kracht, omdat alles wat je verspreidt ook gelezen wordt door de

vrienden van de persoon die je aanschrijft. Maar daar zit ook weer het gevaar. Zo kan ik mij aangetrokken voelen tot een bepaalde concertzaal en mij registreren op hun Facebookgroep, maar als die mij vervolgens op de hoogte gaat brengen van elk concert dat ze opzetten, zal dit snel naar spam gaan ruiken en ga ik weer afhaken. Relevantie is de sleutel!

Je eigen database opbouwen is belangrijk, maar de databases op deze platforms zijn misschien nog belangrijker, omdat je daar dichterbij je doelgroep staat en de middelen voorhanden zijn om je boodschap te verspreiden en vervolgens verder te laten verspreiden.

FALEN HOORT ER BIJ

Je hebt – naar jouw eigen oordeel – een leuk filmpje gemaakt, maar niemand kijkt er naar. Weet dat slechts een heel klein percentage van bewust opgezette virale campagnes slagen in hun doel. Het is belangrijk om telkens uit slagen en falen te leren en het volgende keer (nog) beter te doen, nog kritischer na te denken over je verhaal, te werken aan die database en er beter in te segmenteren, na te denken over leuke invalshoeken voor seeding en minutieus alle mogelijke kanalen voor seeding op te zoeken en te activeren.

Zorg ook dat je de juiste analyse stelt, het gaat immers niet over kwantiteit, maar kwaliteit. Niet massaal bereik, maar de juiste mensen op een impactvolle manier bereiken is belangrijk. Er bestaan allerlei (gratis en betalende) online tools om alle conversaties rond jouw organisatie of boodschap te volgen. Maak daar maximaal gebruik van, anders vlieg je blind.

● KOEN DENOLF
Strateeg Markeer (www.markee.be)

DE IDEALE VRIJWILLIGERSJOB

Waarom zou je in godsnaam gaan werken als je er geen rotte frank voor krijgt? Wij vroegen het aan vier jonge vrijwilligers die vinden dat ze hun ideale job wel gevonden hebben. En dat allemaal vrijwillig!

TRIX

Jessica Vander Stockt, 25

Jessica Vander Stockt werkt op de personeelsdienst van Samsung en woont in Antwerpen. Ze verslindt boeken en probeert zich naar eigen zeggen “creatief bezig te houden”. Daaronder kunnen we verstaan: oude meubeltjes herschilderen of juweeltjes maken.

“Ik werk al vanaf mijn zestiende als vrijwilliger. Ik ben begonnen in muziekcentrum Nijdrop in Opwijk. Toen ik naar Antwerpen verhuisde wou ik niet stoppen met dit soort vrijwilligerswerk, dus zocht ik gewoon iets anders dat daar bij

aansloot en zo kwam ik bij Trix terecht. Ik werk hier nu twee maanden en ik vind het heel leuk. Je mag gratis naar optredens en je krijgt gratis drank (lacht). Zolang ik het niet beu word, blijf ik dit doen. Het is dan ook wel echt de ideale vrijwilligersjob als je geïnteresseerd bent in muziek. Je leert altijd nieuwe dingen bij en je ziet muziekgroepjes aan het werk die je anders nooit zou ontdekken, enzo voorts. Daarenboven zijn mijn collega's sympathiek en heel open minded. Het zijn mensen die dezelfde dingen appreciëren als ik en dat werkt aanstekelijk. Je kiest zelf wanneer je werkt. Geen goesting of geen tijd? Er wordt je niets kwalijk genomen als je niet kan komen. In mijn ideale job maak ik plezier, leer ik veel mensen kennen en heb ik het gevoel dat ze mij nodig hebben.”

● www.trixonline.be

● www.nijdrop.be

RODE KRUIS

Willem De Ceulaer, 22

Willem De Ceulaer zet dagelijks zijn beste beentje voor bij het Rode Kruis. Dit

combineert hij met zijn studies verpleegkunde, reizen en een betaalde studentenjob. In zijn resterende vrije tijd pikt hij graag een concertje mee en het liefst van al citytrip met er op los.

“Toen ik dertien was, ging ik op zoek naar een hobby. Ik heb toen een cursus bij het Rode Kruis gevolgd. Dat viel zo goed mee dat ik de ene cursus na de andere volgde. Zes jaar ben ik nu al hulpverlener, maar sinds twee jaar ben ik afdelingsverantwoordelijke van de hulpdienst in Sint-Job-in-'t-Goor. Ik steek er dagelijks tijd in, maar krijg er heel veel dankbaarheid voor in de plaats: zowel van de mensen die je helpt als van het team. We werken samen met veel jonge mensen en de sfeer zit goed. Elk jaar kijk ik uit naar grote evenementen zoals Rock Werchter en Laundry Day. Je kan dan ontzettend veel mensen helpen in korte tijd en dat geeft voldoening. Ik zie het ook niet als werken, maar als een hobby. Hierbuiten heb ik dan ook nog een studentenjob waar ik wél voor betaald word. Gelukkig, want ik reis heel graag en dat kost allemaal geld.”

● www.rodekruis.be

CINEMA ZUID

Nelleke Van Grinsven, 20

De Nederlandse Nelleke Van Grinsven studeert al meer dan twee jaar toegepaste economische wetenschappen in Antwerpen. Om het huis uit te komen ging

ze op zoek naar een baantje en kwam bij Cinema Zuid terecht. Als filmliefhebber viel ze dus met haar gat in de boter.

“Oorspronkelijk was ik op zoek naar een baantje bij een schouwburg, maar toen ontdekte ik Cinema Zuid en ik was meteen verkocht. Ik hou van films en daarom ben ik hier dus aan het juiste adres. Je kan elke dag gratis naar de film, waarvan sommige wel heel bijzonder zijn. *Touch of Evil* van Orson Welles had ik bijvoorbeeld anders nooit gezien. Ik hou van Antwerpen, maar als alles goed gaat op school verhuis ik in september terug naar Nederland. Dan stop ik ook met hier te werken. Ik ga het wel missen. Nu scheur ik namelijk twee dinsdagen per maand inkomkaartjes met toffe collega's en kom ik mensen tegen die echt geïnteresseerd zijn. Geen groot bioscoopgevoel dus. Dat ik gratis naar de film mag vind ik sowieso al een groot pluspunt.”

● www.cinemazuid.be

CHIRO

Kathleen Rabau, 20

Kathleen Rabau komt uit Schoten en is een echte bezige bij. Ze heeft een druk

sociaal leven, maar steekt elk vrij moment in haar hobby als leidster bij de Chiro.

“Bij in leiding staan komt veel meer kijken dan alleen het begeleiden van activiteiten op zondagnamiddag: je hebt leidingkringen, je moet de algemene werking van de Chiro in goede banen leiden, een programma voorbereiden voor zondag, weekends plannen en vrijhouden. Het houdt nooit op. Volgend jaar moet ik er dan ook mee stoppen omdat het te druk wordt in combinatie met mijn schoolwerk. Bovendien wil ik op buitenlandse stage vertrekken. Ik ga wel met pijn in het hart afscheid nemen aangezien ik al sinds ik zes ben in de Chiro zit. Maar de herinneringen vervagen natuurlijk niet. Zo zullen de scholingsweken mij bijvoorbeeld altijd bijblijven. Je blijft dan een week in de Chirolokalen slapen en vertrekt ook van daaruit naar school. Het is mijn ideale vrijwilligersjob omdat mijn collega's ook mijn vrienden zijn waar ik heel veel plezier mee maak. Je kan je altijd uitleven op zondag!”

● www.chiro.be

BEURSSCHOUWBURG

Art Philippeth, 20

Art Philippeth vult zijn dagen met het bezoeken van tentoonstellingen, musea en concerten. Deze drummer van de tot nu toe onbekende band Midnight Directives studeert communicatiemanagement aan de Erasmushogeschool van Brussel. Als hij dan nog tijd over heeft,

werkt hij als vrijwilliger voor de Beurschouwburg.

“In februari en maart liep ik in de Beurschouwburg een stage van zes weken in het kader van mijn opleiding. Ik vond het gewoon te stom om daarna die deur achter mij dicht te trekken, dus gaf ik mij op als vrijwilliger. Tot nu toe heb ik er absoluut geen spijt van. Het is vooral heel leuk dat men je als een volwaardige medewerker beschouwt en niet als een buitenstaander. Ik mag 's avonds meedraaien bij voorstellingen en dan zie ik ook eens hoe het er achter de schermen aan toe gaat. Voornamelijk doe ik hier aan kaartjescontrole en daarnaast neem ik ook het onthaal van de bezoekers op mij. Ook mag ik altijd zelf gaan kijken en krijg ik er nog gratis kaartjes bovenop. Het is belangrijk voor een vrijwilliger dat de sfeer goed zit en dat je deel kan uitmaken van een team. Verder moet je werk ook aansluiten bij je interesses. Ik hou van kunst en muziek. Zolang ik op kot zit in Brussel blijf ik hier dan ook zeker mijn vast plekje innemen.”

● www.beursschouwburg.be

Of je nu kaartjes moet scheuren, achter de bar staat te zwoegen of zieke mensen oplapt, overal lijkt appreciatie voor wat je doet het allerbelangrijkste te zijn. Als vrijwilliger wil je namelijk deel uitmaken van een team en niet aan de zijlijn blijven staan. Verder moet het aansluiten bij je interesses zodat je er persoonlijk nog een graantje van meepikt. Is iedereen nu overtuigd om gratis te gaan werken?

● JANNA DE CORT

EXPERT

F.L.E.X.I.-VOL

Het prettige aan vrijwilligerswerk is dat het divers is, zodat het naadloos kan aansluiten bij ieders interesse.

Padden helpen oversteken om hen een veilige paringstijd te garanderen, actie voeren tegen onrecht, kinderen begeleiden in de jeugdbeweging of meewerken in een rusthuis. In zowat elke vrijwilligersactiviteit vind je jonge vrijwilligers.

Wat kwatongen ook willen beweren: het engagement van jongeren loopt niet terug. Vanzelfsprekend vind je hen in kleinere aantallen binnen verenigingen en activiteiten die niet op hun behoeften zijn afgestemd. Dat zegt niets over een zogenaamd tanend engagement, wel over hoe de vereniging (te weinig) afgestemd is op jongeren.

De ideale vrijwilligersjob voor jongeren voldoet aan enkele criteria. In essentie gaat het om een activiteit die aansluit bij de directe interesses van de vrijwilligers. Cruciaal is dat je het gevoel moet hebben iets nuttigs te doen voor de samenleving, waarbij de inzet best meteen concrete resultaten oplevert.

Flexivol⁽¹⁾, zo ziet de ideale vrijwilligersjob eruit. Vrijwilligerswerk moet

Flexibel zijn; jongeren plannen naast hun vrijwilligerswerk ook andere activiteiten, dus te strakke schema's zijn nefast. De 'I' staat voor Legitimiteit wat betekent dat de activiteit zinvol is en dat de jongere ze kan duiden.

Makkelijke toegang ('Ease of access') is een andere voorwaarde. Mensen moeten het gevoel hebben dat hun engagement gewenst is en dat ze dat ook relatief eenvoudig kunnen opnemen. Dat neemt niet weg dat er grote bereidheid bestaat bij jongeren om de nodige competenties te ontwikkelen en/of bij te schaven, ook om hun vrijwilligerswerk zinvoller te maken.

Hiermee belanden we op de X-factor van het vrijwilligerswerk, waarmee verwezen wordt naar het opdoen van ervaring ('eXperience'). Omaantrekkelijk te zijn moeten jongeren dingen (op een prettige manier) kunnen aanleren, kunnen experimenteren en ontdekken waar hun specifieke talenten verschoelen zitten. Hiervoor is het aangewezen dat organisaties die jongeren inschakelen, zorgen voor een goed beleid en een goede ondersteuning en hen ook de nodige prikkels ('Incentives') geven om zich verder te ontwikkelen.

Vrijwilligerswerk mag geen routine worden en moet uitdagend zijn zodat het prettig is en blijft om je te engage-

ren. Organisaties die jongeren willen aantrekken en behouden, zorgen er beter voor dat ze het jonge geweld kansen geven, hen ruimte geven om zich te ontplooiën. Vaak loopt het hier wel eens verkeerd in de praktijk. De 'anciens' zien jongeren als een onstuimig zootje ongergeld, dat zich eerst dient te bewijzen voor het een vinger in de pap mag brokken. Niet verwonderlijk dat je in sommige organisaties amper of geen jongeren aantreft.

Tot slot moet vrijwilligerswerk plezant zijn. Een goede sfeer, af en toe eens hartelijk lachen en plezier maken is cruciaal. Positieve ervaringen smaken naar meer, voor jong en oud.

Jongeren engageren zich graag in de samenleving, en dat ze voorwaarden stellen is normaal en zelfs goed. Het stimuleert organisaties permanent na te denken over de ontwikkeling van hun vrijwilligersbeleid. Kritisch ingestelde vrijwilligers helpen het vrijwilligerswerk van de toekomst veilig te stellen.

● EVA HAMBACH

Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw

⁽¹⁾ Ontleend aan K. Gaskin, en verder verwerkt door Lesley Hustinx.

JONG TALENT TALENT

NETSKY (°1989)

Het gaat hard voor Boris Daenen, alias Netsky. De drum-'n-bass-dj en -producer wordt overspoeld door prijzen in binnen- en buitenland. Hij mocht de jubileumeditie van Pukkelpop aftrappen, kreeg in Groot-Brittannië twee Drum 'n Bass Arena Awards en werd in eigen land genomineerd voor een MIA.

● www.netskymusic.com

MATTEO SIMONI (°1987)

De jonge acteur Matteo Simoni is niet te stuiten in zijn steile opmars naar de top. Samen met enkele studiegenoten van het Herman Teirlinck Instituut richtte hij het al meermaals bejubelde theatergezelschap FC Bergman op. Maar ook op het scherm valt hij te bewonderen, onder meer in de nieuwe Jan Verheyen-film *Zot van A*.

HANS VAN NUFFEL (°1981)

In 2005 studeerde Hans Van Nuffel af aan de Brusselse filmschool RITS. Zijn afstudeerproject *Het einde van de rit* was meteen goed voor een Wildcard van het Vlaams Audiovisueel Fonds. In 2010 volgde zijn succesvolle langspeel-debuut *Adem*, over een jongen met de erfelijke longziekte mucoviscidose, een ziekte waar Van Nuffel zelf ook aan lijdt.

KRISTIEN FOLLON (°1986)

Kristien Follon werkt in de H&M, maar heeft ondertussen in haar vrije tijd een eigen label uit de grond gestampt. Met Titi + The German Kid brengt ze kleren voor "mensen die eens wat anders willen". Felle en happy kleuren combineert ze met getekende dierenafbeeldingen en schreeuwerige prints.

● www.titiandthegermankid.com

EVA MOUTON (°1987)

De 23-jarige Eva Mouton volgde een opleiding Vrije Grafiek en Illustratie aan het Gentse Sint-Lucasinstituut. Zelf noemt ze haar bezigheden “tekenen, schrijven en dingen maken”. De schrijvende illustratrice weet wat ze wil: haar werk zal niet aan museummuren tijd verslijten, maar in winkels terecht komen en een groot publiek bereiken.

● evamouton.wordpress.com

ELLA-JUNE HENRARD (°1993)

Ella-June Henrard was amper 16 toen ze de hoofdrol kreeg in de Vlaamse film *Bo*, naar de bekende jeugdroman van Dirk Bracke, die haar meteen tot de nieuwe Brigitte Bardot bombardeerde. Momenteel werkt ze aan *Portable Life*, een nieuwe film waar ze aan de zijde staat van de Nederlandse topacteur Rutger Hauer.

GILLES DE SCHRYVER (°1984)

Gilles De Schryver is acteur, theatermaker én schrijver. Hij studeerde pas in 2009 af aan het Koninklijk Conservatorium in Gent en hij richtte meteen een eigen theatergezelschap, het GEIT, op met theatermaker Yahya Terryn. Daarnaast kreeg hij ook meteen al een rol aangeboden in de Vlaamse politserie *Code 37*.

WILLIAM BOEVA (°1989)

William Boeva kreeg het comedyvirus te pakken tijdens zijn rechtenstudies. En met succes. In 2010 won de Sint-Niklaase stand-upcomedian nog de 123 Comedy Award, die in het verleden onder andere naar Bert Gabriëls ging. Niet vies van de nodige zelfspot, becommentarieert hij volop zijn eigen leven als dwerg.

DE IDEALE SMOOTHIE

(ZO DOE JE HET NIET!)

In elke stad zie je tegenwoordig smoothiebars uit de grond rijzen die gezonde drankjes in allerlei smaken en kleuren aan de man brengen. Helaas zijn de zomerse drankjes nogal prijzig tot grote spijt van menig student die het financieel niet altijd even breed heeft.

Dan maar van het principe 'wat je zelf doet, doe je beter' uitgaan? Het lijkt immers niet zo moeilijk om zélf een smoothie te fabriceren. Je gooit de ingrediënten in de blender en wacht tot het goedje klaar is. Een makkie, toch? We klampen een groepje Leuvense studenten aan op een frisse lentedag en verzoeken hen met ons op zoek te gaan naar de ideale smoothie.

Om de competitiviteit onder de studenten een beetje aan te wakkeren, besluiten we er een leuke wedstrijd van te ma-

ken. We hebben een brede variëteit aan fruitsoorten voorzien. Er zijn mango's, kiwi's, aardbeien, appels, citroenen, sinaasappels en een ananas. Verder is er ook melk, magere en volle yoghurt. De hobbykoks onder de studenten graaien meteen naar de verschillende stukken fruit en er komt zelfs wat ellebogenwerk aan te pas. Het cliché wordt weer eens bevestigd, want er melden zich enkel vrouwelijke kandidaten. De andere studenten nemen de rol van jurylid op zich. Wij kijken geamuseerd toe en wachten benieuwd de resultaten af.

Terwijl enkele studentes druk in de weer zijn met de blender, polsen we even bij onze juryleden om te ontdekken welke de criteria zijn waaraan een smoothie moet voldoen. Voor Tinne (25) zijn de gezondheidsfactor, de kleur en de brokjesfactor belangrijk. "Brokjesfactor?", vragen we verbaasd. Tinne legt uit dat ze graag nog stukjes fruit terugvindt in de smoothie. Ben (23) daarentegen vindt brokjes maar niks. De smaak en de textuur primeren bij hem. Kim (21) let vooral op het uitzicht, de textuur, de smeugigheid en de nasmaak. Het aloude gezegde 'de gustibus et coloribus non disputandum' blijkt dus nog steeds van toepassing te zijn.

Wanneer onze lieflijke studentes eindelijk de keuken verlaten en ons hun brouwsel presenteren, lijken de kleurtjes

niet veel goeds te voorspellen. Wanneer de jury overgaat tot het proeven, wordt ons vermoeden maar al te snel bevestigd. Deze smoothies zijn niet de zoete fruitige drankjes waarmee we zo graag onze zomerse dorst lessen. Ze hebben eerder een wrange nasmaak die je het liefst zo snel mogelijk wil vergeten. De studentikoze hobbykoks Daisy (22) en Lien (21) begrijpen niet wat er misgelopen is. "Mijn smoothie smaakte écht lekker toen hij net uit de blender kwam en nu heeft hij een zure nasmaak" zegt Daisy verward. "Het fruit zal nog niet

rijp genoeg geweest zijn", valt Lien haar bij. Om de smoothie gezond te houden, werd geen suiker toegevoegd. Dat verklaart veel natuurlijk.

Slechts één smoothie heeft een mooie roze kleur en is ook nog drinkbaar bevonden. De pientere Tine (22) is het brein achter deze smoothie. Ze geeft toe suiker en honing gebruikt te hebben om een zoete smaak te bekomen. In tegenstelling tot de andere studentes heeft ze haar keuze van fruit ook erg beperkt gehouden. "Ik hou er niet van om al te veel

fruitsoorten te mengen in de hoop dat er iets lekkers uit de bus komt! Het liefst van al zou ik eigenlijk het fruit puur willen opeten".

Misschien is dat ook wel een goed plan als je geen receptenboekje bij de hand hebt, want blijktbaar is het toch niet zo evident om zelf een lekkere smoothie te maken.

● JORIENA BREWÉE

EXPERT

HOU HET SIMPEL

Een lekkere smoothie maken is niet zo makkelijk als het lijkt. Met volgende tips en tricks in het achterhoofd moet het elke keukenleek lukken:

1. GEZONDE BASIS

Gebruik veel en vers fruit, dat is de basis van iedere smoothie. Je kan dat dan verder combineren met lekkere verse yoghurt of ijs.

2. LESS IS MORE

Gebruik gelijkaardige fruitsoorten zoals aardbeien en frambozen. Hou het ook simpel, verwerk geen tien verschillende fruitsoorten in één smoothie! Als je fruitsoorten mengt die verschillen van kleur, bijvoorbeeld aardbeien met kiwi, dan heb je sneller kans op een vies bruin kleurtje. Gebruik je bijvoorbeeld enkel mango, dan zal je drankje een mooie gele kleur hebben.

3. VOEG (INDIEN NODIG) SUIKER TOE

Om te vermijden dat je een wrange nasmaak krijgt kan je altijd suiker toevoegen. Je mag immers niet vergeten dat yoghurt van nature al een beetje zuur is. Bittere fruitsoorten als citroen en pomelmoes in combinatie met yoghurt kan je dus best vermijden.

4. HOU REKENING MET DE SEIZOENEN

Als je in de zomer een smoothie maakt is er veel zoet fruit voor handen en heb je misschien helemaal geen suiker nodig. Bij het begin van de lente is de smaak van het fruit nog niet optimaal en zal je drankje niet zoet zijn, tenzij je suiker toevoegt.

5. VERMIJD BROKJES

De meeste mensen houden, in tegenstelling tot Tinne, niet van brokjes. Daarom gebruik je best vast fruit zoals

mango's, aardbeien en frambozen. Als je een aardbei pureert, lost die helemaal op in je drankje. Bij ananas bijvoorbeeld is dat niet het geval.

TOCH NOG WAT FAALANGST? EEN RECEPT OM JE OP DE GOEDE WEG TE ZETTEN:

Smoothie van mango:

- 15cl puree van mango's
- 25cl yoghurt
- 10cl melk
- 5cl spuitwater
- 2 el honing
- sap van 1/2 citroen
- munt
- kokosmelk

Doe alle ingrediënten, met uitzondering van de kokosmelk, in een blender en mix gedurende enkele minuten. Giet in glazen en serveer met een rietje. Maak schuim van de kokosmelk en giet het op de smoothie.

● JELLE TEMMERMAN
chef-kok

TOP 5

TIJDSCHRIFT

#1 HUMO

#2 KNACK

#3 FLAIR

#4 GOEDELE

#5 P-MAGAZINE

DE CLICHÉS DE CLICHÉS IT? ONTKRACHT? GINGEN JEUGDBEWEGINGEN IN VLAANDEREN

Zoals u ongetwijfeld wel weet trekken jeugdbewegingen vooral blanke rijkeluijskinderen aan en leren die daar vooral roken en drinken. Zo was het vroeger al en met deze nieuwe generatie is het ongetwijfeld nog veel slechter gesteld... Klaar voor een ontdekkingstocht door een onderzoek over jeugdbewegingen⁽¹⁾ aan de hand van vier clichés? Aan u om te oordelen of ze een grond van waarheid bevatten.

In 1991 verscheen het eerste groot-schalig jeugdbewegingsonderzoek⁽²⁾. De jeugdbewegingen wilden een globale beschrijving van de lokale groepen en van de leefwereld van de leiding en de leden. Ook wilden de onderzoekers antwoorden aanreiken op de vele vragen die leefden binnen en buiten het jeugdwerk over de zin en de betekenis van deze werkvormen (Bral, 1991).

In 2010, bijna twintig jaar later, gaf de afdeling Jeugd de opdracht aan de onderzoekers van de Universiteit Gent om een vervolgonderzoek te doen, waarbij zo dicht mogelijk aangesloten werd bij het onderzoeksdesign uit 1991. Tegelijkertijd werd er gebruik gemaakt van moderne onderzoekstechnieken en was er ook ruimte voor actuele uitdagingen zoals de toegankelijkheid van het jeugdwerk en diversiteit.

174 groepen, 1 554 leiders en leidsters en 815 veertien- tot zestienjarige leden van Chirojeugd Vlaanderen, FOS Open Scouting, KLJ, KSJ-KSA-VKSJ en Scouts en Gidsen Vlaanderen werden bevraagd. Er werd ook een focusgroep opgericht met de leiding en de hoofdleiding van een aantal groepen om dieper in te gaan op een aantal thema's waaraan in dit onderzoek veel belang wordt gehecht.

OP STERVEN NA DOOD...

Een kwarteeuw geleden noemde oud-

scout Paul Van Steenvoort⁽³⁾ de jeugdbeweging een 'actueel anachronisme'. Toch blijft ook vandaag de jeugdbeweging in Vlaanderen overeind. Een indicatie hiervoor zijn de ledenaantallen. Chirojeugd Vlaanderen telt vandaag meer dan 93 000 leden – een aantal dat licht gedaald is sinds 1994 (iets meer dan 94 000 leden) – en is daarmee de grootste Vlaamse jeugdbeweging. Ze wordt daarin gevolgd door Scouts & Gidsen Vlaanderen, die sinds 1990 gegroeid is van 65 000 naar 68 000 leden vandaag. KSJ-KSA-VKSJ is de derde grootste jeugdbeweging in Vlaanderen met ruim 32 000 leden. Dit cijfer is erg stabiel gebleven sinds 1991. KLJ volgt met een kleine 22 000 leden, een aantal dat de voorbije 20 jaar ook aan weinig schommelingen onderhevig is geweest. FOS Open Scouting sluit het rijtje af als kleinste beweging met een 7 000-tal leden, een forse stijging ten opzichte van de 5 000 leden van twee decennia terug.

Toch is het niet al rozengeur en maneschijn in jeugdbewegingsland. Lokale groepen zien problemen die, in geval van escalatie, het voortbestaan van de werking in gevaar kunnen brengen. De rol die de leiding speelt binnen de werking is daarbij cruciaal. Meer dan de helft van de groepen ziet het gebrek aan inspanning bij de leiding en het gebrek aan leiding tout court als mogelijke gevaren. Ook het engage-

ment van de leden wordt door een op drie groepen aangegeven als een aandachtspunt: kinderen en jongeren zouden minder snel tevreden zijn en ook moeilijker actief blijven in de werking eens ze 12 jaar zijn. Volgens de groepsleiding vormen problemen met lokalen ook een potentieel gevaar: een op vijf zegt dat dit tot het einde van de lokale groep kan leiden. Het rijtje wordt afgesloten door concurrentie met andere verenigingen (16,2%), problemen met het werven van nieuwe leden (14,6%), conflicten binnen de leidingsgroep (13,1%) en het afhaken van leden jonger dan 12 (10,8%). 5,4% van de groepen ziet geen factoren die het voortbestaan van de groep de komende jaren in gevaar kan brengen.

Gelukkig zien de leden een rol voor zichzelf weggelegd in het voortbestaan van hun groep. Bijna twee derde van hen neemt zich voor om in leiding te stappen eens dat mogelijk is!

LANG LEVE DE BLANKE MIDDENKLASSE?

De jeugdbewegingen spreken nog steeds in hoge mate de autochtone jongeren uit de middenklasse aan. Vaak komen leden en leiding uit intacte gezinnen, waarbij de ouders hoger opgeleid zijn en vaker tewerkgesteld zijn.

10,1% van de bevraagde leden leeft in (kans-)armoede; 11,7% van deze jongeren is van allochtone afkomst⁽⁴⁾. 7,9% van de leden heeft een beperking en 6,6% van de leden geeft aan holebi te zijn. Deze cijfers liggen lager dan de diversiteitscijfers van de gehele bevolking, de jeugdbeweging bereikt dus geen doorsnede van de bevolking.

Opvallend is dat de groepsleiding deze cijfers systematisch nóg lager schatte. Dit heeft volgens de onderzoekers mo-

gelijk niet alleen met de criteria te maken die ze hanteerden om te bepalen of de respondenten uit de steekproef al dan niet behoren tot de verschillende categorieën van diverse leden, maar ook met het feit dat diversiteit niet steeds zichtbaar is en waargenomen wordt door de groepsleiding. Maar: als het niet zichtbaar is, zal er ook minder rekening mee gehouden worden.

Groepen zijn vaak niet actief op zoek naar kansengroepen, al staan ze er wel voor open. Als je vraagt aan leiding hoe ze kijkt naar diversiteit binnen de eigen leeftijdsgroep, krijg je een betrekkelijk positief antwoord. De grote meerderheid (60,7%) is het er mee eens dat alle kinderen en jongeren, zonder enig onderscheid, een positieve invloed op de leeftijdsgroep hebben. Bijna de helft vindt een leeftijdsgroep met een diverse samenstelling leuker dan een eenzijdige groep.

Volgens de groepsleiding zijn de belangrijkste drempels voor het bereiken van kinderen en jongeren uit kansengroepen: een gebrek aan diversiteit in de omgeving, financiële beperkingen en geloofsovertuigingen van diverse jongeren.

De onderzoekers geven in hun onderzoeksrapport aan dat de jeugdbewegingscultuur beter aansluit bij de waarden en normen van wat we de blanke middenklasse kunnen noemen. Drempels hierbij kunnen volgens Herman Lauwers⁽⁵⁾ zijn: de vraag om regelmatig en stipt aanwezig te zijn, het dragen van bewegingskledij, een voorgestructureerd spelaanbod, een vaak gemengde werking, een minder mannelijk imago dan voorheen, een zware inzet op groepsdynamica en jeugdig leiderschap, een minder competitief imago en vaste, gestructureerde groepen.

DE JEUGDBEWEGING ALS GOEDKOPE KINDEROPVANG

Ziet de buitenwereld de jeugdbeweging als een vorm van goedkope kinderopvang? Heeft dit te maken met de perceptie dat de jeugdbeweging meer en meer bevolkt wordt door jonge kinderen?

Het is inderdaad zo dat het ledenbestand globaal gezien ten opzichte van 1991 verjongt. Dit komt door de stijging van het aantal jonge kinderen dat deelneemt aan de activiteiten van de jeugdbewegingen, terwijl het aantal oudere leden stabiel blijft. In tegenstelling tot in 1991, staat het merendeel van de leiding nu in voor de twaalfplussers. Ook is vandaag het aandeel van de leiding dat 20 jaar of ouder is groter dan in 1991 (van 41 naar 67%). De gemiddelde leeftijd van de leiding is stabiel gebleven.

De leiding ziet de jeugdbeweging in de eerste plaats als een 'derde socialisator', die een belangrijke aanvulling biedt voor de opvoeding van kinderen en jongeren naast het gezin en de school. Dit ziet men heel ruim: de leiding streeft naar een totaalopvoeding waarbij verschillende aspecten van het leven aan bod komen. De jeugdbeweging is voor hen meer dan een hobbyvereniging of een spelaanbod, in die zin dat de leden worden opgenomen in een groter geheel dat een kader vormt voor het overbrengen van waarden.

Wordt de jeugdbeweging door de leden zelf aanzien als een vorm van kinderopvang of is er meer aan de hand? De onderzoekers wijzen als meest evidente en belangrijkste indicator van het engagement van de leden naar de regelmaat waarmee ze de activiteiten bijwonen. In 1991 woonde 72,8% van de leden wekelijks een activiteit bij,

vandaag is dat 49,9%. Het aantal leden dat minstens twee weken op drie een activiteit meepikt is slechts licht gedaald: van 92,5% in 1991 naar 89,8% in 2010. Er is geen onrustwekkende stijging van het aandeel leden dat slechts een op drie keer of minder aanwezig is.

Gevraagd naar de redenen om lid te blijven scoren sociale motieven het hoogst bij de leden. Ze voelen zich thuis in de jeugdbeweging, er heerst een goede groeps sfeer en ze ontmoeten er hun vrienden. In tegenstelling tot de leiding blijven leden eerder aangesloten bij een jeugdbeweging om zichzelf te leren kennen dan om vaardigheden op te doen of zich in te zetten voor anderen. Die laatste twee motieven zijn dan ook inherent verbonden aan het leidinggeven, meer dan aan lidmaatschap dat iets vrijblijvender is.

Net als hun begeleiders geven de leden aan dat de jeugdbeweging meer is dan een spelbeweging en een sport- of hobbyvereniging. Ze vinden lidmaatschap niet vrijblijvend: je moet er iets voor over hebben en regelmatig naar de activiteiten komen.

ZE KIJKEN NIET VERDER DAN HUN NEUS LANG IS

Zijn jeugdbewegingen, hun leiding en leden te zeer op zichzelf georiënteerd of kijken ze ook naar de wereld rondom zich?

Als je kijkt naar het netwerk van de groepen, valt het op dat ze vooral contact houden met de ouders van hun leden en met de oud-leiding. De jeugdraad, de jeugdendienst en het oudercomité maken de top vijf af. Maar liefst 75,2% van de groepen is actief betrokken bij de jeugdraad. In vergelijking met 20 jaar geleden zien we

vooral verschuivingen in de contacten tussen de groepen en de nationale secretariaten, de volwassen begeleiders, de parochies of de proost en het volwassenwerk. De actieve betrokkenheid bij de parochieraad kelderde dan ook van 34,1% naar 10%. De groepen die regelmatig contact hebben met de oud-leiding en het oudercomité zijn gestegen van 30% naar respectievelijk 98,4% en 96%. Samen met de ouders van de leiding zijn dit ook de contacten die ze het eerst aanspreken als er problemen zijn.

De jeugdbewegingen staan niet (langer?) op de barricaden. Wanneer er aan de leiding gevraagd wordt naar de opdracht van de jeugdbewegingen scoren het innemen van maatschappelijke standpunten, het voeren van actie tegen wantoestanden in de samenleving en het aansluiting zoeken bij nieuwe sociale bewegingen laag. Maatschappelijk engagement vertaalt zich vaak in het ondersteunen van

bijvoorbeeld 11.11.11-acties of het op een of andere manier financieel ondersteunen van het goede doel. Denk bijvoorbeeld maar aan het grote aantal jeugdbewegingen dat een ludieke geldinzamelactie organiseert voor Music For Life.

Net als de modale Vlaamse jongeren toont de meerderheid van de leden geen interesse in politiek. De gemiddelde leiding scoort dan weer relatief hoog op het vlak van politieke interesse. De meerderheid van de leiding en de leden geeft aan regelmatig het journaal of andere informatieve tv-programma's te volgen. Het verschil tussen beide groepen situeert zich op het vlak van inzicht in de politiek en er een mening over klaar te hebben. De leiding scoort hier een stuk hoger dan de gemiddelde Vlaamse jongere, de leden komen hiermee in de buurt van de modale Vlaamse jongeren waarvan ongeveer hetzelfde aandeel weinig interesse en inzicht heeft in politiek.

Vind je in de jeugdbeweging nog groene rakkers? Absoluut, de milieuproblematiek blijkt goed doordrongen tot de leiding, meer dan tot de leden, die er toch ook wel eens van wakker durven te liggen. Wat opvalt is dat ze hier veel verder dan hun neus kijken, het zijn vooral de globale milieuproblemen die beide groepen zorgen baren. De leden zijn het meest bezorgd om de vervuiling van rivieren, meren en oceanen (81,1%), op de voet gevolgd door de opwarming van de aarde (78,4%) en het uitsterven van planten- en diersoorten (76,8%). Bij de leiding zien we dezelfde nummer 1 (vervuiling van rivieren, meren en oceanen: 93,3%), maar doen het uitsterven van planten- en diersoorten (87,1%) en de opwarming van de aarde (84,3%) haasje-over.

Wat relaties betreft zoeken de jeugdbewegers het dan weer dicht bij huis. 36,5% van de leden heeft een relatie met een andere jeugdbeweger (al dan

niet van dezelfde groep). De meerderheid van de leiding (51,6%) heeft een relatie met iemand uit de eigen groep of een andere jeugdbeweging.

Om het niet té ver te drijven, stonden we in dit artikel niet stil bij de verschillen tussen jeugdbewegingen, noch bij de verschillen die horen bij een differentiatie in de graad van urbanisatie. Een uitgebreide analyse vindt u in het onderzoeksrapport via de link www.sociaalcultureel.be/jeugd/onderzoek_andereproj.aspx

● RIET PLEVOETS
Afdeling Jeugd

⁽¹⁾ *Jeugdbewegingen in Vlaanderen. Een onderzoek bij groepen, leiding en leden.* In opdracht van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. Pieter De Pauw, Hans Vermeersch, Filip Coussée, Nicole Vettenburg en Mieke Van Houtte. 2010

⁽²⁾ *Jeugd in beweging. Een jeugdbewegingsonderzoek bij groepen, leiding en 15-jarigen.* Luc Bral. Katholieke Jeugd-raad. 1991.

⁽³⁾ *Moeder wordt een dagje ouder.* Paul Van Steenvoort. In: *Jeugdbeweging vandaag. Identiteit en plaats in de samenleving* (p. 112-120). Luc Bral. Kluwer. 1987.

⁽⁴⁾ Indien de jongere zelf of één van de ouders of grootouders geboren is in een

land buiten België, werd deze geclassificeerd als 'allochtoon' of niet-Belgisch.

⁽⁵⁾ Deze mogelijks begrenzendende factoren werden gesuggereerd door Herman Lauwers in een interview met Filip Coussée naar aanleiding van het boek *Curieuze-neuzepastapot. - diversiteit en toegan-lijkheid in het jeugdwerk.* Gunter Bombaerts, Wouter Hillaert, Filip Coussée (red). 2010. Gent. Academia Press.

BESTE LEID(ST)ER,

Hierbij de top 10 van activiteiten die leden tussen veertien en zestien leuk vinden:

1. Weekends en kampen 86,9%
2. Nachtspel 84,9%
3. Dropping 77,0%
4. Fuiven 77,0%
5. Feesten 72,9%
6. Dorps- en stadsspelen 65,5%

7. Bosspelen 62,5%
8. Sport 55,0%
9. Pleinspelen 49,1%
10. Koken 47,9%

PS: Evaluatie, informatieve spelen en een viering of duiding scoren slecht. Gebruik ze met mate of verpak ze in een vorm of een activiteit die leden wel leuk vinden.

EEN CARRIÈRE IN HET CIRCUS: HOE BEGIN JE ERAAN?

Als eerste secundaire school in Vlaanderen biedt het atheneum van Leuven sinds september 2010 jongeren de mogelijkheid aan om binnen de sportopleidingen voor de optie Circusvaardigheden te kiezen. Intussen bekijken ook andere middelbare scholen de mogelijkheid om deze optie aan te bieden. Wordt circus een vak dat je in elke school zal kunnen kiezen?

Op dit moment zijn er mogelijkheden legio om circustechnieken aan te leren. We staan stil bij de verschillende pistes die openliggen voor jonge leeuwentemmers en koorddansers: van het oefenhok over een eigen productie tot een professionele carrière in het circus.

JONGLEREN KAN JE LEREN

Je zou zelf ook wel eens de acrobaat of de clown willen uithangen? Je vindt over heel Vlaanderen circusateliers en -clubs⁽¹⁾ die je in de circuskunsten kunnen inwijden. We gaan na wat het verschil is tussen een circusatelier en een -club, hoe ze werken en wat hun rol is binnen het circuslandschap.

Een circusatelier is een soort school waar je als hobby of zelfs professioneel met circustechnieken aan de slag kan gaan. Je maakt er kennis met verschillende disciplines: naast jongleren (met een diablo, met ballen, kegels, flowersticks...) wordt er ook gewerkt aan evenwicht (koord, bal, eenwieler...) en grond- en luchtacrobatie (bascule, doek, trapeze). Meer en meer kan je ook voor clownerie terecht bij deze ateliers.

De circusclubs zijn de kleinere broertjes van de ateliers: vaak wordt hier maar rond één discipline gewerkt en ze bieden ook de mogelijkheid om er vrij te oefenen.

Rika Taeymans startte twintig jaar geleden met een circusinitiatief in

Leuven. Daaruit ontstond enkele jaren later Cirkus in Beweging, één van de bekendste en grootste circusateliers. “Binnen de werking van zo’n atelier worden de basiselementen van het circus aangeleerd. Expressie is onontbeerlijk binnen het circus aangezien je een verhaal met emoties wil overbrengen naar je publiek. Van jongsaf aan staat ook samenwerken centraal: binnen het circus heb je anderen nodig. Creativiteit is nog zo’n element waar je niet omheen kan en waar al van in het begin hard rond gewerkt wordt. De vierde pijler is motoriek: circustechnieken aanleren staat gelijk aan een motorische uitdaging. Oefenen en blijven oefenen om je die technieken eigen te maken is de boodschap.”

Het Circuscentrum ziet voor de circusateliers een cruciale rol op het vlak van verspreiding en ontwikkeling van het circus in Vlaanderen weggelegd. Jongeren krijgen er de kans om allerlei circustechnieken aan te leren, de atelierwerking fungeert dan ook als een kweekvijver van jong talent. Daarnaast kunnen veel jongeren podiumervaring opdoen via de productiegroepen. De circusateliers zorgen ook voor een verhoogde zichtbaarheid van circus en ze geven er een positieve connotatie aan mee. Ten slotte leidt de combinatie van gemotiveerde begeleiders en jong talent tot een unieke dynamiek waaruit vernieuwende circuskunsten kunnen ontstaan.

HET WAT EN WAAROM VAN PRODUCTIEGROEPEN

Na het aanleren van de basistechnieken begint het bij velen al te kriebelen om hun vaardigheden aan een breder publiek te tonen. Circus en op een podium staan zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Binnen de meeste circusateliers worden er productiegroepen opgericht om jongeren de kans te geven om podiumervaring op te doen. Productiegroepen zijn vooral een groepsgebeuren: er wordt gewerkt aan een eindresultaat in en als groep.

Een voorbeeld van een productiegroep vinden we in Tienen, binnen het Circusatelier SALTO. In 2009 creëerde Cie Partie, een groep van elf vijftienplussers uit het circusatelier samen met hun begeleiders, Le Tour: een voorstelling over – u raadt het al – een wielervedstrijd.

Tom Cools, een van de begeleiders van Cie Parti, vertelt hoe deze groep en de voorstelling vorm kregen: “Cie Parti is de tweede productiegroep van SALTO. Het circusatelier werkte al twee producties uit met Pikant, een groep waarvan de gemiddelde leeftijd een stuk lager lag en die veel omvangrijker was. Die grote groep maakte het repeteren en optreden niet altijd gemakkelijk. Mede daarom opteerden we dit keer voor een kleinere, oudere groep die zelf enigszins hun agenda beheert. Jongeren konden intekenen op het aanbod en samen met de geïnteresseerden legden we data vast om te brainstormen.”

“De jongeren werkten in kleine groepjes de eerste ideeën uit en legden die voor aan de groep. Zo zag Compagnie Parti het levenslicht en werd er als

thema gekozen voor de Ronde van Frankrijk. Daarna volgde een pauze van een paar weken om het thema te laten bezinken en inspiratie op te doen. De jongeren werden aangemoedigd om de sfeer van een wielervedstrijd op te snuiven, om te kijken hoe het er tijdens zo'n wedstrijd aan toe gaat en welke elementen interessant zijn om te gebruiken tijdens de voorstelling."

"Na de break kwamen alle ideeën samen en werden de verschillende onderdelen van de koers met de groep bekeken, van start tot finish. Daarna werd beslist welke circusdisciplines er aan de verschillende rollen en onderdelen zouden gekoppeld worden. De wielrenners verplaatsen zich op een wielers, het publiek bestaat uit acrobaten en zo verder."

Productiegroepen zijn niet enkel een springplank voor de jongeren. Ze bieden de ateliers ook een mogelijkheid om nieuw potentieel te werven. Deze producties prikkelen kinderen en jongeren en oefenen er een grote aantrek-

kingskracht op uit. Daardoor blijft de instroom van nieuwe leden gegarandeerd. De leden van de productiegroepen hebben ook een voorbeeldfunctie te vervullen ten opzichte van de kinderen uit het eigen atelier: die kijken vaak erg op naar wat de groten al allemaal kunnen en blijven daardoor zelf hard verder werken.

OP DE (SCHOOL)BANKEN

Vandaag bestaan er tal van circusopleidingen: in de vrije tijd of op een hogeschool, artistiek of eerder pedagogisch. Een bloemlezing.⁽²⁾

Vanaf je zestiende kan je animator in de circuskunsten worden. Het circuscentrum richt zich met deze cursus naar 16- tot 18-jarigen die zin hebben om circuslessen met kinderen en jongeren mee te begeleiden. Het is een perfecte opstap om later ook zelf circuslesgever te worden.

Met de cursus Begeleider in de Circuskunsten leer je niet alleen enkele belangrijke circusvaardigheden zoals

acrobatie, evenwicht, jongleren, spel en theater. Je leert er ook deze vaardigheden over te brengen op kinderen, jongeren en volwassenen. Als circusbegeleider ben je geen topartiest. Het pedagogisch aspect staat centraal.

Aan de circusschool van Brussel (L'École de cirque de Bruxelles) kan je met een pedagogisch diploma of mits relevante professionele ervaring in animaties met kinderen of adolescenten, een technische en multidisciplinaire circusopleiding volgen. Dit is een voltijdse opleiding van een jaar, je kan pas starten als je slaagt in een auditie. Deze beroepsopleiding is gericht op het klaarstomen van instructeurs in de circuskunsten, maar je verwerft er ook diepgaande kennis van het circus.

Naast de pedagogische opleidingen zijn er ook opleidingen die zich richten op artistieke vervolmaking.

Wil je als jongere liever wat verder schaven aan je circustechniek? Dat kan

via de stage voor jonge talenten van het Circuscentrum in samenwerking met ESAC (Ecole Supérieure des Arts du Cirque, Brussel). Jonge circusbeoefenaars (15+) met talent én ambitie om een hogere circusopleiding te volgen worden in deze stage voorbereid op het verwachte toetredingsniveau. Gedurende een tiental dagen doorheen het jaar krijgen ze op hoog niveau les van gerenommeerde circusdocenten in ESAC.

Wie een artistieke opleiding op hoog niveau wil volgen kan deelnemen aan hetingangsexamen van ESAC. Het gaat hier om een intensieve opleiding van 3 jaar waartoe jaarlijks slechts een 15-tal kandidaten (van minstens 18 jaar) op hoog niveau geselecteerd worden. De ESAC wordt beschouwd als een van de belangrijkste circusopleidingen ter wereld.

JONG TALENT

Florian Vandemeulebroucke en Danny Vrijns volgen momenteel de artistieke opleiding aan de ESAC. Hoe het circus

hun leven inpalmde, hoe ze ertoe kwamen om een professionele circusopleiding te volgen en hoe ze hun verdere carrière zien, vertellen ze zelf.

Danny: "Wanneer ik vroeger een filmpje zag over circus op tv of op de computer, dan probeerde ik die trucjes zelf uit. Met Kerst heb ik ooit een éénwieler gekregen. Ik heb de rest van de dag en de dag erna geoeft tot het me lukte om een ritje op straat te maken. Daarnaast turnde ik bij De Duinridders, een turnclub uit Eksel. Na een optreden van die club ontmoette ik een circusartiest die me vertelde dat er in Neerpelt een circusatelier was. Samen met een vriend waagde ik de gok en het beviel me enorm. Ik mocht dadelijk in de productiegroep starten.

Maar de honger was nog niet helemaal gestild. Via een circuskamp leerde ik het Antwerpse collectief Ell Circo d'Ell Fuego (ECDF) kennen. Ik werd er uitgedaagd om nieuwe technieken uit te proberen en mijn grenzen te verleggen. Ik speelde ook mee in The mir-

ror, een straatvoorstelling. Via ECDF kwam ik ook in contact met de ESAC waar ik een jongerenstage mocht volgen. Daar leerde ik de bascule kennen, dat is een wip waarbij je door op jouw kant te springen, de andere de lucht in katapulteert. Ik wist al snel dat ik daarin verder wilde. Steeds meer hoogte halen en gevaarlijkere sprongen uitproberen was mijn doel."

Bij Florian werd de circusklem gepland door een schoolproject: "Toen ik in het zesde leerjaar zat werd bij ons op school een project opgestart waarbij een lesgever ons liet proeven van verschillende circustechnieken. Na twee maanden oefenen kwam er dan een circus langs en mochten wij een paar keer mee de piste in. Ik heb toen echt de smaak te pakken gekregen en ik ben thuis blijven oefenen. Maar alleen is maar alleen en dat wreekte zich toch op een bepaald moment. Gelukkig vond ik later via het internet een circusclub bij ons in de buurt waar ik samen met anderen kon jongleren. Ik heb er les gevolgd en heb ook een aan-

tal keer mee kunnen optreden met de productiegroep.”

“Ik wist al vrij jong dat ik ook professioneel met circus wilde bezig zijn, maar de klik is er pas echt gekomen toen ik afgestudeerde van de ESAC hoorde vertellen over hun opleiding. Ze vertelden me ook dat je er als jong talent een stage kon volgen. Ik heb me er meteen voor ingeschreven.” Maar af en toe sloeg de twijfel bij Florian toe: “Het ene moment wist ik honderd procent zeker dat ik een artistieke circusopleiding wilde doen, het volgende moment plaatste ik veel vraagtekens bij die beslissing. Echt zeker was ik pas toen ik meedeed met de audities voor een Nederlandse circusopleiding. Het voelde gewoon helemaal juist.”

Florian en Danny vertellen over de zware selectie die je bij ESAC moet doorworstelen om aan de opleiding te mogen beginnen. “De selectie bestaat uit drie delen. Een eerste selectie gebeurt op basis van je motivatiebrief en je cv. Aan het tweede deel van de selectie mogen een zeventigtal jongeren van over de hele wereld starten. Die selectie van drie dagen is vrij breed. Je moet je zo vaak mogelijk optrekken, laten zien hoe diep je kan met een split, improvisatietheater spelen, danspassen nadoen, acrobatische oefeningen, een bieptest... Je moet ook een nummer brengen om te laten zien hoe je het er op de scène vanaf brengt. Tijdens het derde deel van de selectie worden twee dagen les gesimuleerd. Zo gaan de begeleiders na of ze met jou kunnen en willen werken. Er wordt onder meer gekeken naar je lichaamsbewustzijn, je doorzettingsvermogen en je motivatie.

De opleiding zelf is zwaar. De meeste schooldagen beginnen om kwart voor negen en eindigen om zes uur 's

avonds. Het overgrote deel van de lessen is intensief en het aandeel theorielessen blijft eerder beperkt. Tijdens het schooljaar zijn er ook periodes waarin er aan een creatie gewerkt wordt, dat is pas echt zwaar. Dan werken we 's avonds laat door en moeten ook onze weekends er aan geloven.

Zonder doorzettingsvermogen kom je nergens. Je mag nooit opgeven en je moet er altijd voor blijven gaan. Ook ken je je lichaam best zo goed mogelijk zodat je blessures kan vermijden. Je moet ook creatief zijn om nieuwe mogelijkheden en invalshoeken te vinden en heel erg openstaan voor nieuwe dingen.”

En wat brengt de toekomst voor Florian en Danny? Danny wil na deze opleiding nog wat verder gaan studeren om echt goed te worden op de bascule. Verbeteren op technisch vlak staat bij hem voorop. “Daarnaast willen we een basculecollectief oprichten met jongeren uit verschillende landen. Enkele jaren geleden richtte ik samen met twee kompanen de vzw Kluster op. We hebben er al twee voorstellingen mee gemaakt en ik hoop er samen met hen nog een paar te maken. Wie weet steken we wel een eigen straattheaterfestival

in elkaar. Maar het allerbelangrijkste blijft dat ik altijd plezier kan hebben in wat ik doe en dat ik een inspiratiebron kan zijn voor andere jongeren. En als ik het fysiek niet meer aankan om zelf op te treden, dan ga ik lesgeven of help ik anderen bij het maken van circusb materiaal voor producties.”

Florian heeft minder concrete plannen: “Ik heb nog niet besloten wat ik ga doen: misschien wel een zaalshow maken of in een compagnie stappen. Als Cirque du Soleil aan mijn deur staat zeg ik niet nee, maar dat is niet meer mijn ultieme droom. Als ik maar na al die jaren trainen aan het publiek kan laten zien wat ik kan, dat ik ze iets kan meegeven én dat ze het naar hun zin hebben. Het is zoals bij elke andere job: als je niet veel in je werk steekt, haal je er ook niet veel uit.”

● RIET PLEVOETS
Afdeling Jeugd

⁽¹⁾ Een overzicht vind je op www.circuscentrum.be/nl/cc/Circusateliers

⁽²⁾ Een ruimer aanbod aan circusopleidingen in binnen- en buitenland vind je onder het luik 'Vorming' op de website van het circuscentrum (www.circuscentrum.be)

HET CIRCUSCENTRUM

Het Circuscentrum (voluit: Vlaams Centrum voor Circuskunsten vzw) is de verbinding tussen de Vlaamse overheid (en haar circusbeleid) en de verschillende actoren die zich bewegen op het veld van de circuskunsten. Het is de bedoeling dat dit centrum hét kennisknooppunt en ankerpunt bij uitstek wordt voor de circuskunsten. Het circuscentrum zorgt voor de begeleiding en ondersteuning

voor circuskunstenaren en organisaties, de ontwikkeling van een documentatie- en informatiecentrum en de ontsluiting van het circuskunsterfgoed. Het Circuscentrum speelt ook een grote rol op vlak van communicatie en stimuleert zo de uitstraling en kwaliteit van circuskunsten in Vlaanderen.

● www.circuscentrum.be

DE IDEALE VERSIERTRUC

“JIJ BENT SOWIESO TE LELIJK, LOOP MAAR DOOR” (VERSIEREN, HOE HET WEL MOET!)

Hoe zit dat met die openingszinnen? De ene keer te cliché, maar wel grappig, de andere keer krijg je plots een mep in je gezicht. Hoe zit dat nu eigenlijk met versieren? We vragen aan jongens en meisjes hoe zij vinden dat het moet.

OP DE MIDDELBARE SCHOOL

Robbe, 16, studeert moderne talen-economie en zijn passie is voetbal.

De ultieme afknapper: “Ik hecht veel belang aan hoe ik overkom bij mijn vrienden, dus een meisje uit een marginaal milieu maakt sowieso al geen kans. Als een meisje wel voldoet aan mijn eisen, kunnen haar vriendinnen soms tot vervelend zijn. Meisjes halen soms toch gekke dingen in hun hoofd. Dan ben ik plots verliefd op een meisje waar ik nog nooit naar omkeek en moeten ze mij daarover opjennen. Echt verschrikkelijk, zo moet het dus niet.”

Hoe het wel moet: “Een verlegen meisje dat lief naar me glimlacht doet mijn hart smelten. Ik voel me een koning als ze me plots toevoegt op MSN, maar me in real life niet durft aan te spreken. Dan ligt het lot in mijn handen en ben ik dé man.”

Slechtste versiertruc ooit: “Ooit wou een meisje per se dat ik borsten ging vergelijken. Met andere woorden: ik moest haar en haar vriendin betasten. Het enige nadeel: de ene was knap maar de andere verre van, dat was een echte 'no no'. Anders deed ik het wel hoor.” (*lacht*)

Nele, 17, studeert wetenschappen-wiskunde en houdt van dansen.

De ultieme afknapper: “Jongens zijn zo traag met actie ondernemen. Het lijkt soms wel eeuwen te duren voor ze de eerste stap zetten. Ze kijken heel de les lang naar me terwijl ik wulps glimlach, maar iets ondernemen doen ze niet. Daar kan ik echt niet tegen.”

Hoe het wel moet: “Ik hou het liever old fashioned, een briefje schrijven of eens lief naar me knipogen doet al heel veel. Als mijn vriendinnen het dan ook gezien hebben kunnen we er daarna heerlijk over roddelen.”

Slechtste versiertruc ooit: “Een tijdje geleden kreeg ik een briefje in mijn

locker. Daarin vroeg een jongen of ik met hem wou afspreken op het voetbalveld tijdens de middagpauze. Super spannend vond ik dat, tot ik ontdekte dat hij dat elke middag met een ander meisje deed.”

STUDENTEN ONDER ELKAAR

Frederik, 22, studeert fotografie en je kan hem meestal met zijn neus in de boeken terugvinden.

De ultieme afknapper: “Ik vind het heel vervelend als een meisje te zacht praat. Als ik drie keer moet vragen of ze het wilt herhalen denk ik al: op naar de volgende!”

Hoe het wel moet: “Het eerste meisje dat mij spontaan een zelfgemaakte lagsagne voorschotelt wordt later mijn vrouw. Daar ben ik honderd procent zeker van. Een leuk accent vind ik ook altijd heel cool, daar heb ik een zwak voor.”

Slechtste versiertruc ooit: “Er kwam eens een meisje tegen me praten, ik vond haar superleuk tot ze me vertelde dat ze een shopoholic was. Op zich geen probleem als ze maar niet van mij verwacht dat ik haar financier. Toen ik naar beneden keek, zag ik de lelijkste schoenen ooit.” (*zucht*)

An, 22, studeert psychologie en omschrijft zichzelf als een echt luie student.

De ultieme afknapper: "Het klinkt misschien heel oppervlakkig, maar lelijke jongens met lelijke kleren mogen sowieso al doorlopen. Hoe kunnen ze het nog maar in hun hoofd halen dat ze met zulke kleren een kans kunnen maken? Uiteindelijk beledigen ze mij er toch mee?"

Hoe het wel moet: "Af en toe kunnen cliché openingszinnen zo stom zijn dat ze grappig worden. Dat is leuk als de jongen er zelf ook mee kan lachen en er cool uitziet natuurlijk. Ik hou wel van de trend geek chic-trend." (*lacht*)

Slechtste versiertruc ooit: "Niet zo lang geleden gaf ik voor de eerste keer een jongen een mep in het gezicht. Hij vroeg me of ik een beetje goed kan pijpen. Eerst vond ik het grappig tot ik besepte dat hij het meende. Die slag kwam dan ook vrij hard aan bij hem."

HARDE WERKERS

Katya, 24, werkt als zelfstandige logopediste en denkt enkel nog aan trouwen

De ultieme afknapper: "Arrogante jongens die je met een stomme openingszin proberen te veroveren. Denken ze nu echt dat dit werkt?"

Hoe het wel moet: "Ik verleid zelf niet graag, maar wordt wel graag verleid. Dat is ook niet zo moeilijk: als ik een leuke man heb gespot en hij maakt overduidelijk oogcontact voel ik me al snel geveleid. Mannen moeten dus wat mij betreft op vrouwen jagen en niet omgekeerd."

Slechtste versiertruc ooit: "Onlangs vroeg een jongen of mijn naam toevalig Katya was. Toen ik hem vroeg hoe hij dat wist antwoordde hij met de slecht-

ste openingszin ooit: "Ik hoorde dat de mooiste vrouw op de wereld Katya heette." Veel te zielig en dus niks voor mij."

Pieter, 25, is een creatieve productontwikkelaar uit Antwerpen en heeft een vaste relatie.

De ultieme afknapper: "Als een meisje haar vriend of vriendin inschakelt om me te versieren verlies ik meteen alle interesse. Zelfs als het niet afgesproken is, komt het niet goed over en zijn haar kansen verspeeld."

Hoe het wel moet: "Ik hou van meisjes met pit. Versier recht op de man af, dan laat je zien dat je zelfzeker bent. Een beetje 'hard to get' is ook niet slecht. Dat maakt het spel interessanter."

Slechtste versiertruc ooit: "Iemand heeft ooit eens in beschonken toestand een liefdesverklaring van een kwartier ingesproken op mijn voicemail. Zeker aan te raden als je iemand eens goed wilt doen lachen, maar daar blijft het dan ook bij."

Versieren, het is niet altijd even gemakkelijk. De ene wordt graag verleid terwijl de andere dat juist niet wil. We zullen er nooit uitkomen. He (or she) is just not that into you, of net wel natuurlijk. Gewoon proberen is dus de boodschap!

● JANNA DE CORT

EXPERT ARROGANTIE IS NIET SEXY

Zowel mannen als vrouwen weten tegenwoordig niet meer wie nu precies wat hoort te doen. Er werd ons zo lang voorgelogen dat we nieuwe mannen moesten zijn, maar tegelijkertijd wordt er gezegd dat de nieuwe man passé is en dat we terug moeten naar de oude, klassieke man, die dus ook altijd het initiatief neemt. Alleen maar erg verwarrend!

Wie het initiatief neemt is niet belangrijk. Ikzelf kijk meestal even de kat uit de boom, tot ik te veel gedronken heb, dan is er geen houden meer aan.

Het is belangrijk om alles eerst wat te aanschouwen en je ogen en oren goed open te houden voor alle mogelijke signalen. Oogcontact blijft voor mij het voornaamste. De andere aankijken en dan weer snel wegstijven als hij of zij merkt dat je aan het kijken bent. Als dat een paar keer gebeurt, dan weet je het wel...

De beste plaats om iemand te leren kennen hangt af van persoon tot persoon. Voor mij is dat een donkere, zweterige club met veel drank, waar iedereen op elkaar geplakt staat en niemand er echt goed uitziet, omdat het zo warm is. Omdat er weinig licht is, valt dat ook niet zo op. Als er zoveel volk is, heb je ook een excuus om mensen aan te spreken. Je zegt gewoon: "Pardon dat ik je drankje omgooide, ik zal een nieuw gaan halen" en je bent vertrokken. Een echt gesprek is in zo'n club misschien wat moeilijker, maar bij een eerste contact is dat ook niet zo belangrijk.

Vraag NOOIT aan iemand die je net kent: "Heb je zin om bij mij thuis naar een film te komen kijken?" Want dat betekent overduidelijk alleen maar: "Ik wil seks". Haha.

Ik ben het helemaal eens met fotografiestudent Frederik, die beweert te zullen trouwen met de eerste die hem een zelfgemaakte lasagne voorschotel. Een zelfgemaakte maaltijd is een teken van liefde. Het hoeft nog niet eens waanzinnig lekker te zijn, het feit dat je zoiets doet is al voldoende.

Ik vind het ook heel belangrijk om te weten WIE met mij aan het praten is. Meestal stel ik me voor ("Hallo, ik ben Sam") en dan krijg ik vaak een "Ja, dat weet ik" terug. Terwijl ik mijn naam zeg in de hoop de jouwe ook te weten te komen. Niet om te checken of je mij kent...

De ideale versiertruc ken ik niet. Ik heb het niet zo voor trucjes. Van mij mag het allemaal natuurlijk verlopen. Echt een 'move' maken is zo patserig. Een te doordachte openingszin is zo belachelijk en zo geforceerd. I don't like that. Bij heel wat mensen schuilt er ook zo'n enorme arrogantie in hun openingszin. Verschrikkelijk! Alsof ze moeten bewijzen hoe stoer ze kunnen zijn en dat ze zich vooral niet geïntimideerd voelen door jou. Daar knap ik heel hard op af. Arrogantie is niet sexy, maar belachelijk. En je kijkt er zo door.

● SAM DE BRUYN
Studio Brussel

TOP 5

AUTEUR

#1 STEPHENIE MEYER

#2 STIEG LARSSON

#3 PAOLO GIORDANO

#4 TOM LANOYE

#5 PIETER ASPE

STIJL- STIJL- PORTRET

MATHIAS BRUSSELMANS (*Skater*)

Kleding: "Ik draag mijn skatekleden om te skaten. Die losse kledij is nu eenmaal handiger dan een of ander spannend broekje als je aan het skaten bent. Als ik niet op mijn plank sta, draag ik ook wel wat lossere en sportieve kledij."

Muziek: "Ik luister naar reggae, dance en hiphop, allemaal street music eigenlijk. Ik heb ook zelf nog de backing vocals verzorgd voor de Gentse band Jazon."

Idolen: "Bob Marley is mijn grootste idool. Maar ik kijk ook op naar de hiphoppers uit de Nederlandse Bijlmer, een probleemgebied in Nederland dat de politici wat links laten liggen en waar de mensen zelf initiatief nemen en in opstand komen. Op skatevlak heb ik altijd opgekeken naar Rodney Mullen, omdat ik ook een vergelijkbare skatestijl heb."

Waarden: "Mijn motto? Altijd positief blijven. Ik probeer altijd in alles het positieve te zien. Ook al heb je nog zo'n rottag, er is altijd wel wat positiefs aan."

Vooroordelen: "Ik krijg heel vaak met vooroordelen te maken. Dat komt

vooral door mijn dreadlocks. Veel mensen linken mijn kapsel automatisch aan druggebruik. Ze beschouwen me vaak als een half kind en het is moeilijk in mijn beroepsleven. Natuurlijk heb ik er al aan gedacht om ze eens af te knippen, maar voorlopig laat ik ze nog even staan."

TIJANA POPOVIC (*Hippie*)

Kleding: "Ik voel me vrij in de kleden die ik draag, zowel fysiek als psychisch. Fysiek omdat een salopet nu eenmaal veel ruimte biedt om in te bewegen. Psychisch is het een animevend kledingstuk. Ik voel mij er een animator in, zeker in het werken met kinderen. Het heeft ook een zekere onschuldigheid in zich, een gevoel van kind zijn."

Muziek: "Ik luister naar alle muziek met een vrolijk dreuntje. De laatste vijf jaar is dat vooral reggae en wereldmuziek. Hardcore, breakcore en heavy metal zijn zeker niet meer aan mij besteed. Het is al druk genoeg in mijn hoofd! Door mijn Servische roots ben ik ook een grote fan van balkan beats en in het bijzonder van Goran Bregovic."

Idolen: "Alle mensen die hun idealen weten waar te maken en openstaan

voor een uitwisseling van ideeën zijn voorbeeldfiguren voor mij. Dat gaat van grote namen als Ghandi, Che Guevara en Frida Kahlo tot een hele lijst van persoonlijke vrienden en kennissen.”

Waarden: “Ik hecht heel veel waarde aan besef en respect. Besef dat we allemaal een verhaal op zich vormen, maar we moeten ook respect hebben voor eenieders verhaal. Het ritme ligt al hoog genoeg in de maatschappij en daarom besteden we onze energie beter aan positieve zaken. Carpe diem is een mooie leuze, maar onmogelijk voor de meerderheid van de mensen.”

Vooroordelen: “Over het algemeen krijg ik weinig met vooroordelen te maken, maar ik herinner me wel nog mijn eerste weken in mijn rechtenopleiding. Ik had toen dreadlocks in mijn haar en enkele medestudenten omschreven mij enkel op basis daarvan als dom.”

PIETER MORIAU (Punk)

Kleding: “Ik draag niet enkel punkkleden, in mijn kleerkast hangen ook andere kleren en metalshirts. Ik voel me goed in die kledij en het past bij de muziek die ik beluister. De kleren zijn ook een uiting van mijn persoonlijke

overtuigingen, ik ben dan wel geen extreme punker, maar ik geloof wel in bepaalde waarden en normen van de punk en dat kan ik kenbaar maken door mijn kledij.”

Muziek: “Ik luister naar veel groepen, maar als ik er enkele moet kiezen zijn het: Funeral Dress, The Casualties, The Unseen, Disturbed, Bad Religion, NOFX, Marilyn Manson, Rammstein, AC/DC, Iron Maiden, Dropkick Murphys, Belgian Asociality, The Ramones, Limp Bizkit, The Clash, Channel Zero, The Toy Dolls, KORN, Sepultura en The Dire Straits. Maar ik hou ook van rustigere bands en meer poppunk of poprock zoals Blink 182, Sum 41, The Offspring, Team William en Green Day. Er zijn er zo veel en elke week ontdek ik wel een nieuwe groep.”

Idolen: “De personen die mij inspireren zijn Bad Religion-zanger Greg Graffin en Henry Rollins, zanger van Black Flag en Rollins Band.”

Waarden: “Ik vind het belangrijk dat mensen gelijk behandeld worden en ik kan niet tegen vooroordelen, hoewel ik me er zelf soms ook op betrap. Ik probeer me er telkens weer van bewust te maken dat ik die vooroordelen moet opzijschuiven. Daarnaast is een gezonde dosis anarchisme op alle vlakken ook iets waar ik belang aan hecht, maar ik geloof niet in extremisme en dus ook niet in extreem anarchisme. Veel mensen zijn veel te braaf en te gehoorzaam wat mij betreft.”

Vooroordelen: “Ik krijg dagelijks met vooroordelen te maken. Mensen zien mij als punker, anarchist, weirdo, gevaarlijk, linkse rat en zelfs skinhead! Vooral dat laatste is enorm frustrerend, want ze bedoelen eigenlijk ‘bonehead’, de racistische of fascistische skinheads

die de aartsvijanden van de punks zijn. Skinheads zijn niet zo verschillend van punks, maar bijna iedereen associeert hen met neonazi's. Zo heb ik al problemen gehad met een groep Marokkanen omdat ze dachten dat ik een bonehead was, maar ik heb ook al problemen gehad met boneheads, omdat ik een punk ben. Soms lijkt het alsof iedereen je haat en dat je enkel nog andere punks en je vrienden en familie hebt die je kennen en accepteren voor wie je bent en niet voor hoe je eruit ziet. De reacties van kinderen vind ik wel fantastisch. Ze zijn altijd zo eerlijk en schamen zich niet om me aan te staren en te wijzen naar mijn hanenkam. Ik vind dat niet erg omdat ze nog naïef zijn en de betekenis er niet van kennen.”

MARLIES BOCKEN (Eigen stijl met invloeden uit de metal- en punkcultuur)

Kleding: “Ik draag gewoon wat ik zelf mooi vind. Dat is misschien niet hetzelfde als wat de meeste van mijn leeftijdsgenoten dragen, maar daar trek ik me niets van aan. Ik hou er wel van om er een beetje ruiger uit te zien.”

Muziek: “Ik luister naar heel diverse groepen, een beetje vanalles. Ik hou van de muziek van de Britse metalband

Architects en ook de Amerikaanse metalcoregroep The Devil Wears Prada weet ik wel te smaken. Dichter bij huis vind ik Breathing While Buried, een groep uit Dilbeek, heel goed.”

Idolen: “Ik heb geen idolen of personen naar wie ik opkijk. Ik kijk naar mezelf en wat ik wil, ik voel niet de behoefte om iemand na te doen.”

Waarden: “Ik leef van dag tot dag en probeer me niet te veel zorgen te maken. Ik maak er het beste van, want het kan zo voorbij zijn.”

Vooroordelen: “Ik krijg vaak met vooroordelen te maken. Mensen verwachten dat ik arrogant zal zijn, enkel op basis van de kledij die ik draag. Ook op school word ik er regelmatig over aangesproken, maar ik blijf mezelf. Ik voel niet de behoefte om mezelf te veranderen.”

LINA KESTEMONT (Student)

Kleding: “Natuurlijk draag ik de kledij die mij linkt aan mijn studentenvereniging enkel wanneer ik deelneem aan een activiteit van die vereniging. Ik moet wel toegeven dat ik, naarmate de jaren vorderen, minder belang hecht aan deze kledij. Niettemin blijft

het leuk om je door je kledij te kunnen onderscheiden van andere studentenverenigingen.”

Muziek: “Mijn muzieksmaak kent geen grenzen. Uit de bol gaan doe ik op commerciële muziek, maar echt genieten van muziek doe ik door te luisteren naar minder populaire liedjes.”

Idolen: “Ik heb geen echte idolen of grote voorbeeldén. Die fase ben ik wat ontgroeid.”

Waarden: “Ik leef gewoon mijn leven, maar ik volg geen bepaalde leuzes of waarden. Mijn leven buiten de studentenvereniging staat dan ook los van de studentenactiviteiten. Ik haal er geen lessen uit bfzo.”

Vooroordelen: “Ik ben nog nooit met vooroordelen geconfronteerd. Dat komt natuurlijk omdat ik mijn studentenuniform enkel draag tijdens activiteiten van de vereniging. Daarbuiten loop ik er niet zo extreem opvallend bij.”

WILLEM DONVIL (Street-Style)

Kleding: “Ik draag de kleren die ik heb graag, omdat ze losjes zitten en comfortabel zijn en ik ze best wel mooi

vind. Ik ben er ook nog nooit op een negatieve manier over aangesproken.”

Muziek: “Ik luister naar verschillende genres, van hiphop tot heavy metal.”

Idolen: “Mijn grote voorbeelden zijn muziekgroepen als Kiss, Mötley Crüe, W.A.S.P. en Hëllowëen. Maar ook Jay Z, Dr. Dre en het oudere werk van Snoop Dogg spreken me aan.”

Waarden: “Ik leef niet volgens bepaalde regels of leuzen, ik neem de dag zoals hij is.”

Vooroordelen: “Ik ben eigenlijk nog nooit in aanraking gekomen met bepaalde vooroordelen die mensen tegen mij zouden hebben op basis van de kleren die ik draag of hoe ik eruitzie. Dat zou ook nogal kortzichtig zijn.”

TOMAS D'HONT (Reggae)

Kleding: “Ik hou van reggaemuziek en de reggaelevensstijl en zo ben ik me stilaan in die stijl beginnen kleden. Ik voel me gewoon op mijn gemak in die kledij, het weerspiegelt voor een stuk wie ik ben.”

Muziek: “Ik luister natuurlijk vooral naar reggaemuziek, maar ook wel

naar hiphop. Ik heb niet echt favoriete bands, er zijn heel veel groepen die ik wel weet te appreciëren. Ik hou vooral van afwisseling.”

Idolen: “Ik hou van reggae en dan word je al snel gelinkt aan Bob Marley. Dat is natuurlijk wel een groot figuur, maar het is niet zo dat ik er speciaal naar opkijk.”

Waarden: “Gewoon zorgen dat alles goed gaat, dan komt de rest vanzelf wel. Ik sta gewoon heel positief en optimistisch in het leven.”

Vooroordelen: “Ik heb dreadlocks en heel wat mensen hebben moeite om daar voorbij te kijken. Mensen associëren die dreadlocks erg vaak met drugsgebruik, wat uiteraard niet automatisch zo is. Maar toch ben ik nog nooit echt in de verleiding gekomen om ze af te knippen, het is een deel van mijn persoonlijkheid en van de manier waarop ik leef.”

TOM CORNELIS (Metal)

Kleding: “In de lagere school werd ik voortdurend gepest. Maar sinds het tweede middelbaar luister ik naar metal en heb ik een *St. Anger*-tourshirt van Metallica, met rottende zombies erop.

Ik merkte dat de pesterijen al snel stopten en dat mensen bang werden als ze me zagen. Het was fantastisch om eindelijk zelf de touwtjes in handen te hebben. Nu draag ik die kleren nog steeds, omdat ik me er gewoon goed in voel, al is het soms wel irritant als mensen zonder reden bang van me zijn.”

Muziek: “Bijna alle soorten metalmuziek staan bij mij op. Tegenwoordig luister ik vooral naar de groepen Aborted, Dethklok, Metallica, Testament, Axamenta, Nightwish, Gorgorth, Finntroll, Psychostick, Heaven Shall Burn, Graveworm, Mutiny Within, Thurisaz, Everglow en Poseydon.”

Idolen: “Idolen heb ik niet echt, maar een belangrijke figuur in mijn eigen muzikale ontwikkeling is toch wel Lars Ulrich van Metallica. Hij heeft me geïnspireerd om zelf metal te leren drummen.”

Waarden: “Mijn motto is om mezelf zoveel mogelijk te amuseren en ik probeer zelfs van de ergste momenten de humor in te zien. Alles kan altijd een positieve afloop hebben, maar je moet er wel zelf voor zorgen dat dat gebeurt. Ook respect tonen voor anderen is enorm belangrijk. Al is het even belangrijk dat die anderen respect tonen tegenover jou.”

Vooroordelen: “Ik krijg voortdurend met vooroordelen te maken. Zo fietste ik eens na een avondje uit naar huis. Aan de kant van de weg stond een meisje haar fietsketting goed te leggen, maar het lukte niet echt. Ik stopte en stapte af en zij keerde zich verschrikt van me weg. Toen ik haar vroeg of ze hulp wou, schrok ze en begon ze te stotteren. Aan haar gezicht kon je zien dat ze er niets van snapte. Waarom zou ‘zo iemand’ haar willen helpen? Iets gelijkaardigs

maakte ik mee met een oude vrouw in een winkelstraat. Toen ik haar voorbijliep, trok ze haar handtas naar zich toe, iets wat ik veel meemaak. Doordat ze het echter zo snel en bruusk deed, viel haar handtas open op de grond. Ik heb me gebukt, al haar spullen in haar handtas gestoken en die met een glimlach teruggeven. “Afsjebliet, mevrouw!” Ze wist niet wat er gebeurde. Zo kan ik nog honderden voorbeelden geven.”

BASILE NAULAERTS (Rockabilly)

Kleding: “Ik draag deze kleren omdat ik er niet zoals iedereen wil bijlopen. Mijn haar is rockabilly, mijn kledij lang, niet altijd. Innerlijk ben ik niet zoals iedereen en ik wens dat uiterlijk ook te laten blijken.”

Muziek: “Ik luister vooral naar Paladins, Nekromantix, Stray Cats, Reverend Horton Heat, Carl Perkins en het werk van Elvis Presley op Sun Records. Maar ik sta voor veel muziekgenres open, naast rockabilly beluister ik ook metal, vooral black metal, en house om op uit te gaan.”

Idolen: “Ik ben tegen idolatrie. Om die reden heb ik grote waardering voor blackmetalartiest Fenriz, die om deze

reden principeel weigert op te treden en principeel niet van zijn muziek wil leven. Dit geldt trouwens ook voor vele rockabilly- en psychobilly-artiesten, ze maken muziek én treden op voor hét plezier. En zo hoort het.”

Waarden: “Ik leef volgens een aantal waarden. Loyaliteit vind ik de belangrijkste. Ik heb wel een aantal spreuken, maar deze zijn niet (pedagogisch) verantwoord en volgens mij niet geschikt om hier op te noemen.”

Vooroordelen: “Ik heb niet echt met vooroordelen te maken. Mensen die me niet kennen verschijten me soms voor homo, waarschijnlijk omdat ik er soms kleurrijk én extravagent bijloop. Zelf vind ik dat een verband zien tussen kledij en seksuele geaardheid van bekrompenheid getuigt, en weet ik dat deze sujetten te mijden zijn.”

● PIETER LANTSOGHT

LEEUEWENDEEL

JONGEREN

IS AAN DE EEL

KUNSTEN

IS AAN DE

KUNST

Heel wat jongeren zijn in hun vrije tijd erg actief. De ene sleutelt graag aan brommers, de andere traint zich te pletter voor het volleybalkampioenschap, nog een ander hangt graag in het jeugdhuis rond, terwijl het buurmeisje wekelijks met de saxofoonkist achterop naar de academie fietst. En zo kan je nog wel een tijdje doorgaan. Deze bijdrage gaat over kunstbeoefening, een activiteit die erg in trek is bij jongeren.

Onderzoekers van de VUB en de UGent stelden in het onderzoek⁽¹⁾ *Amateurkunsten in beeld gebracht*, vast dat maar liefst 64,3% van de 14- tot 17-jarigen één of meerdere kunstdisciplines beoefent. Jongeren staan hiermee helemaal op kop wat actieve cultuurparticipatie betreft. Over alle leeftijdsklassen heen, is 37% van de Vlamingen amateurkunstenaar.

Jongeren zijn dus duidelijk 'aan de kunst'. Je vindt deze jonge amateurkunstenaars zowat overal, in (vrienden)clubs, verenigingen of bands, in het deeltijds kunstonderwijs of andere vormingsinstellingen waar ze zich artistiek kunnen uitleven. In ieder geval gaat er een grote dynamiek uit van deze omvangrijke groep fotografen, cineasten, dansers, muzikanten en zangers, schilders, schrijvers, beeldhouwers, acteurs.

Jongeren die kunst beoefenen vertoeven niet op een eilandje. Ze delen hun passie vaak met andere leeftijdsgroepen waardoor een mooie intergenerationele dynamiek ontstaat. Neem bijvoorbeeld een theatergezelschap waar een jongvolwassene samen met een oudere man wekenlang aan een theaterstuk werkt of een harmonie waar jong en oud wekelijks samen musiceren. Aangezien kunstbeoefening vaak generatieoverschrijdend is, zoo-

men we even in op enkele algemene bevindingen over amateurkunstenaars.

WEETJES OVER AMATEURKUNSTEN

Bij het onderzoek *Amateurkunsten in beeld gebracht* werden de antwoorden van 2 253 postenquêtes verwerkt. Daarnaast zijn gegevens verwerkt van 5 533 webenquêtes die werden afgenomen bij de leden of de geregistreerde geïnteresseerden uit de amateurkunstensector. In deze sector werken enkele organisaties met het systeem van lidmaatschappen. Andere organisaties die niet met lidmaatschappen werken, registreren nauwkeurig wie er actief is binnen hun kunstdiscipline en wie er reeds beroep deed op de amateurkunstorganisatie voor ondersteuning. Het integrale onderzoeksrapport is doorspekt met interessante resultaten en kan door iedereen vrij geraadpleegd worden op www.amateurkunsten.be/ onderzoek.

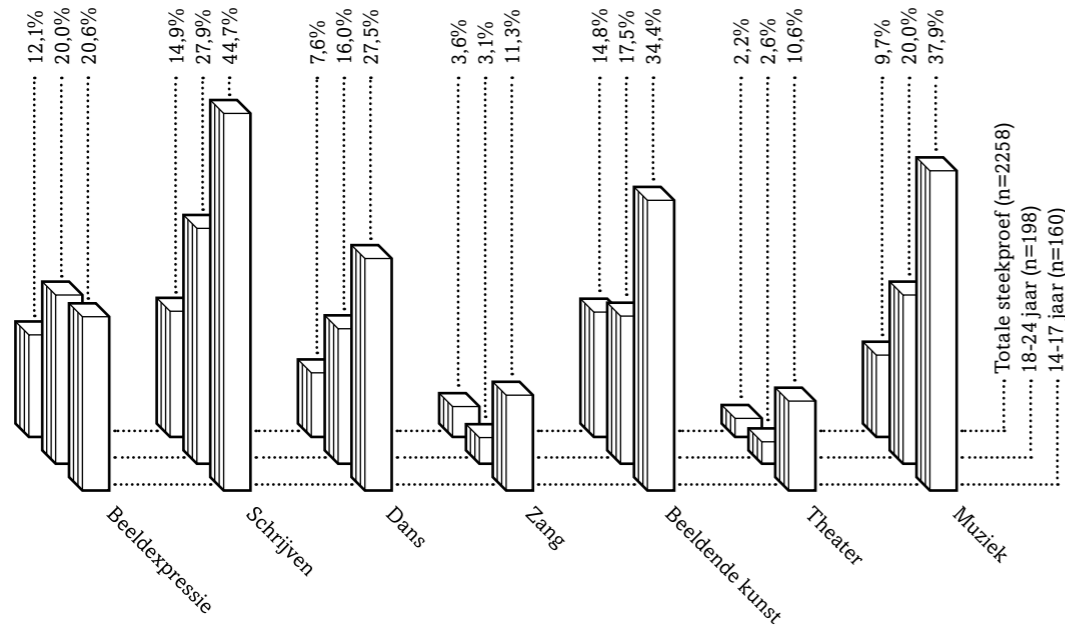
Een eerste opvallend resultaat is dat maar liefst 37% van de Vlamingen tussen 14 en 75 jaar minstens één creatieve hobby beoefent. Een minderheid van de Vlamingen (29,2%) beoefende nog nooit een creatieve hobby. Uit het ledenonderzoek blijkt dat amateurkunstenaars gemiddeld 7,6 uren per week aan hun hobby besteden. Er zijn dus heel veel mensen die behoorlijk

wat tijd aan kunstbeoefening wijden. Vlaanderen bukt van de creativiteit.

Kunst beoefenen is leeftijdsgebonden. Jongeren beoefenen veel vaker kunst dan ouderen. 64,3% van de 14- tot 17-jarigen zegt frequent een creatieve hobby te beoefenen, tegenover 12% van de 65-plussers. Deze daling is vrij lineair: naarmate men ouder wordt, neemt kunstbeoefening af. Interessant om weten is trouwens dat bij de jongste leeftijdsgroepen minder dan een vijfde aangeeft dat ze nooit kunst hebben beoefend, terwijl dit bij de groep van 65-plussers ruim 40% is. Dit wijst erop dat de verschillen tussen jongeren en ouderen niet alleen een leeftijdseffect zijn, maar dat hier een 'cohorteneffect' speelt. Het aanbod van creatieve activiteiten en stimulansen zijn vandaag namelijk veel groter dan pakweg 20 jaar geleden.

Of je al dan niet met kunst begint, is duidelijk beïnvloed door wat je tijdens je jeugd jaren doet. Hoe meer je op jonge leeftijd met cultuur bezig bent geweest (ook receptief), hoe groter de kans dat je amateurkunstenaar wordt. Wanneer je ouders tijdens je jeugd jaren (0-18 jaar) amateurkunstenaar waren, is de kans dat je zelf amateurkunstenaar wordt aanzienlijk groter. Ouders hebben duidelijk een rolmodelfunctie.

Het onderzoek maakte ook een uitgebreide vergelijking tussen amateurkunstenaars en niet-amateurkunstenaars. De amateurkunstenaars komen hier erg gunstig uit. Mensen die vaak een creatieve hobby beoefenen, hebben een groter vrijetijdsnetwerk en krijgen meer steun van hun omgeving dan mensen die nooit kunst beoefenden. Frequente beoefenaars blijken bovendien een positiever zelfbeeld te

● PARTICIPATIE VAN JONGEREN AAN KUNST
Bron: "Amateurkunsten in beeld gebracht"

hebben. Verder bezoeken amateurkunstenaars vaker musea en tentoonstellingen en wonen ze meer concerten bij. Ook lezen ze meer en zijn ze sociaal veel actiever dan niet-amateurkunstenaars. Tot slot geeft het onderzoek aan dat amateurkunstenaars meer solidair en minder sociaal geïsoleerd zijn, positiever staan tegenover de plaats van kunst en cultuur in het onderwijs en tegenover de rol van een kunstensubsidiërende overheid.

IN WELKE DISCIPLINES ZIJN JONGEREN ACTIEF?

Jonge mensen zijn actief in verschillende kunstdisciplines. Niet alleen theater, zang, muziek en dans maar ook schrijven, beeldende kunst en beeld-

expressie prikkelen de creativiteit. Bij 14- tot 17-jarigen is creatief schrijven het populairst (44,7%), gevolgd door musiceren (37,9%), beeldend werken (34,4%), dansen (27,5%) en beeldexpressie (20,6%). Zang (11,3%) en theater (10,6%) sluiten het rijtje af. Veel jongeren combineren meerdere kunstdisciplines. Een jonge muzikant heeft vaak ook literair talent en een jonge danseres is bijvoorbeeld ook actief als beeldend kunstenaar.

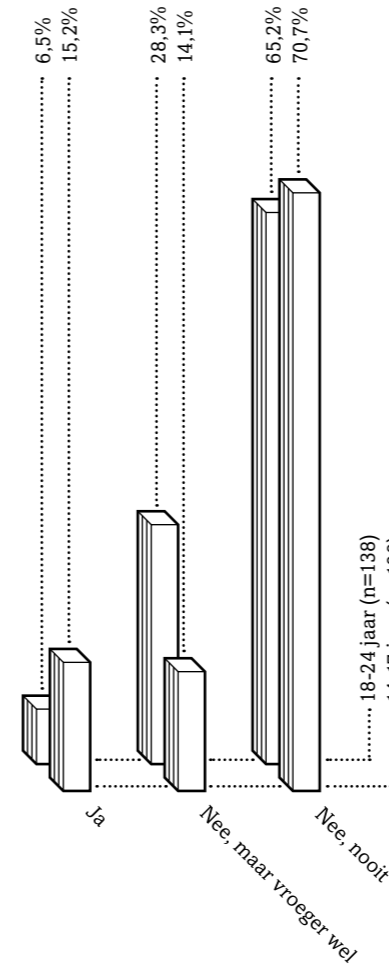
Omdat de jeugd zoveel schrijfkriebels heeft, geven we hier even de top drie van de onderdelen mee: 19,1% van de jongeren houdt een dagboek bij of noteert korte gedachten, 16,6% houdt een weblog bij en 16,1% van de jonge-

ren schrijft al eens poëzie, versjes of gedichten.

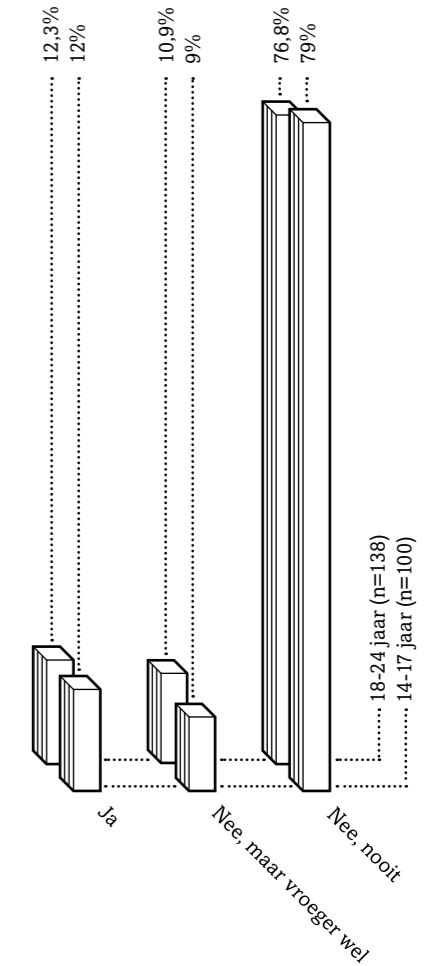
Ook beeldexpressie krijgt een concretere invulling als je de subdisciplines ziet: multimedia (bijvoorbeeld vj-en, game-ontwerp, webdesign) kan 13,9% van de jongeren bekoren; artistieke fotografie 9,6%; het maken van een artistieke film of video 6,5% en het werken met mixed media 4,0%.

Bij de leeftijdscategorie van 18- tot 24-jarigen, ziet de top twee er hetzelfde uit, al liggen de percentages hier iets lager: creatief schrijven (27,9%) en muziek (20,0%). De tweede plaats is eigenlijk een gedeelde plaats: één vijfde van de 18- tot 24-jarigen is namelijk actief be-

● HEEFT U IN DE LAATSTE 6 MAAND EEN KUNST-OPLEIDING GEVOLGD BINNEN HET DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS?

● HEEFT U IN DE LAATSTE 6 MAAND EEN KUNST-OPLEIDING GEVOLGD BUITEN HET DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS?

● Bron: "Amateurkunsten in beeld gebracht"

zig met beeldexpressie. Daarna komen beeldende kunst (17,5%), dans (16,0%), zang (3,1%) en theater (2,6%).

HET JONGE VOLK

Door de veelheid aan jonge kunstbeoefenaars zijn er nog extra kruisverbanden in het onderzoek gelegd voor de groepen van 14 tot 17 jaar en van 18 tot 24 jaar.

Onderstaande conclusies hebben evenwel geen wetenschappelijk karakter omdat ze zich op een beperkte groep jongeren baseren die niet representatief is. Wel geeft het een indicatie over deze leeftijdsgroepen.

Laat me niet alleen: Jongeren tussen 14 en 17 jaar brengen hun vrije tijd in een grotere groep door dan oudere mensen. Maar liefst 34,1% geeft aan een sociaal netwerk te hebben dat meer dan 20 personen telt. Bij de 18- tot 24-jarigen neemt dit zeer uitgebreide netwerk al wat af naar 25,5%; in deze leeftijdscategorie geeft de meerderheid, namelijk 32,6%, aan een vrijetijdsnetwerk te hebben tussen de 11 en 20 personen.

De omvang van het vrijetijdsnetwerk is omgekeerd evenredig met de leeftijd: hoe ouder je wordt, hoe kleiner het vrijetijdsnetwerk.

We houden van locals: Voor alle leeftijdscategorieën geldt dat mensen vaker een theatervoorstelling van een amateurgezelschap bijwonen dan van een professioneel gezelschap. Ook het aandeel jongeren dat in de zes maanden voorafgaand aan het onderzoek een optreden van een lokale artiest bijwoonde is verrassend. Bij de 14- tot 17-jarigen gaat dit over 43,1%, bij de 18- tot 24-jarigen 47,5%. Dit is behoorlijk veel, zeker als je weet dat het percentage voor andere leeftijdscategorieën

eerder rond 25% ligt. Optredens van lokale artiesten zijn dus erg in trek bij de jongeren.

Goed geëngageerd: Heel wat jongeren zijn actief in een jeugdbeweging, jeugdhuis of speelpleinwerking. Bij de 14- tot 17-jarigen gaat dit maar liefst om 30,5%; bij de 18- tot 24-jarigen gaat dit nog om 9,2%. Deze deelname neemt met de leeftijd dus wel een duik naar beneden, maar het is vooral opvallend dat de jongvolwassenen dit opmerkelijk vaker als organiserend lid of vrijwilliger doen. Deze leeftijdscategorie neemt duidelijk al meer engagementen en verantwoordelijkheden op. Heel wat jongeren zitten ook in een vereniging voor amateurkunstbeoefening (24,2% bij de 14- tot 17-jarigen en 11,6% bij de 18- tot 24-jarigen) of een culturele vereniging (16,8% en 8,8%). Als je deze deelnametypes bij elkaar optelt dan kan je voor de jongste groep vaststellen dat men hier bijna even actief in is als in een sportvereniging of -club. Bij de leeftijdscategorie van de 18- tot 24-jarigen heeft sport wel de bovenhand.

Gevormd door kunst: In kunstopleidingen zijn de jongste leeftijdsgroepen het

meest actief. Van de 14- tot 17-jarigen volgt 15,2% een opleiding binnen het deeltijds kunstonderwijs. Bij de 18- tot 24-jarigen is dat nog 6,5%. In de oudere leeftijdscategorieën schommelt het aantal mensen dat een opleiding binnen het deeltijds kunstonderwijs volgt rond de 3%.

Naast het deeltijds kunstonderwijs is er nog een breed gamma van andere aanbieders van kunsteducatie. Ook zij kennen heel wat geïnteresseerden: voor de 14- tot 17-jarigen gaat het over 12%, bij de 18- tot 24-jarigen over 12,3% van de Vlamingen. Bij de andere leeftijdscategorieën schommelt het aantal deelnemers aan kunstopleidingen buiten het deeltijds kunstonderwijs rond de 7%.

● KAAT PEETERS

Forum voor Amateurkunsten

⁽¹⁾ *Amateurkunsten in beeld gebracht*, 2009: Vanherwegen Dries, Siongers Jessy, Smits Wendy, Vangoidsenhoven Guido. Promotoren: Elchardus Mark en Lievens John

MEER WETEN?

De Vlaamse overheid subsidieert negen landelijke amateurkunstenorganisaties en het Forum voor Amateurkunsten om het amateurkunstenveld te ondersteunen. De landelijke amateurkunstenorganisaties zijn: Vlamo voor instrumentale muziek, KUNSTWERK[t] voor beeldende kunst, Centrum voor Beeldexpressie voor foto, film en multimedia; Poppunt voor lichte muziek en dj's, Danspunt voor dans, Creatief schrijven voor schrijvers, OPENDOEK

voor theater, Koor&Stem voor vocale muziek en Muziekmozaïek voor folk en jazz. Het Forum voor Amateurkunsten treedt op haar beurt op als overlegcentrum en belangenbehartiger van de negen landelijke amateurkunstenorganisaties.

Alle informatie over deze sector die nu reeds aan meer dan 10 000 groepen en meer dan 210 000 individuele kunstenaars een actieve ondersteuning biedt, vind je op www.amateurkunsten.be.

DE IDEALE HANGPLEK

HANG HET EENS UIT...

De ideale plaats waar je als jongere in je vrije tijd rondhangt en ook wel eens het beest uithangt? Voor Smakers ga ik op zoek naar de ideale hangplek van jongeren anno 2010. Op zoek naar het paradijs van de vrije tijd. Ik begeef me naar mijn eigen oude hangplek, het jeugdhuis.

Jeugdhuis Ten Goudberge ligt pal in het centrum van Wevelgem. Achter het jeugdhuis vind je de leidingslokalen van KSA, VKSJ en de Chiro. Het Sint-Pauluscollege, een middelbare school, staat vlak naast het jeugdhuis. Ertegenover vind je het cultuurcentrum en het marktplein. De ideale plek dus om jongeren te spotten.

IN HET JEUGDHUIS

Ik neem me voor om zomaar in Ten Goudberge binnen te glippen. De eersten die in mijn vizier komen zal ik over

hun ideale hangplaats uitvragen. Charlotte en Lisa, twee vriendinnen aan de toeg, worden mijn slachtoffers.

Charlotte en Lisa bezoeken sinds hun vijftiende het jeugdhuis. Ondertussen zijn ze allebei zeventien. De eerste keren dat ze hier kwamen was op vrijdagavond, vlak na schooltijd. Charlotte herinnert het zich nog goed. "We kwamen naar hier omdat het wel cool klonk. Maar die eerste keer was toch wel vreemd. We waren trots dat we hier waren, maar we zaten er toch wat onwennig bij." Lisa valt haar bij. "We keken toen erg op naar de jongeren die een jaar ouder waren."

Charlotte vindt het jeugdhuis aantrekkelijk omdat je er alleen maar jongeren tegenkomt. "Hier ontmoet je iedereen", zegt ze. "Het jeugdhuis is een plaats waar we op ons gemak zijn", vertelt Lisa. "Je kunt hier iets drinken en een beetje babbelen. Je mag zelfs je eten meebrengen", voegt Charlotte er aan toe.

Beiden vinden ze het jeugdhuis de perfecte plaats om met vrienden of vriendinnen af te spreken. Het volume van de muziek bepaalt hoe plezierig het is. Charlotte vindt dat de muziek niet te luid mag staan op een avond als deze. "Het

mag niet te druk zijn. Anders moet je roepen om te kunnen praten. Daar krijg je hoofdpijn van." Maar op een fuif is dat dus anders, dan mag het heel wat luider. "Als er een fuif is zijn we altijd present", garandeert Lisa.

Naast de muziek is ook de inrichting van belang. De dansvloer van Ten Goudberge heeft de vorm van een arena. Als er een fuif is, lijkt het op een club of discotheek. Wanneer het jeugdhuis gewoon open is, kan je in de arena gezellig praten met vrienden. "Een groepje van maximum acht gaat nog net. Dan kan je nog met iedereen babbelen", verklapt Charlotte.

De hoek met tafelfootbal is voor de jongens ook een interessante plek. Volgens Charlotte vinden meisjes dat minder leuk. Ze snapt niet goed waarom jongens zo graag rond die tafel hangen en niet rond de meisjes. "Soms hangen er ook wel meisjes rond de voetbaltafel. Maar je ziet zo dat ze het maar saai vinden." Toch bestaan ze, volgens Lisa, meisjes die tafelfootbal cool vinden.

ANDERE HANGPLEKKEN

Je vindt deze vriendinnen ook op andere plaatsen. Het laatste jaar bezoeken ze het jeugdhuis minder frequent, omdat ze nu in Menen naar school gaan. Op vrijdagavond trekken ze er naar de cafés op de Grote Markt, kwestie van de contacten met de schoolkameraden te onderhouden. In de zomervakantie hangen ze ook rond op de wekelijkse parkconcerten en omdat ze dan actief zijn in speelpleinwerking vind je hen ook in het monitorenlokaal.

Als het weer het toelaat, doen ze ook graag eens een pleintje aan. Lisa beschrijft me haar ideale plein. "Het moet rustig zijn en je moet er vooral 's avonds

kunnen zitten. Je mag er ook veel lawaai maken."

Charlotte vult haar vriendin aan. "Mijn ideale plein is ook een beetje donker." "Maar toch ook een beetje verlichting, anders wordt het wel heel donker," lacht ze.

Wat ze daar doen? "Gewoon babbelen", vertelt Charlotte. Liefst met wat muziek uit je gsm. Met een drankje erbij wordt het nog gezelliger. "Meestal brengt er iemand iets mee, een bak bier of een paar flessen wijn bijvoorbeeld." Je legt wat geld in de pot en dan mag je mee drinken.

Na de examenstress gaan deze meisjes ontspannen in het centrum van Kortrijk. Vlak aan het station is er een straat met verschillende cafeetjes. Als het laatste examen is afgelegd hokken jongeren er samen op straat. De politie sluit de weg af met dranghekkens, zodat het veilig blijft.

Lisa en Charlotte zijn wild van deze bijeenkomsten. Lisa: "Iedereen gaat daar gewoon naar toe." Charlotte vult haar aan: "En al dat volk op straat. Om vier uur in de namiddag. Het lijkt wel een fuif. Er is zoveel volk, mensen die je anders weinig tegenkomt." Gewoon mensen ontmoeten, dat vinden ze dus belangrijk. "Je voelt je goed als je met veel mensen kunt babbelen" verzekert Charlotte me.

VIRTUEEL RONDHANGEN

Voor deze meiden gaan ontmoeting en rondhangen dus over fysieke plaatsen en contacten. Maar het kan ook anders. Heel wat jongeren hangen rond in cyberspace. Benieuwd wat Charlotte en Lisa daar over denken. "Jongeren die veel achter de computer zitten, lijken mij

CHARLOTTE DESSEYN, 17

- niet in jeugdbeweging (wel lang geleden)
- net gestopt met turnen (te zware combinatie met school)
- studeert Wetenschappen-Wiskunde
- hangt meestal rond in het jeugdhuis, maar evengoed op half-donkere pleintjes

DE IDEALE HANGPLAATS VAN CHARLOTTE

- waar je geen last hebt van volwassenen die niet tegen lawaai kunnen
- waar je je kunt laten gaan
- waar je je welkom voelt

LISA DELABIE, 17

- danst in dansschool Pirouette
- leidster bij VKSJ (lid sinds eerste leerjaar)
- volgt Economie-Moderne talen
- hangt rond in het jeugdhuis, maar ook in het leidinglokaal

DE IDEALE HANGPLAATS VAN LISA

- waar er vooral leeftijdsgenoten aanwezig zijn
- waar het rustig is, al moeten spontane feestjes kunnen
- waar je iets kan drinken
- liefst met een beetje muziek erbij

HANGBANG (DE IDEALE HANGPLEK IS...)

- ... het basketplein in onze wijk. Daar kan ik me goed uitleven. *(Pieter, 20)*
- ... een plaats waar het je geen smak geldkost om iets te drinken. *(Wim, 23)*
- ... een plaats waar er (veel) mensen zijn die je graag hebt en waar het altijd gezellig is *(Ilona, 24)*
- ... ons repetitielokaal. Hier kunnen we echt zot doen. *(Anouk, 18)*
- ... op café, om speciale bieren te proeven. *(Sven, 22)*
- ... bij mijn lief, omdat ik haar graag zie *(Niki, 20)*

mensen die op zichzelf zijn. Ik denk dat het beter is dat je eens andere mensen ontmoet. Je leert daar veel uit bij", zegt Lisa spontaan.

THUIS

Charlotte is af en toe graag eens thuis. Omdat ze dan gewoon rustig kan zitten. Soms vertoef ze alleen in de slaapkamer, soms ook bij haar ouders beneden. "Het hangt er van af hoe je je voelt. Ook de relatie met de ouders is belangrijk. Wie geen goede band met hen heeft, zal ook niet veel tijd met hen willen doorbrengen."

Ik vraag Charlotte of ze denkt dat er echt jongeren rondhangen om alleen maar weg te kunnen zijn van thuis. Volgens haar kan het wel. "Je ziet toch in het jeugdhuis veel mensen die voortdurend aan de voetbaltafel staan. Je vraagt je soms wel af of ze dat nu echt tof vinden of het uit verveling doen."

BARMOMENT

"Vanavond is er barmoment met KSA en VKSJ samen. Dan wordt er getrakteerd met enkele vaten. Je betaalt een kleine bijdrage en dat kan je er rondhangen en een beetje kletsen. Zo'n barmoment is een ideale gelegenheid om een beetje te drinken en met de leiders van KSA te babbelen."

Charlotte zit niet in de jeugdbeweging. Ze kan er daarom niet naar toe. Niet dat de aanwezigen er iets op tegen zouden hebben. Maar het blijft iets exclusiefs voor de leiding van KSA en VKSJ.

Lisa vertrekt naar het barmoment, Ook Charlotte gaat ervandoor. Ze gaat buiten nog wat vriendinnen opzoeken. En ik? Ik keer al mijmerend terug. Dat het toch wel verdomd leuk is om zo jong van het ene naar het andere te flapperen. Binnenkort word ik vader, benieuwd of mij zoon ook zo graag zal rondhangen. Of hangt hij liever het beest uit? We zien wel over ruim vijftien jaar... Hopelijk in het jeugdhuis.

● LENNERT DELEU

Formaat vzw

EXPERT

SCHEMERPLEKKEN

De ideale hangplek is een illusie. Maar ze kan wel tijdelijk bestaan in de wereld van bepaalde jonge mensen. Niet iedereen kiest dezelfde plek, heeft gelijke wensen en gebruikt die plek voor dezelfde functies en op hetzelfde moment. En dat is maar best.

In de hoofden van jongeren bestaan hangplekken niet. Zij doen gewoon. Punt. Het woord hangplek komt wellicht niet eens in hun woordenschat voor.

Het idee leeft dat hangjongeren altijd probleemjongeren zijn. Alle jongeren hangen. Maar de ene groep doet het misschien meer openbaar dan de andere, én vooral: de ene groep wordt al sneller als bedreigend of irritant ervaren.

Onder meer door de media-aandacht werd rondhangen een bestudeerd en geanalyseerd fenomeen en werden hangplekken dingen die je kan creëren, of niet? 'Een hangplek inrichten', 'professioneel rondhangen', ... Het klinkt ietwat vies en artificieel. Toch is het geen slechte zaak dat organisaties en instanties bij de inrichting van hun ruimte rekening houden met gewoon-

tes, wensen en drempels van jongeren. Misschien nog belangrijker is dat jongeren welkom zijn en ruimte mogen innemen. Bij het nadenken over jongeren en ruimte is het belangrijk om niet te zeer de controlerende piste op te gaan. Een minder positief verhaal wordt het bijvoorbeeld wanneer jongeren gestuurd worden naar een bepaalde plek vanuit het idee dat het maatschappelijk beter is dat ze daar, op die iet of wat beheersbare plaats, zouden samenkomen.

Het creëren van een hangplek impliceert niet dat jongeren ook gaan komen. Je kan voorwaarden scheppen, maar je kan het doen, laten en hangen van jongeren niet controleren. Je motieven waarom je een plek voor jongeren creëert zijn erg belangrijk. Hoe goed je het ook verpakt, jongeren ruiken bemoeienis, bezorgdheid (hoe goed bedoeld ook) en controle van meters ver en zullen bijgevolg ook niet snel komen chillen op een plek die zeer sterk vanuit deze motivatie gecreëerd werd.

Je mag jongeren ook niet steeds in de positie van de onschuldige sukkel duwen. Gedeelde verantwoordelijkheid is dan ook een sleutelwoord. Zo zijn verveelvandalisme, nachtlawaai en dwaaze plagerijen niet voor iedereen even lollig. In het delen van verantwoordelijkheid schuilen naast mogelijke uitschuiers, vooral heel wat kansen en

uitdagingen voor zowel jonge mensen als hun omgeving.

Bij het uitbouwen van een plek kan je wel met een aantal 'jongemensenvriendelijke' aspecten rekening houden. In ons Espacezine kan je alles lezen over de methodiek en het opzet van Espace Ladda, een creatieve ontmoetingsruimte aka onofficiële hangplek in het Gentse. Enkele kenmerken ervan:

- flexibel (in geest, ruimte en tijd)
- gezellig
- eten & drinken (gratis of goedkoop)
- van onderuit
- delen van verhalen, ervaringen & skills
- muziek & feest
- jongerenminded sponsorships & fijne samenwerkingen

Maar één vast recept, met garantie, bestaat niet. Een hangplek en vooral de actie zelf, rondhangen, blijft iets ongrijpbaars. Misschien is het juist dat wat sommige volwassenen niet begrijpen en storend vinden: het schijnbaar doelloze, het onduidbare. Net deze eigenschap maakt rondhangen en hangplekken interessant. In die onduidelijke schermerzone zit het experiment, de uitwisseling, het uitproberen én de ontmoeting.

● LOTTE DE BRUYNE

Ladda vzw

THE

THE REAL SOCIAL NETWORK

NETWORK

Dat jongeren veel en graag aanwezig zijn op sociale netwerksites is al lang geen nieuws meer. Maar hoe kan je als organisatie jongeren aanspreken via deze kanalen? Tom Bogman (Jeugdwerknet) en Hannes D'Hulster (zZmogh) nemen je mee op een virtuele rondleiding door Facebook en Twitter én geven je tips en tricks mee om ermee aan de slag te gaan.

HOW TO FACEBOOK?

De groei van Facebook in België is – net als in vele andere landen – niet te stoppen. Op amper twee jaar tijd is Facebook van één van de vele websites op het internet, uitgegroeid tot het wereldwijde sociale netwerk. Vandaag telt Facebook wereldwijd meer dan 500 miljoen actieve gebruikers. Als alle Facebookgebruikers zich tot één natie zouden uitroepen, dan zou dit volk het op twee na grootste (na China en India) zijn ter wereld. In België tellen we meer dan 3,8 miljoen regelmatige gebruikers met een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen. In België heeft 1 op 2 internetgebruikers een profielpagina op Facebook. Volgens cijfers van Facebook zijn er 1 958 340 profielen in de leeftijdscategorie van 15 tot 25-jarigen.

HOE GEBRUIKEN?

Facebook is dan ook – naast zijn grote Belgische concurrent Netlog – een uitgelezen platform om jongeren te bereiken. Wil je aan de slag met Facebook binnen jouw vereniging? Hou dan rekening met deze tien tips & tricks.

1. Bezint eer ge begint! Je kan kiezen om via een groep, fanpagina of profielpagina op Facebook aanwezig te zijn. Als organisatie maak je best een fanpagina (www.facebook.com/pages/create.php). Een fanpagina wordt ook opgenomen door Google, zodat mensen je ook via deze weg vinden. Een

groep gebruik je beter om leden te werven voor een gezamenlijk doel, bijvoorbeeld voor een petitie via Facebook of voor een beperkte groep mensen met een gezamenlijke interesse. Let op: een profielpagina van Facebook kan je niet integreren in de website van jouw vereniging. Een bestaande groep kan je niet omzetten naar een fanpagina en vice versa, vooraf de juiste keuze maken is dus belangrijk. Meer info vind je op www.talkingheads.be/nl/blog/p/detail/facebook-groep-of-fanpagina

2. Geef het kind een naam: Denk na over een klinkende titel voor jouw fanpagina, je kan de naam achteraf niet meer wijzigen.

3. Pimp my Facebook: Zorg voor een leuke paginafoto en voeg een beschrijving toe. Potentiële fans moeten onmiddellijk kunnen zien waarover de pagina gaat.

4. Tune my Facebook: Duid aan wat fans kunnen doen op deze pagina: zelf foto's, links of video's posten bijvoorbeeld. Hoe meer inhoud fans zelf kunnen toevoegen, hoe meer interactie op de pagina. Je kan meerdere beheerders of moderators instellen om een oogje in het zeil te houden en misbruik te vermijden.

5. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd! Nodig vrienden uit om fan te worden van de pagina en zet anderen aan om

op hun beurt nieuwe mensen uit te nodigen. Misschien is er wel een leuke prijs voor de honderdste, vijfhonderdste of duizendste fan!? Neem het adres (url) van je Facebook ook op in externe communicatie zodat je fanbase blijft groeien.

6. Importeer: Door kleine toepassingen kan je extra mogelijkheden aan jouw pagina toevoegen. Met RSS-Graffiti (apps.facebook.com/rssgraffiti/) kan je bijvoorbeeld interessante nieuwsberichten van een externe website automatisch op jouw Facebookpagina laten verschijnen.

7. Exporteer: Facebook biedt een aantal mogelijkheden om jouw Facebookpagina te integreren in jouw website (www.facebook.com/badges). Voeg de 'Vind ik leuk' of 'Deel'-knoppen toe aan nieuwsberichten of plaats een fanbox op de startpagina van jouw website.

8. Leven in de brouwerij! Zorg regelmatig voor updates en nieuwe berichten. Daag fans uit om reacties, foto's of leuke filmpjes te posten. Stimuleer interactiviteit.

9. The sky is the limit: Experimenteer en laat jouw creativiteit de vrije loop. Hou wel steeds jouw doelgroep duidelijk voor ogen.

10. Goede afspraken maken goede vrienden: Zorg voor duidelijke afspraken binnen de vereniging of organisatie over het beheer (dus ook de logingegevens!) van de pagina. Je kan je heel wat kopzorgen besparen wanneer een medewerker de organisatie verlaat of een vrijwilliger (uit onvrede) opstapt...

Facebook is op korte tijd erin geslaagd een plaats te verwerven in het dagelijkse leven van duizenden jongeren,

maar ook van volwassenen. Sla er de krant van vandaag maar eens op na en tel het aantal vermeldingen van Facebook.

Met de komst van de nieuwste smartphones en de dalende tarieven voor mobiel internet zal dit nóg toenemen. Hoog tijd dus om met jouw vereniging of organisatie mee op de Facebooktrein te springen. Praktisch aan de slag? Met deze presentatie van Apestaartjaren raak je vast en zeker al een heel eind op weg: slideshare/9U2NLa

AL EEN TIJD AAN DE SLAG OP FACEBOOK?

Goed zo. Het is nu belangrijk om de zaak draaiende te houden met links, foto's, videomateriaal of een eenvoudige statusupdate. Probeer ook jullie fanclub constant verder uit te breiden door een leuke actie te voeren of je leden aan te zetten hun vrienden uit te nodigen. Wil je werkelijk de wereld veroveren? Probeer de advertenties op Facebook eens uit. Je kan heel doelgericht adverteren aan een vooraf in te stellen maximum bedrag per dag: per regio, per leeftijdsgroep of een combinatie van verschillende voorwaarden. Facebook voor gevorderden als het ware!

● TOM BOGMAN
www.tombogman.be

HOW TO TWITTER?

Twitter is een internetdienst waarmee je een kort berichtje van maximum 140 lettertekens de wereld kan insturen. Enkel tekst, geen foto's of video's. Twitter is ook een sociaal netwerk net als Facebook. Het grote verschil met Facebook ligt in het feit dat Twitter een asynchrone structuur heeft. Bij Face-

book word je 'vriend' met iemand die je kent, en hij of zij wordt dan meteen ook facebookvriend van jou. Bij Twitter daarentegen ga je op zoek naar wie je interessant vindt. Vaak zijn dat nog onbekenden voor jou. Je gaat dan deze persoon zijn of haar berichten volgen. Vind je ze niet meer interessant, dan 'unfollow' je ze gewoon. Een vriendschap, ook digitaal, verbreek je iets minder snel.

Twitter wordt gebruikt om snel info te verspreiden. Nieuwsfeiten en vooral zaken die met technologie en internet te maken hebben, weet je het snelst via Twitter. Twitter is niet bepaald een website maar een echte service die je ook eenvoudig via je gsm of smartphone kan raadplegen.

Uit onderzoek van apestaartjaren⁽¹⁾ blijkt dat 10% van de jongeren een Twitter-account heeft. Na een korte persoonlijke rondvraag op Twitter bleek dat wel te kunnen kloppen, al lijkt de groep boven 18 jaar, vooral studenten en jongere professionals, het best vertegenwoordigd.

Het jongerenpubliek op Twitter is dus veel kleiner dan op Facebook en ze bevinden zich eerder in een ouder segment.

HOE GEBRUIKEN?

De tips & tricks die ik hieronder oplist zijn een gevolg van hoe ik als jeugdwerker en muzisch docent media vind dat we met Twitter dienen om te gaan. Dat wil niet zeggen dat het dé manier is om veel followers te krijgen of dat iedere Tweep (gebruiker van Twitter) zich zo gedraagt of hoort te gedragen.

1. Luister:

Sociale media zijn de toekomst omdat ze conversatie ondersteunen. Ze laten

de macht aan de gebruiker en niet aan het bedrijf of de organisatie die info opdringt.

Vandaar dat goede inhoud brengen maar de eerste stap is. Via Twitter kan je erg eenvoudig te weten komen wat men van je product of organisatie vindt. Deze feedback kan erg nuttig zijn om je product of dienst te verbeteren. Daarnaast kan het ook interessant zijn om te weten hoe men de organisatie percipieert.

Hoe? Ga naar search.twitter.com en geef de naam van je product, dienst of organisatie in. Dan krijg je een overzicht van wat er daarover op Twitter gezegd wordt. De resultaten kun je ook blijven volgen via RSS.

Een tweede truc is het introduceren van 'hashtags'. Hashtags zijn termen die beginnen met een hekje (#) en die aangeven waarover een bepaalde Tweet (twitterbericht) gaat. Op die manier kan je eenvoudig alle berichten over een bepaald onderwerp of evenement verzamelen. Wie jouw hashtag gebruikt, draagt ook een beetje jouw naam uit.

Communicatie verloopt op Twitter in twee richtingen, naast informatie ontvangen is informatie uitsturen minstens zo belangrijk.

2. Content is King:

Wat je zelf de wereld instuurt, moet relevant zijn voor je doelgroep. Deze stelling klopt in alle communicatie – eigenlijk in alles wat je doet – maar is extra moeilijk te volbrengen bij sociale media. De sleutel is hier namelijk om regelmatig kwalitatieve inhoud te leveren.

Breng nieuws over jezelf maar ook over collega's en initiatieven waar je

achter staat. Je publiek heeft interesse in merken, festivals, technologie, wat hun vrienden doen en dit gaat dus breder dan wat jij aanbiedt. Maak vaak connecties met evenementen. Mensen ontmoeten elkaar graag in hoogsteigen persoon. Technologiegerelateerde zaken doen het vaak goed op Twitter. Internetmeme's of grappige filmpjes zijn een hit als ze vernieuwend zijn. Gebruik ze met mate!

Wat je de wereld instuurt, moet dus interessant zijn voor de doelgroep en moet de doelen en de waarden van de organisatie onderschrijven. Wees specifiek: kies voor een onderwerp waar je veel over weet en profileer jezelf.

Het is fijn als je werk maakt van goede inhoud, dat mensen er ook naar luisteren. Maar hoe krijg je dan meer followers?

3. Volg iedereen:

Een wijsheid uitgedragen door Bart Dewaele (@netlash op Twitter). Dit heeft twee grote voordelen.

Zo krijg je een e-mail wanneer iemand jou volgt. Veel mensen nemen een kijkje op jouw profiel en als je interessant genoeg bent, volgen ze jou ook. Meer volgers staat gelijk aan meer publiek.

Je kan de grote hoeveelheid mensen en hun conversaties ordenen in lijsten en zo sorteren waar je publiek mee bezig is. Wanneer je mensen volgt nadat ze zich abonnerden op jouw Tweets, kan je ze snel en eenvoudig aanspreken met een privébericht. Omdat Twitter vaak mobiel wordt gebruikt, krijg je zeer snel antwoord vanuit je netwerk.

Het gevaar is dat je misschien veel mensen volgt maar niet gevolgd wordt, vandaar de volgende stap.

4. Meng je in het gesprek:

Je kan iemand aanspreken op Twitter door zijn of haar gebruikersnaam te vermelden (bijvoorbeeld @hannesdh). Je kan meegaan in een discussie over onderwerpen die gerelateerd zijn aan je organisatie. Door een duidelijke en gefundeerde mening te geven plaats je jezelf op de kaart als autoriteit in je vakgebied. Op die manier krijg je meer volgers en word je meer geciteerd en dus weer meer gevolgd.

5. Do's:

Start een Twitterpoll. Surf naar twtpoll.com en maak op een erg eenvoudige manier een mini-enquête die je snel via Twitter kan verspreiden.

Organiseer events voor Tweepers (bijvoorbeeld Twunch van @atog, @inferis en @10to1). Twunch is de samentrekking van Twitter en lunch. Via Twunch.be spreken mensen die Twitter gebruiken af op een bepaald uur en op een bepaalde plaats om samen te eten. Het is een ontspannen manier om mensen die je vaak enkel ziet op het internet beter te leren kennen.

Werk een online competitie uit. De Cutest Male Geek Contest van @imkedielen (de vrouwelijke versie bestaat ook) is een soort poll waar de mooiste Tweepers gekozen worden. Echt om schoonheid gaat het niet, meer om de eer. @imkedielen zorgt er zo wel voor dat veel mensen zich kandidaat stellen en dat er veel over gesproken wordt. Vol aandacht wordt ze gevolgd om de uitslag te horen.

Zoek terugkerende thema's in je Tweets. Een straf voorbeeld is Classic-Ad van @Heldenmerk. @Heldenmerk is Guillaume Van der Stichelen van het reclamebureau Duval Guillaume. Hij

haalt af en toe een goede oude reclame uit de YouTube-doo's.

Durf soms banaliteiten als "Ik lig in een hangmat en het is zalig weer" de wereld in te sturen.

BE HUMAN!

De conclusie is dat je communiceert via de informatiesnelweg maar met een menselijk gezicht. Je luistert, je antwoordt, je gaat het gesprek aan en je bent een interessante gesprekspartner. Gebruik Twitter dus als deel van je communicatiemix, niet als de ene supertool die alle banden met de jongeren zal versterken.

● HANNES D'HULSTER
(zZmogh vzw)

⁽¹⁾ *Apestaartjaren 3*. Onderzoeksrapport. Jeugdwerknet en Graffiti Jeugddienst in samenwerking met MICT-IBBT van de UGent. 2010

DE IDEALE SPORT

Jongeren en sport, hoe zit dat? We onderzoeken hoe jongeren sport beleven en vragen ons af met wie en waar ze dat doen.

Sporten jongeren solo of doen ze dat liever in clubverband? Het Jeugdonderzoeksplatform (JOP) stelde op basis van een enquête voor *Jongeren in cijfers en letters* (2010) vast dat er vanaf de leeftijd van 15 jaar een sterke daling is van het aantal actieve lidmaatschappen bij sportverenigingen. Vanaf 20 jaar blijft dat aantal schommelen rond 30%. Dat blijkt ook bij de 21-jarige Freeke Sterckx die vroeger aangesloten was bij een zwemclub, maar daar nu geen tijd meer voor heeft door haar studies.

OIVO deed ook een onderzoek en vroeg aan meer dan 2 000 jongeren tussen 10 en 17 of ze aan sport doen, met wie en hoeveel uren per week. Zeven op tien jongeren sporten met vrienden of in clubverband.

Omdat cijfers nu eenmaal weinig zeggen, hebben we ze getoetst aan de realiteit. De ondervraagde studenten sporten over het algemeen het liefst samen. "Ik sport het liefst in groep omdat je dan altijd kan terugvallen op de andere personen. De leuke sfeer in de groep maakt het meestal nog leuker," zegt de 19-jarige Jasmien. Ook Freeke zwemt bijvoor-

beeld graag met meerdere personen zodat ze ook een praatje kunnen slaan. Dat helpt om de inspanning minder zwaar te maken.

Dat ze graag met anderen sporten, blijkt ook uit de sport die ze beoefenen. Zo kiest Jasmien voor paardrijden en voetballen. Freeke zwemt en loopt dan weer. Die laatste sporten kun je natuurlijk ook alleen doen, maar in groep is het toch leuker. De 19-jarige Sam Moriaux vindt dan weer dat dansen haar de nodige energie geeft. "Ik sport ook het liefst in groep omdat je dan altijd wat kan bijleren van de anderen en omdat het leuker is dan alleen."

Niet alleen het gezelschap wordt aangegeven als reden om samen te sporten, ook veiligheid is een belangrijke reden. Freeke gaat soms muurklimmen en dan is een partner essentieel. "Je klimpartner kan je opvangen wanneer het even mis gaat en dat moet ook wel als je zoveel meter boven de grond hangt."

Verder blijken er ook verschillen te zijn tussen jongens en meisjes op vlak van sporten. Meisjes zijn minder vaak aangesloten bij een sportclub dan jongens (61% versus 71%). Jongens sporten meer dan meisjes: 5,6 uur per week tegenover 4,9 uur per week. De 23-jarige Tom Gheldof sport gemiddeld zelfs 7 uur per week en denkt een reden te weten waarom meisjes minder vaak in clubverband

sporten: "Ik denk dat meisjes sowieso al minder competitiegericht zijn en dat die stap voor hen vaak groter is dan voor jongens."

Anabel De Ridder studeert Lichamelijke Opvoeding aan de Arteveldehogeschool in Gent. Zij sport gemiddeld 10 uur per week en steekt daarmee ver boven het gemiddelde uit, al hangt dat vooral samen met haar studies. Ook zij geeft een reden aan waarom meisjes minder vaak aangesloten zijn bij een sportclub dan jongens. "Jongens sporten liever in groep omdat ze graag samenwerken. Het klinkt misschien raar, maar ik denk dat het ook veel met erkenning te maken heeft. Meisjes sporten meer om hun conditie op peil te houden."

Walter Arend, sportleraar aan het VIA te Tienen, denkt dat de competitiegeest bij jongens sterker ontwikkeld is dan bij meisjes en dat ze daarom meer sporten en vaker bij een sportclub aangesloten zijn. Dat laatste raadt hij trouwens ook aan: "Aansluiting bij een sportclub zorgt er voor dat de jongeren meer sociale contacten hebben en dat maakt het sporten minder zwaar."

~~~~~  
THERE'S A NEW SPORT IN TOWN  
~~~~~

Hoewel traditionele sporten zoals voetbal en wielrennen het populairst blijven, zijn er toch een aantal nieuwe sporten die het goed doen bij jonge mensen. Zo heb

je bossaball uit Brazilië waar elementen van voetbal, volleybal en capoeira gemengd worden tot een sport.

In Vlaanderen blijkt vooral 'fixie ride' de nieuwe hype. De fietsen hebben geen remmen. Stoppen kunnen ze enkel door achteruit te trappen.

Tot voor kort was het enkel in de Verenigde Staten en Australië een bekende sport. Tegenwoordig omarmt ook Vlaanderen – en dan vooral Antwerpen – de nieuwe wielersport. In de grootstad werd eind mei een heuse fixie ride georganiseerd door Fixed Gear Antwerp, een van de eerste organisaties in België die zich bezighoudt met de sport en ons kleine landje dan ook volop wil onderdompelen in de nieuwe rage.

Ook Tom Struyf is overtuigd. Hij fietste de afgelopen maanden door Australië met zijn fiets. "Voor mij is een fixed gear bike geen object, maar een passie." Hij ontdekte de wielersport in New York en was meteen gek op het idee. Later in België besliste hij zelf zo'n fietsen te maken en na een tijdje werd Fixed Gear Antwerp geboren. "Een auto heb ik nog wel, maar gebruik ik steeds minder. Een fixie kost nu eenmaal veel minder geld en in een stad ben je tegenwoordig sneller op je bestemming met een fiets dan met een auto. Daarbij is een auto voor mij een transportmiddel en een fixie is mijn passie", voegt Tom nog toe.

● www.urban101.be

~~~~~  
IDEAAL?!

~~~~~  
De definities van een ideale sport verschillen – zoals te verwachten was – van persoon tot persoon. Zo vindt Jasmien dat paardrijden (bijna) de ideale sport is omdat ze dan met dieren bezig is en omdat het enorm ontspannend is. Ze voegt er wel aan toe dat elke sport zijn

nadelen heeft. Tom verkiest de immer populaire sport voetbal. "Omdat je daar veel spieren voor gebruikt." Freeke vindt dan weer dat je bij het zwemmen al je spieren intensief gebruikt, maar voor haar is eigenlijk elke vorm van sport goed. "Sporten brengt me enerzijds tot rust en anderzijds kan ik me afreageren. Achteraf voel je je goed in je vel – ik vermoed door de endorfines – en je voelt je niet alleen beter, je ziet er ook beter uit als je regelmatig sport."

● JOLIEN DEVROYE

EXPERT OP HET LIJF GESCHREVEN

Zelf heb ik altijd heel graag gevoetbald. Ik kon met de bal behoorlijk uit de voeten maar het belangrijkste was het plezier dat ik er aan beleefde. Plezier in het spel op zich maar vooral plezier om samen met vrienden te spelen. Voor mij de ideale sport!

Tenminste toen, op die leeftijd, op die plek. Mijn ideale sport is nu badminton geworden, met tennis als goede tweede. En tot voor kort was het volleybal. Je ziet, er zit nogal wat rek op het begrip ideale sport.

Veel heeft met omstandigheden te maken. Graag schaatsen gaat moeilijk samen met het ontbreken van een schaatsbaan in je wijde omgeving en baanwielrennen met een dichtstbijzijnde velodroom op 50 kilometer vraagt veel tijd en centen van vader en moeder. En net zoals bij de schoolkeuze, zijn vriendschapsbanden ook van grote invloed voor het kiezen voor deze of gene sport.

Natuurlijk spelen specifieke vaardigheden een grote rol, net als persoonlijke voorkeuren. Als je uitblinkt in balgevoel dan is turnen niet meteen de aangewezen keuze en als je liever op jezelf bent, dan moet je niet kiezen voor een ploegsport. Dit laatste is echter wel vaak de drijfveer. De jongeren geven dat ook zelf aan. Voor teamsporten heb je mekaar nodig, maar ook voor individuele sporten zoals zwemmen en joggen primeert zichtbaar de leuke sfeer. In tegenstelling tot vroeger zijn jongeren vandaag wel minder trouw aan de club en hun sport. Er wordt gemakkelijker de overstap gemaakt naar een andere sport.

Het allerbelangrijkste, zeker op jonge leeftijd, is dat je er plezier in hebt. Doorgedreven training, eenzijdig een bepaalde sport beoefenen, is voor de jongsten uit den boze. Daarom zijn de (luttele) uren lichamelijke opvoeding op school zo belangrijk: spelenderwijs goesting krijgen om te bewegen, om te blijven sporten. En dan hoef je je helemaal niet te beperken tot een 'ideale sport'. Fietsen, zwemmen en basketbal kunnen perfect hand in hand gaan. Of je nu aanpikt bij de nieuwste rage of het houdt op de klassieke sporten,

of je voor hip gaat of voor de kick, het maakt weinig uit.

Het is niet dat sport een wondermiddel is om maatschappelijke problemen op te lossen maar het scherpt wel de sociale vaardigheden aan en stimuleert onderlinge verbondenheid. Als iemand je een sportieve gast of een sportieve meid noemt, dan kan dat er op duiden dat je veel aan sport doet maar het slaat allicht meer op je positieve ingesteldheid: fair, eerlijk, vlot in de omgang zijn en tegen een stootje kunnen.

Als jouw sport je plezier bezorgt, bijdraagt tot je gezondheid, je een uitdaging biedt en je vlotheid in de omgang bijbrengt, dan heb je je ideale sport gevonden, en die is zoals intussen mag blijken voor iedereen anders op het lijf geschreven.

Als afsluiter geef ik graag de laatste stelling mee van het Panathlon Charter over de Rechten van het Kind in de Sport: "Alle kinderen hebben het recht de kans te krijgen kampioen te worden, of het niet te worden."

● ERIK DE VROEDE
Conservator Sportimonium

**NIET ALLE
JONGEREN ZIJN
NIEUWEMEDIA-
FREAKS!**

**N
JONGEREN ZIJN
NIEUWEMEDIA-
FREAKS!**

In het kader van het Digimeter-onderzoek, een jaarlijkse representatieve bevraging door IBBT-iLab.o van Vlamingen die peilt naar hun gebruik en bezit van (nieuwe) media, werd verder onderzoek gedaan bij een subset van 354 jongeren van 15 tot 29. Hieruit blijkt dat jongeren over het algemeen veel media in huis hebben.

De grafiek op p. 112 geeft aan dat zo goed als iedereen een mobiele telefoon heeft en slechts een kleine minderheid niet in het bezit is van tv, computer of internetverbinding. Gameconsoles zijn ook populair: iets meer dan 50% van de jongeren heeft er (minstens) één in huis. Ook mobiele mediatoestellen scoren heel goed: 87% heeft een mp3-speler, 86% een laptop en 43% een mobiele gameconsole. Net geen 40% beschikt over een mobiele telefoon met internetmogelijkheden of zelfs een smartphone.

Op vlak van mediagebruik blijkt duidelijk uit de tabel op p. 113 dat bij jongeren het meeste tijd wordt besteed aan computer en internet (tussen 3,5 en 4 uur per dag). Bovendien is het aandeel niet-gebruikers hiervoor het laagst van alle media. De tijd gespendeerd aan tv blijft vrij hoog (rond de 3 uur per dag), maar computer en internet zijn 'koning televisie' met rasse schreden voorbijgesneld als dominante media bij jongeren. Verder blijft muziek beluisteren ook een belangrijk onderdeel uitmaken van hun mediabeleving: jongeren besteden dagelijks meer dan twee uur aan het luisteren naar de radio of naar hun eigen muziekcollectie. Gaming scoort duidelijk het laagst op vlak van tijdsbesteding, maar dit kan grotendeels verklaard worden door de hogere percentages niet-gebruikers en het feit dat men via verschillende platformen spelletjes speelt (computer, console en mobiele console). We kun-

nen dan ook stellen dat gaming verre van een nichefenomeen is. Zeggen dat alle jongeren gamers zijn, is ook weer een brug te ver.

VIER UITEENLOPENDE MEDIAPROFIELEN

Op basis van het bezit en gebruik van (nieuwe) media werd er een statistische segmentatie uitgevoerd op de data die vier duidelijk onderscheiden profielen opleverde: de mediarijke multimediale pretzoekers, de mediabescheiden young professionals, de mobiele online freaks en de media-armen.

MEDIARIJKE MULTIMEDIALE PRETZOEKER (55%)

Het grootste segment bestaat vooral uit tieners en studenten. Deze jongeren hebben het hoogste aantal mediatoestellen en -technologieën te hunner beschikking en gebruiken de meeste ervan in hun zoektocht naar vooral multimediaal entertainment. Zij kijken veel tv, maken nog meer gebruik van internet en computer, en zijn niet vies van games. Zowel op computer, console als draagbare console is het aandeel gebruikers dus hoog. Online is dit segment duidelijk het actiefst op vlak van participatie, ze scoren van alle gebruikers het hoogst op het posten van foto's en video's en het bijhouden van een blog. Ook het kopiëren van muziek en films is populair bij deze jongeren. Men is, samen met de mobiele online freaks, ook geïnteresseerd in mobiele applicaties, maar opnieuw vooral die-

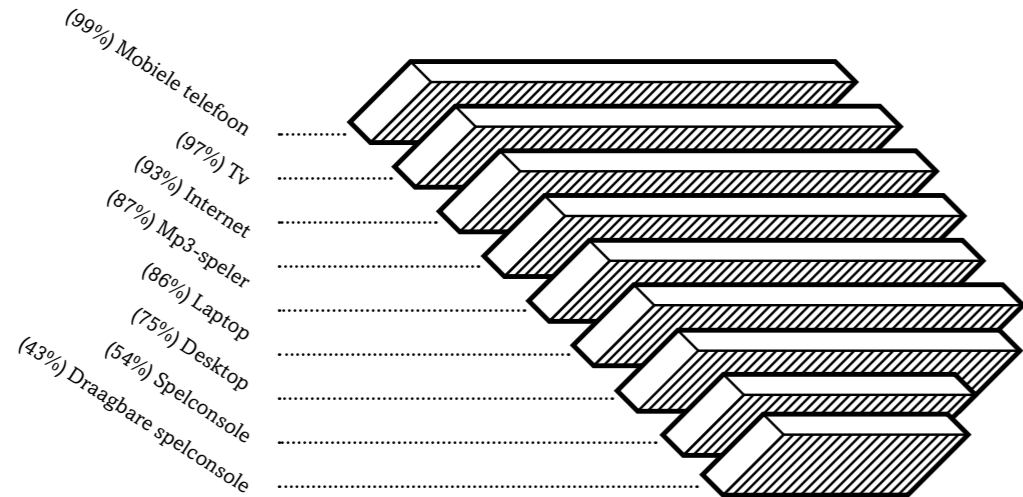
gene die hun entertainmentbehoefte kunnen vervullen met bijvoorbeeld foto's nemen, mp3's beluisteren en gamen. Men verkiest ook duidelijk het luisteren naar de eigen muziekcollectie boven de radio.

MEDIABESCHIEDEN YOUNG PROFESSIONALS (27%)

Het tweede grootste profiel heeft een eerder vrouwelijk en actief karakter, met een sterke oververtegenwoordiging van bedienden. Qua bezit verschilt dit segment van de andere groepen op vlak van mobiele telefoon en van gameconsoles. De penetratie van mobiele telefoons is bij dit segment volledig. Opvallend is dat 99% een basis-gsm bezit, geen geavanceerde toestellen dus, hetgeen zich ook vertaalt in het laagste gebruik van mobiele applicaties van alle vier de profielen. De interesse voor games is bij dit profiel ook bijzonder laag, met slechts 40% die al eens een spelletje speelt op de computer. Gaming op consoles of draagbare toestellen is hier zo goed als afwezig. Het computer- en internetgebruik is ook bij dit profiel hoger dan het aandeel van tv, maar ligt lager dan bij de mediarijke multimediale pretzoekers en bij de mobiele online freaks. Dit gebruik is vooral gericht op het ondersteunen of makkelijker maken van het dagelijkse en het professionele leven. Deze jongeren houden zich bijvoorbeeld ook helemaal niet bezig met het kopiëren van muziek of films.

MOBIELE ONLINE FREAKS (12%)

Dit is het op één na kleinste segment, goed voor 12%, met een uitgesproken mannelijk profiel. Binnen dit segment vinden we het grootste aandeel jongeren zonder tv, hetgeen zich ook vertaalt in de laagste kijkduur van de vier profielen. Dit wordt echter ruimschoots gecompenseerd door internet- en com-

● ALGEMEEN BEZIT

puterbezit en -gebruik: 99% bezit een laptop. Dit segment heeft dan ook de hoogste scores voor het grootste deel van de computer- en internetapplicaties, en gebruikt dit zowel professioneel als recreatief, al blijven de meer actieve en participatieve aspecten van het internetgebruik vooral voorbehouden voor de mediarijke multimediale pretzoekers. Gaming via consoles blijft bij dit profiel, net als bij de media-bescheiden young professionals, grotendeels achterwege. Zo'n 65% speelt wel eens een spelletje op de computer, maar dit voor een relatief korte periode. Dit gaat echter niet op voor mobiele applicaties, hetgeen voortvloeit uit het

feit dat dit profiel het grootste aantal internettelefoons en smartphones bezit. Bijna de helft gebruikt de mobiele telefoon om mobiel te internetten en een derde heeft zelfs een mobiele data-abonnement. Dit profiel vertoont dan ook de hoogste scores voor zo goed als alle mobiele applicaties, en ziet als enige van de vier profielen zijn mobiele telefoon als een echt multimediaal toestel.

MEDIA-ARME OFFLINERS (6%)

Dit laatste mediaprofiel is duidelijk een minderheid onder de jongeren, goed voor 6%, maar heeft wel een erg afwijkend profiel. Het is het oudste profiel

MEDIA	GEMIDDELTE TIJD	% NIET-GEBRUIKERS
Tv week	2u52min	7,9%
Tv weekend	3u13min	5,6%
Computer	3u52min	3,1%
Internet week	4u6min	3,1%
Internet weekend	3u41min	6,2%
Console week	33min	70,3%
Console weekend	44min	61,6%
Portable console week	17min	80,8%
Portable console weekend	19min	78,5%
Computergames week	58min	47,2%
Computergames weekend	1u5min	45,2%
Radio	2u23min	16,1%
Eigen muziekcollectie	2u16min	15,8%

(90% is 20 jaar of ouder) met een sterke oververtegenwoordiging van arbeiders en werklazen, en met het laagste aandeel studenten. Deze groep is het minst van al voorzien van nieuwe media. Men is wel geneigd de media die men bezit intensief te gebruiken. Zo is dit het enige segment dat vaker tv kijkt tijdens de week dan tijdens het weekend. Het radiogebruik is ook het hoogste van alle vier de profielen. Enkel binnen dit profiel vinden we grote aandelen terug van niet-bezitters en niet-gebruikers van computer en internet, respectievelijk rond 40% en 50%, hetgeen zich dan ook vertaalt in een laag applicatiegebruik. Het bezit van

gameconsoles, zowel vast als mobiel, is wel het tweede hoogst van alle profielen, waardoor er toch een zekere interesse in console gaming bestaat binnen deze groep. Voor mobiele telefoons vinden we hier als enige groep een kleine kans (10%) om er geen te bezitten, en het overgrote merendeel heeft een basistoestel. Hiermee is men wel geneigd om de weinige applicaties die het heeft, ten volle te benutten. Zo scoren foto's nemen, naar mp3's luisteren en radio hoger dan gemiddeld.

● DIMITRI SCHUURMAN EN CÉDRIC COURTOIS
IBBT-MICT, Universiteit Gent

TOP 5

COMEDIAN

#1 PHILIPPE GEUBELS

#2 ALEX AGNEW

#3 WOUTER DEPRez

#4 WIM HELSEN

#5 GUNTER LAMOOT

Overweldigende basslines, steeds terugkerende drumroffels, geknipte samples en dat alles strak geproduceerd. De elektronische muziek is een nieuw genre rijker: dubstep. Nieuw is relatief, de eerste dubstepmuziek dateert al van een tiental jaar geleden, maar pas de laatste jaren treedt het meer en meer uit de catacomben van de underground en wordt de invloed op de mainstreammuziek steeds duidelijker. Dubstep is een volwaardig genre and it's here to stay.

Zoals vele andere westerse muziekgenres vindt ook dubstep zijn oorsprong in Groot-Brittannië. In 1998 duiken de eerste tracks op in Londen. Die eerste experimenten – ontstaan op de thuispc, al dan niet verbonden met een synthesizer – waren meestal donkere, instrumentale remixes van bestaande garagenummers met als bedoeling om breakbeat- en drum-'n-bass-invloeden toe te voegen aan de muziek. Bij de pioniers van het genre horen namen als El-B, Steve Gurley, Oris Jay en Zed Bias. Zij vinden een platform voor hun muziek in de Londense club FWD>>, die tot op vandaag wekelijkse dubstepfeestjes houdt.

Een andere vruchtbare kweekbodem voor dubstep in die periode is de ondertussen gesloten platenwinkel Big Apple Records in Zuid-Londen, die zich steeds meer specialiseerde in het genre. Bekende dubsteppers als Skream en Hatcha hebben er gewerkt en namen er ooit materiaal op in de studio boven de winkel.

BONKERS

Tegen 2002 heeft dubstep zich stilaan tot een eigen genre ontwikkeld met eigen stilistische kenmerken, die verschillen van andere voortvloeiende uit de garagemuziek. Grime bijvoorbeeld maakt meer gebruik van vocalen en vormt zo een Europese tegenhanger

van de Amerikaanse gangsta rap, met de Brit Dizzee Rascal van de wereldhit *Bonkers*, als een van de grote voortrekkers.

Bij dubstep worden de vocals veelal achterwege gelaten, op enkele uitzonderingen na, waarbij er vooral gewerkt wordt met terugkerende vocale samples of lyrics geïnspireerd op hiphop en reggae. Doordat de grenzen van dubstep constant afgetast worden is het moeilijk om de precieze kenmerken van het genre aan te tonen. Er is een constante vermenging met andere genres als drum-'n-bass, techno, house, funk en zelfs heavy metal of klassieke muziek. Een element is wel steeds aanwezig doorheen alle dubstepmuziek: de bass.

BLOEIPERIODE

Wanneer BBC 1-radiopresentator/dj John Peel in 2003 interesse toont voor dubstep en voor heel wat airplay zorgt, raakt het genre stilaan uit zijn undergroundpositie. In 2006 wordt hij opgevolgd door presentatrice Mary Anne Hobbs die de muziek verder bejubeld en er met *Dubstep Warz* zelfs een hele show aan wijdt.

Op internet duiken ondertussen steeds meer communities op waar eigen werk en nieuwe ontdekkingen worden gedeeld. Ook in het toonaangevende

muziekmagazine *The Wire* en op muziekwebsites als *pitchfork.com* wordt ruim aandacht besteed aan dubstep. *Pitchfork* begint zelfs met een maandelijkse reeks: *The Month in Grime/Dubstep*.

Door dit alles raakt de opmars van dubstep in een stroomversnelling. Terwijl drum-'n-bass in de jaren negentig stilaan land per land veroverde, gaat dubstep meteen internationaal.

MAINSTREAM

In België krijgt het genre rond 2005 stilaan voet aan de grond, waar het zich verspreidt via Brusselse clubs naar andere steden, met een voortrekkersrol voor Brugge en Antwerpen, vanwaar het via de lokale undergroundvenues stilaan doorsijpelt in het meer reguliere clubcircuit.

Via remixes van populaire hits prikkelt dubstep de laatste jaren steeds meer de aandacht van het grote publiek. De definitieve doorbraak komt er wanneer dubstepster Skream de opdracht krijgt een remix te maken van de hit *In for the Kill* van La Roux. De track wordt onmiddellijk wereldwijd opgepikt in het clubcircuit en zorgt voor de verdere commercialisering van het genre.

Op de radio horen we vandaag hits van hiphop- en R&B-sterren als Rihanna en Snoop Dogg die onmiskenbaar dubstepelementen bevatten. Zelfs überpopprinses Britney Spears experimenteerde met dubstep op haar voorlaatste plaat *Blackout*. Maar ook pure dubstepnummers halen vandaag de hitlijsten, zoals het recente *I Need Air* van de groep *Magnetic Man*, bestaande uit de drie dubstepproducers en -dj's Benga, Skream en Artwork. Het mag duidelijk zijn dat het einde nog lang niet in zicht is.

DUBSTEP BIJ ONS

Een van de grootste dubstepfeestjes in Vlaanderen is *Untitled* in Antwerpen. Het concept ontstond in 2005 en barst tegenwoordig stilaan uit zijn voegen. Sim Coddé stond mee aan de wieg ervan.

Dubstep is een tiental jaar geleden ontstaan, maar sinds wanneer is het hier in België echt doorgebroken?

“Toen we in 2005 met *Untitled* begonnen was het wel een bescheiden succes, maar de echte doorbraak is er gekomen rond 2009. Dan hebben we pas echt gemerkt dat het genre enorm aan het groeien was en een steeds groter publiek aansprak. Het wordt ook nog altijd maar populairder, we moeten onze feestjes steeds verder uitbreiden. Op de volgende editie hebben we de concertzaal van Trix en Hof ter Lo volledig ingepalmd. En ook de grote festivals tonen steeds meer interesse voor dubstep.”

Hoe ben je zelf met dubstep in contact gekomen?

“Via Kastor (van het dj-duo Kastor & Dice, n.v.d.r.) op een feestje in Brussel. Op dat moment was er in België bijna niets op dubstepgebied, op een paar kleine dingen in Brussel na. We hadden echt het gevoel dat we met die muziek meer konden doen en zo is *Untitled* ontstaan. We hebben eigenlijk nooit de ambitie of het doel gehad om zo groot te worden als we vandaag zijn. We geloofden in de muziek, maar ik had nooit durven dromen dat we een paar jaar later Trix én Hof Ter lo volledig zouden uitverkopen.”

Wat is het grote verschil tussen dubstep en drum-'n-bass of grime?

“Het verschil met grime is kleiner dan met drum-'n-bass. Het heeft een ander ritme dan drum-'n-bass, wat het volgens mij ook toegankelijker maakt voor een breder publiek. Het is ook gemakkelijker om op een festival dubstep te spelen dan drum-'n-bass. Bij dubstep kan je gemakkelijker op de achtergrond gewoon wat meewiegen met de muziek.”

Wat zijn de Vlaamse hotspots voor dubstep?

“Tegenwoordig vind je in bijna elke grote stad in ons land wel een dubstepconcept, maar ik heb de indruk dat het in Antwerpen wel heel erg leeft op dit moment. Er is natuurlijk *Untitled*, maar er zijn ook nog verschillende andere gelegenheden. Zo organiseert de Petrol Club ook regelmatig dubstepfeestjes die meer in de experimentele richting gaan.”

“In Brussel is het iets kleinschaliger en de muziek ligt er meer in de richting van grime. Verder heb je bijvoorbeeld ook nog de LOOP-feestjes in Hasselt en ook in Brugge is er het een en ander te doen. We zien ook dat het zich stilaan buiten de steden verspreidt.”

Zijn er ondertussen ook Vlaamse dubsteptalenten?

“De meeste grote namen komen nog steeds uit Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. Wat dubstepproducers betreft blijft België wat achter. Er is nog geen equivalent van Netsky in de dubstepscene opgedoken. Maar er wordt heel wat geëxperimenteerd. Zo heb je het Antwerpse duo Subreachers, waarvan we op termijn heel wat verwachten. Voor de rest hebben we in België vooral veel dj's die dubstepplaten in hun line-up verwerken, zoals bij-

voorbeeld Kastor & Dice, die ook voor het Studio Brussel-programma *Switch* mixen.”

Dubstep bestaat ongeveer een tiental jaar en is heel snel in verschillende landen over de wereld opgekomen. Hoe verklaar je dat succes?

“Ik vind eigenlijk niet dat het allemaal zo snel is gegaan, als je het vergelijkt met het succes van de electromuziek. Daar is iedereen echt meteen massaal opgesprongen en op een jaar tijd stond het genre er. Bij dubstep heb ik het gevoel dat het allemaal geleidelijker is gegaan. We zijn in 2005 begonnen in een kraakpand van Scheld'apen met een tweehonderdtal bezoekers en ondertussen zitten we aan ongeveer 2 500 bezoekers, maar daar zijn wel een aantal jaren overgegaan. Het is eigenlijk pas nu we een meer populaire en commerciële afsplitsing hebben bij dubstep, dat het ook echt aan het doorbreken is.”

“Als we naar Europa kijken is dubstep nog niet zo alomtegenwoordig. In Groot-Brittannië is het ontstaan en daar leeft het natuurlijk het meest. In Amsterdam heb je in Paradiso dubstepconcerten en ook in Berlijn is er wel een en ander, maar daar gaat het veel meer de experimentele kant op en leunt de muziek ook meer aan bij techno.”

Wat vind je eigenlijk zelf zo goed aan dubstep?

“Dat is een goede vraag, waar ik moeilijk een antwoord op kan geven. Toen we er hier voor het eerst mee in contact kwamen waren we vooral bezig met drum-'n-bass en daar hadden we het eigenlijk een beetje mee gehad. Dubstep was iets nieuw en iets fris. Ik

merkte dat het de muziek was die ik spontaan ging opzetten toen ik thuis kwam. Het is gewoon leuke muziek, zonder overdreven hard te zijn.”

● PIETER LANTSOGHT

WAAR ZIJN DE JONGE FILMMAKERS?

De geur van pellicule, het geluid van een draaiende filmprojector en het gevoel van roodfluwelen bioscoopstoeltjes laat het hart van heel wat cinefiele jongeren harder bonzen. Sommigen van hen raken zo in de ban van het zilveren scherm dat ze zelf in de regisseursstoel willen kruipen. Of de weg naar Tinseltown geplaveid is met gouden kasseien? Wij stelden de vraag aan Nathalie Teirlinck, Vincent Rouffaer en Bavo Dhooge.

DE JONGE WOLF

Nathalie Teirlinck (1985) studeerde Film aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent en won al prijzen op de kortfilmfestivals van Leuven, Gent en Berlijn.

Je bent een succesvolle jonge filmmaker. Was succes je voornaamste drijfveer tijdens je studie aan KASK?

“Helemaal niet! Ik was vooral geïnteresseerd in het maken van fictie. Als kind was ik een creatieve geest die ijverig verhalen schreef. Toen ik na mijn middelbare school moest kiezen, ontdekte ik dat ik mijn voorliefde voor verhalen en beklijvende beelden kon combineren in een filmstudie. Ach... Beelden zijn zo krachtig, ze hebben een grote impact op mensen.”

Wat zijn volgens jou de basisvereisten van een goede kortfilm?

“De toeschouwer moet volledig in het verhaal meegezogen worden. Een kortfilm verloopt in blokken en er is veel concentratie voor nodig om die helemaal uit te kijken. Ik vind het ook fijn als het klassieke filmformat doorbroken wordt. Meestal volgt op het einde van een kortfilm altijd een soort aha-erlebnis.”

Kan iedereen een kortfilm maken? Of heb je daarvoor een specifiek talent nodig?

“Ik denk dat je vooral heel nieuwsgierig en gepassioneerd moet zijn. In een filmpje gaan techniek en de manier waarop je iets vertelt hand in hand. Dat laatste is dus even belangrijk als de juiste lichtinval of je kadrering. Je moet bereid zijn om veel tijd in het schrijven van je verhaal te steken. Ik durf daarin soms wel te overdrijven. Wanneer ik aan een scenario werk, gaat dat vaak ten koste van mijn sociaal leven. Maar ik vind dat niet erg want ik haal er ook veel voldoening uit.”

Je projecten vielen al in de prijzen toen je nog studeerde. Heb je ooit lang zonder werk gezeten?

“Eenmaal je erin rolt, heb je meestal wel een soort van standvastigheid. Op basis van vorige realisaties kan je een subsidie krijgen bij het Vlaams Audiovisueel Fonds. Zo kan ik mijn films vrij makkelijk financieren. Daarnaast werk ik voor musea of voor theater. Dat is heel interessant omdat het brede mogelijkheden opent en me vanuit verschillende invalshoeken naar film leert kijken.”

Veel van je kortfilms werden bekroond. Helaas sijpelt er weinig nieuws over kortfilms door tot bij het grote publiek. Er is blijkbaar geen markt voor. Of vergis ik me?

“Ik heb de indruk dat het kortfilmplatform toch wat aan het verbreden

is. Een kortfilm maken is heel intens. Als je hem af hebt, deel je dat natuurlijk graag met anderen. De kortfilmfestivals van de laatste jaren spelen daarop in. Maar er valt geen geld uit een kortfilm te halen. Vandaar dat het een echte nichemarkt is. Dat heeft als voordeel dat je vrij kan werken en je niet hoeft te plooiën naar de wensen van de commerciële reuzen.”

DE OUDE ROT

Vincent Rouffaer (1951), tv-regisseur van o.a. Kongo, Aspe en Witse en docent regie aan het RITS.

Heel wat Belgische regisseurs zetten hun eerste filmstappen in de lokalen van het RITS. Hoe ziet de opleiding audiovisuele kunsten er uit? Waaraan schenken jullie de meeste aandacht?

“De opleiding duurt in totaal vier jaar. Tijdens het eerste bachelorjaar krijgen de studenten nog veel theorievakken. Die zijn algemeen vormend. De studenten maken tijdens het jaar maar één filmpje. Dat moet ons een idee geven van hun beginniveau. In het tweede jaar kunnen ze twee specialisaties kiezen. De opties zijn documentaire, schrijven, film en televisie. Voor elke richting zijn er meestal een tachtigtal studenten, waarvan er een kleine dertig afstuderen.”

En daarna?

“Het grootste deel van onze geslaagden vindt meteen werk. Meestal komt de VRT tijdens de laatste maanden van het masterjaar eens langs om de beste leerlingen te rekruteren. Een half jaar na het behalen van hun diploma zijn de meesten aan het werk. Is het niet bij de openbare omroep, dan is het bij een productiehuis of een reclamebureau.”

Wat is het niveau van de afgestudeerden?

“Ik denk dat de kwaliteit van onze opleidingen erg hoog ligt. Ik zie soms al in het tweede jaar kortfilms waarvan ik denk: hiermee kan je afstuderen. Ze slagen er behoorlijk in om een verhaal boeiend en beknopt te vertellen. En dat is nu net waar het allemaal om draait bij het maken van een kortfilm. Diegenen die een goede kortfilm kunnen afleveren, zijn al gedeeltelijk op weg naar het maken van een langspeelfilm.”

Word je geboren als filmmaker of kan iedereen het beroep leren?

“We kunnen onze studenten de knepen van het vak leren maar het talent om films te maken moeten ze in zich hebben. Wie die gave heeft kunnen wij helpen om zijn methodes te verfijnen. Motivatie en inzet zijn natuurlijk ook heel belangrijk. Wie regisseur wil worden, moet bereid zijn om daar dag en nacht voor te werken. Mensen die hier niet op hun plaats zitten, merken dat meestal ook snel.”

Aan welke eisen moet een goede (kort) film voldoen?

“In een goede film valt alles perfect op zijn plaats. Het begint allemaal met een goed verhaal. Als je dat niet hebt, is de rest al verloren. Een goede film is vernieuwend en origineel. Maar ook het technisch aspect moet goed zitten. En daarnaast moet er voldoende aandacht zijn voor de personages, die moeten geloofwaardig zijn. Je moet als kijker de indruk krijgen dat ze echt bestaan.”

Er is maar weinig aandacht voor kortfilms. Hoe komt dat?

“Een beginnend regisseur haalt de meeste voldoening uit het maken van een film. Hij doet het in de eerste plaats omdat hij een onweerstaanbare passie voor het filmvak heeft. Maar iedereen krijgt natuurlijk graag erkenning. Vroeger kon je nog opgemerkt worden met kortfilms. Toen kreeg je in elke bioscoop een kortfilm voor de start van het hoofdprogramma. Nu zijn die cinematografische pareltjes vervangen door reclame. Ach, it's all about the money... Kortfilms zijn geen lucratieve bezigheid voor de moderne cinemazalen. Er komt niemand meer kijken naar een kortfilm van 14 minuten. Maar op tv zou zo iets toch moeten kunnen. Van een zender als Canvas zou je toch verwachten dat het een plaatsje reserveert voor het werk van beginnende filmmakers? Maar zelfs daar is het aanbod heel beperkt. Kortfilms blijven dus nog altijd iets voor cinefielen. Maar wie de moeite doet om zich in het genre te verdiepen, zal verbaasd zijn over de prachtige prenten die er op de wereld losgelaten worden.”

DE VERLOREN ZOON

Bavo Dhooge (1973) is een schrijver met een filmopleiding. Hij kwam snel tot het besef dat hij zich nooit thuis zou voelen in de filmwereld.

Je hebt Film en Televisie gestudeerd aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent. Toch wist je al tamelijk snel dat je schrijver wou worden. Vanwaar dan de keuze voor een filmopleiding?

“In het college volgde ik Latijn-Grieken en was ik dus veel bezig met vertalingen en verhalen. De liefde voor het woord was toen al aanwezig. Ik schreef toen ook al kortverhalen. Na mijn middelbare studies heb ik dan eerst een

jaar Germaanse filologie gedaan met de bedoeling later aan de slag te kunnen als journalist. Maar halverwege ben ik gestopt. Op dat moment was ik gewoon met andere zaken bezig. Zo hadden we een literair campuskrantje waarvoor ik veel stukjes schreef. Ik ging daar zo in op dat ik geen tijd meer had om mijn examens te blokken. Toen heb ik besloten mijn studies stop te zetten.”

“Naast het schrijven was ik ook al een tijdje bezig met film. Ik ben dan gaan kijken of er geen opleiding bestond die schrijven en film kon verenigen. Aan de Gentse Academie vond ik wat ik nodig had. Maar ook tijdens die filmopleiding wist ik al dat ik liever gewoon wilde schrijven.”

In je laatste jaar maakte je als eindwerk de kortfilm *Warmwatervissen*. Die werd geselecteerd voor het Internationaal Filmfestival van Gent en Brussel. Voelde je op dat moment echt geen kriebels om een carrière in de filmwereld na te jagen?

“*Warmwatervissen* was gebaseerd op een kortverhaal dat ik al geschreven had in mijn derde jaar. Ik moest die kortfilm in drie dagen tijd opnemen en dat waren de drie ergste dagen uit mijn leven. 's Nachts lag ik wakker van de stress. Ik was ook meer bezig met de praktische kant van de zaak dan met de inhoud zelf. Op dat moment besefte ik dat het bij die ene film zou blijven en dat ik nooit meer achter de camera zou staan. Toen de jury mij vertelde dat *Warmwatervissen* puur op basis van het verhaal was geselecteerd, wist ik dat ik voor de schrijfmachine moest kiezen.”

Je kreeg van het Vlaams Audiovisueel Fonds de toelating om de scenario's voor twee langspeelfilms te schrijven.

Wat zijn de grote verschillen tussen een roman en een scenario?

“De eerste boeken die ik schreef vertrokken altijd vanuit de ik-persoon, waardoor het geheel een eigen toets kreeg. Alle gebeurtenissen worden dan gefilterd door dezelfde ogen. Dat kan niet bij een scenario, omdat de camera opgesteld wordt vanuit verschillende perspectieven. Het gebruik van verschillende invalshoeken probeer ik de laatste jaren meer en meer in mijn boeken toe te passen. Het grote verschil tussen een roman en een scenario is vooral de manier van schrijven, hoewel die twee bij mij altijd automatisch in elkaar vloeien. In een boek kan je altijd een bepaalde toon zetten. Hierdoor is het veel persoonlijker dan een scenario, dat zie ik eerder als een handleiding. Het is veel objectiever.”

“Een scenario heeft ook veel meer beperkingen dan een roman. Zo moet je rekening houden met het budget dat voorzien is voor de productie. Wanneer ik een roman schrijf, hoef ik daar allemaal niet aan te denken. Ik kan mijn fantasie gewoon de vrije loop laten.”

De lezer van een boek moet zijn fantasie ook sterker laten werken. Hou je daar rekening mee?

“Bij het grootste deel van boeken moet de lezer inderdaad zelf zijn eigen film bedenken. Ik probeer dan ook zo weinig mogelijk uiterlijke beschrijvingen van de personages te geven, zodat de lezer dat zelf kan invullen. Ik probeer de personages wel een eigen stem te geven. Elk personage heeft zijn eigen leven of zijn eigen gevoel voor humor.”

In 2001 verscheen je debuutroman *Spaghetti*. Ondertussen ben je een succesvol auteur die al meer dan vijftig boeken

op zijn palmares heeft staan. Heeft je filmopleiding een invloed gehad op je literaire carrière?

“Ja, absoluut! Mijn eerste roman ging ook over film. Wat vaak terugkwam in de reacties van lezers en recensenten was dat het boek zeer filmisch geschreven was. Ik beschrijf vooral de acties en handelingen van de personages en niet zozeer wat er in hen omgaat. Ik laat hun emoties doorschijnen in de dingen die ze doen. Dat is ook eigen aan scenarioschrijven. Wat er mij de laatste jaren ook erg heeft geholpen is de bijscholing die ik volgde voor scenarioschrijven. Want die kan ik ook toepassen op het schrijven van boeken. Vroeger durfde ik wel eens aan een boek beginnen om dan te zien waar ik uitkwam. Nu gebruik ik vooral schema's, een verdeling in akten, een typering van de personages en dan ook nog de 'trukken van de foor' zoals een cliffhanger, om de spanning op te drijven. Dat zijn allemaal mechanismen die ik overgenomen heb uit het scenarioschrijven.”

Zou je jonge schrijvers aanraden om een filmopleiding te volgen?

“Nee, eigenlijk niet. Ik moet eerlijk zeggen dat ik een beetje het buitenbeen-tje was op de academie. De meeste mensen die daar zaten, waren heel praktisch ingestelde mensen die echt het doel hadden regisseur te worden. Ik ben tijdens die ganse opleiding weinig zielsverwanten tegengekomen. Op de academie dacht men niet in taal, maar in beelden. Er zijn wel degelijk aspecten uit die opleiding die handig zijn voor een schrijver, maar zeker niet noodzakelijk.”

Nochtans bestaan er heel wat films die op een roman gebaseerd zijn.

“Inderdaad, maar meestal – en dat staft mijn bevindingen een beetje – zal de schrijver van de roman niet het scenario schrijven. In eerste instantie vragen ze de auteur zelf om het scenario uit te werken, maar het merendeel van de schrijvers zal liever de auteursrechten overdragen en iemand uit de filmwereld het scenario laten schrijven. Zo heeft men bijvoorbeeld Dirk Bracke gevraagd om het scenario uit te werken voor *Bo*, de verfilming van zijn roman *Het Engelenhuis*. Maar de man heeft geweigerd. Elke schrijver zal wel zijn redenen hebben. Omdat ik nu zelf tussen die twee werelden in zit, begrijp ik dat ook wel. Ik heb zelf de scenario's geschreven voor twee van mijn romans waarvoor ik subsidies kreeg voor de verfilming. Dan begint het spelletje. Je moet een productiehuis gaan zoeken en allerlei praktische zaken regelen. Daar knap ik altijd op af. De meeste schrijvers zijn eigenlijk individualisten terwijl een film maken vooral een groepswerk is. Als je dan geconfronteerd wordt met allerlei aanpassingen aan de personages en de verhaallijnen, kan dat toch wel pijnlijk zijn.”

● OLIVIER ELEN, DORIEN STEVENS, TOMAS THIJS

DE IDEALE MANIER OM DE WERELD TE VERBETEREN

Het is een mythe dat de jeugd van vandaag onverschillig en lui zou zijn. Meer nog, het engagement van vele jongeren is nog nooit zo groot geweest. Ze zijn vrijwilliger (neem ook eens een kijkje bij de ideale vrijwilligersjob!), zetten zich in voor het milieu, organiseren spaghettifestijnen voor het goede doel of denken iets uit onder vrienden. De jongeren van vandaag denken niet dat ze de wereld gaan veranderen, maar ze willen wel vechten voor een zaak waarin ze geloven. Hieronder laten we drie jongeren aan het woord die elk op hun manier proberen om de wereld iets beter te maken.

~~~~~  
ELLY DE COCK

23, studente sociale agogiek

~~~~~

“In mijn vrije tijd werk ik bij De Buurtwinkel vzw, een sociale organisatie aan het Anneessensplein in Brussel. In die omgeving wonen veel mensen uit sociaal kwetsbare groepen. Zo krijgen we vaak vreemdelingen over de vloer die met vragen zitten over hun asielprocedure. Of ze komen langs omdat ze een

factuur of een document niet begrijpen. Soms kunnen we ze meteen helpen, voor juridische zaken worden ze doorgestuurd.”

“Aan de sociale appartementen vlakbij ons kantoor is er heel weinig groen. Via een facebookgroep van Brussels-farmer kwamen we op het idee om aan 'guerilla gardening' te doen. Begin mei deden we aanplantingen op een stuk openbare grond. We zijn plantjes gaan kopen en

hebben die tussen de appartementen geplant. Zo kunnen buurtbewoners toch een beetje genieten van kleur tussen al het grijs. We vinden het belangrijk om samen met de bewoners te werken, zodat ze zelf actief kunnen deelnemen aan het werk en ze ook echt het gevoel krijgen dat het van hen is. Het is fantastisch dat we op deze manier ook jongeren kunnen aansporen om zelf groen aan te planten.”

“Met de actie hebben we een statement willen maken tegen de stad, die zelf weinig inspanning levert om de omgeving groener te maken. Mensen denken dat het verloren moeite is, aangezien ze in de stad leven, maar ook hier is een stukje natuur perfect mogelijk. Daarom namen we het heft in eigen handen. We leverden ook een petitie in bij de Brusselse minister van Openbare Netheid om aandacht te vragen voor deze problematiek. Op die manier willen we wegen op het beleid. Concreet vragen we dat hij meer bloembakken laat ophangen. Via een buurtonderzoek vragen we de mensen

wat zij aan groen missen in hun wijk. Daar proberen we dan samen op in te spelen.”

“In principe moet je een openbaar terrein met rust laten. Toch hebben we nog nooit problemen gehad met de politie. Het enige wat ze van ons verlangen is dat we de oorspronkelijke vegetatie laten staan, wat ons niet meer dan logisch lijkt. We beseffen dat dit maar een druppel op een hete plaat is. Door een beperkt budget kunnen we dit niet elke maand doen. Toch is het een stap in de goede richting. We geven hiermee een duidelijk signaal en tonen aan dat ook stadsmensen recht hebben op een stukje groen.”

~~~~~  
 JENS DE SMET 21, mede-organisator van de ECO-LIVE beurs

~~~~~  
 “Samen met drie vrienden heb ik in het najaar van 2009 een eerste ecologiebeurs georganiseerd in Bellingen. Het idee kwam van een vriend, die een evenement moest organiseren voor school. Ik wou hem daar graag bij helpen.”

“Op de beurs waren 25 standhouders aanwezig. Er was aandacht voor bekende middelen zoals zonnepanelen of ecologisch wassen, maar ook een aantal nieuwe tips werden er gelanceerd. Zo was er een Nederlands bedrijf dat een soort buisje had ontwikkeld voor in de douche. Dat buisje beperkt het waterverbruik en geeft via een geluidssignaal aan wanneer je de limiet hebt bereikt. Wat vooral bij jongeren in goede aarde viel was eco-driving. Via een computersimulatie kregen ze het gevoel alsof ze echt in de wagen zaten. Bedoeling was om met één liter benzine een zo groot mogelijke afstand af te leggen. Door sneller te schakelen of hun motor stil te leggen als ze stilstonden, konden ze verder geraken. Ook onze workshop vege-

tarisch koken met Nic Balthazar vonden de bezoekers heel geslaagd. De reacties op het evenement waren overigens heel positief. De lokale pers stond ervan verstueld dat vier jonge kerels zo begaan waren met het milieu. Onze eerste beurs was met meer dan 400 bezoekers meteen een succes. Het toont aan dat ecologie meer dan ooit leeft.”

“Omdat we de smaak al gauw te pakken hadden, werd besloten om het niet bij een eenmalig initiatief te laten. Uiteindelijk zijn we nu alle vier belangeloos bezig met ECO-LIVE. We zien het als onze voornaamste taak om jongeren te sensibiliseren. Zo lopen we met het idee rond om een zuinig busje te kopen en daarmee naar scholen te gaan. Op die manier kunnen we nog beter onze bedoelingen kenbaar maken. Het zijn vooral kinderen uit de lagere school die we proberen te bereiken. Zij hebben er alle belang bij om zo vroeg mogelijk op de ecologiekar te springen.”

“Ik probeer zelf ook bewuster met het milieu om te gaan. Zo drukken we onze flyers op gerecycleerd papier. Ik zal ook al eens vaker naar BIO-planet stappen om inkopen te doen. Als je al die zaken samentelt, ben je al een heel eind op weg.”

~~~~~  
 KAAT WILLEMSE  
 21, Loesje-activiste

~~~~~  
 “Toegegeven, de ideale wereld vormen is makkelijker dan het lijkt: gewoon beide handen uit de mouwen en zelf creëren. Je kan de samenleving tot een mooiere vorm boetsen door allerlei leuke, creatieve dingen te doen die je medemens doen glimlachen. Je hoeft niet een heel mensenleven lang te filosoferen over hoe de ideale wereld er uitziet, je kan er gewoon meteen aan beginnen. En dat is exact wat Loesje doet.”

“Loesje werd geboren in 1983 in Nederland, in volle antibeweging. Wie was er in die tijd nu niet tegen de kernwapens, tegen de koude oorlog, tegen leegstand van huizen, tegen ... – nu ja, waar waren ze niet tegen? Het was genoeg geweest met al die antingedachten. Tijd voor iets nieuws. En dat was Loesje. Zij maakte de wereld mooier. Haar betrokkenheid met de wereld uitte ze door haar hersenspinsels op posters te schrijven. Heel eenvoudig: witte posters, zwarte letters, haar handtekening er onder en hopla, die boodschappen waren klaar om de wereld in te gaan. Samen met lijm, kwast en posters huppelde de postermeid rond in de straten en verspreidde ze haar mening.”

“Na 27 jaar doet Loesje dit nog steeds. Ondertussen heeft ze over heel de wereld een vriendennetwerk uitgebouwd, met mensen die zich door haar laten inspireren en even daadkrachtig als zij de wereld mooier willen maken. Zo zijn er ook een aantal Loesje-activisten in België. En daar ben ik één van!”

“Samen met de Belgische Loesje-vrijwilligers zitten we geregeld rond de schrijftafel. Nadat we besproken hebben wat ons bezig houdt en waarover we teksten zullen schrijven, brainstormen we op papier. Het resultaat hiervan zijn posters die we dan weer de wereld kunnen insturen. Een geslaagde poster inspireert mensen om na te denken over de wereld. Tegelijk prikkelt hij de lezers om ook effectief de touwtjes in handen te nemen en actie te ondernemen. Als de posters dan op leuke plekken in de stad hangen, bereik je er best veel mensen mee. Je moet maar eens nadenken hoeveel mensen zo'n eenvoudige poster lezen.”

“Naast posters verspreiden doet Loesje ook aan creatief activisme, een vorm van activisme die de mensen laat stil-

staan bij al de creatieve mogelijkheden in de samenleving. Gek, hoe creativiteit je plots kan opvrolijken. Zo deelden we met Loesje flyers uit met de tekst “Pas op! Het geluk ligt op je weg!” Zo'n actie houdt pas echt steek als je een tiental meter verder een grote krijttekening maakt over geluk. Met zulke kleine dingen kan je mensen spontaan van hun rothumeur afhelpen en een glimlach op hun gezicht toveren. Net die kleine acties kan iedereen ondernemen en geven het leven zoveel meer glans.”

“De daadkracht die bij Loesje hoort, inspireert me het meest. De mensheid die mooie momenten van het leven laten zien, haar laten stilstaan bij alledaagse dingen en aantonen dat de wereld een toffe plek is, waar we moeten van genieten en tegelijk moeten voor zorgen. Loesje laat zien dat het ook anders kan én dat jij het verschil daarbij kan maken. Met kleine vrolijke dingen kan je al snel iets veranderen, al was het maar dat je heel even een glimlach op iemands gezicht tovert en zijn dag er toch even anders laat uitzien.”

“De verzoeting van de maatschappij, dat is waar Loesje volgens mij voor strijdt. Maar nu is het alweer tijd om over te gaan tot de orde van de dag: m'n kwast en lijm boven halen en Loesje-posters te gaan plakken. Het was zo'n dag als deze dat Marco Polo naar China vertrok. Wat zijn jouw plannen voor vandaag om de wereld te verbeteren?”

EXPERT

DE VERZOETING

VAN DE WERELD

Jongeren zetten zich vandaag niet minder in voor het goede doel dan vroeger. Het verschil is wel dat hun engagement zich anders uit dan 30 à 40 jaar geleden. Jongeren van vandaag leuren minder met grote verhalen maar willen iets concreets doen, ook al zijn het kleinere projecten. Ze willen geen ellenlange vergaderingen, maar iets waar ze zich goed bij voelen.

Toch hebben de grote bewegingen nog niet afgedaan. De vredesbeweging van de jaren tachtig heeft bijvoorbeeld meer invloed op de politiek dan kleine projecten. Zich verbinden in grotere groepen is zeer effectief en efficiënt. Veel grote bewegingen zijn ook ooit begonnen met kleine initiatieven. Je ziet ook dat kleinere organisaties vaak samenwerken met andere organisaties of grote ngo's. Het enige gevaar bestaat erin dat mensen het engagement

dat ze hebben voor kleine projecten beschouwen als een vorm van vrijblijvende vrijetijdsbesteding.

Het zou van een onfatsoenlijke pretentie getuigen om te zeggen dat kleine initiatieven niet méér dan een druppel op een hete plaat zijn. Het is niet omdat je kleine steentjes verzet, dat je geen huis kunt bouwen. Het helpt allemaal om de wereld menselijker te maken. In een van de getuigenissen werd het woord verzoeting in de mond genomen, als tegengestelde van de verzuuring, en dat vind ik wel een mooie bezigheid. Geklaag dat het allemaal niet voldoende is, is ook meestal afkomstig van mensen die vooral niet willen dat het beter gaat.

Dat men vandaag minder kiest voor klassieke actievormen, neemt echter niet weg dat het engagement er nog wel is. En dat vind ik het belangrijkste. Er zijn nog altijd veel jongeren die deel willen uitmaken van een stroming die zegt: “We aanvaarden niet zomaar alles zoals het is; we gedragen ons niet zoals patserige boekhouders; we zijn meer dan me, myself and I”. Studies tonen ook aan dat het beeld dat de laatste

jaren over jongeren werd opgehangen niet klopt, ze behoren niet tot de zogenaamde Me, Myself & I-generation. De drie jonge mensen in het stuk zijn daar een mooi voorbeeld van.

Een beweging als Loesje heeft zeker zijn nut. Als ik iets neerschrijf, dan is dat een uiting van wat er leeft in de samenleving. Gedurende duizenden jaren hebben mensen op muren gekalkt, boeken geschreven, pamfletten vol gepend. Het is een bepaalde manier van uitdrukken, het geeft iets weer en het kan prikkelen en je doen lachen. Ik zou zeggen: blijven kladderen, maar onder één voorwaarde: doe het nooit rechtstreeks op openbaar eigendom als bus-hokjes of treinen.

Ik vind het moeilijk om een oordeel te vellen over welk van de drie initiatieven van de jongeren die aan bod komen het meest waardevol is. Het gaat om drie heel verschillende projecten en ik zie het een niet waardevoller dan het andere. Als je iets doet en engagement toont ben je al een heel eind op weg.

● JOS GEYSELS

TOP 5

SOCIAAL NETWERK

#1 FACEBOOK

#2 TWITTER

#3 NETLOG

#4 X

#5 X

SMAKERS

LITERATUURLIJST

AMBRASSADEURS. OVER JONGEREN, CULTUUR EN COMMUNICATIE.

Franky Devos.

IN OPDRACHT VAN CULTUURNET VLAANDEREN, CJP EN CANON CULTUURCEL / 2004

(uitverkocht maar te downloaden via de website www.cultuurnet.be)

AMBRASSADEURS 2. OVER JONGEREN, CULTUUR EN COMMUNICATIE. EEN DUIK IN DE PRAKTIJK.

Daf Van Campenhout.

IN OPDRACHT VAN CULTUURNET VLAANDEREN, CJP EN CANON CULTUURCEL / 2005

(uitverkocht maar te downloaden via de website www.cultuurnet.be)

AMATEURKUNSTEN IN BEELD GEBRACHT.

Dries Vanherwegen, Jessy Siongers, Wendy Smits, Guido Vangoidsenhoven.

IN OPDRACHT VAN FORUM VOOR AMATEURKUNSTEN / 2009

APESTAARTJAREN 3. ONDERZOEKS-RAPPORT.

Jeugdwerknet en Graffiti Jeugdendienst in samenwerking met MICT-IBBT van de Universiteit Gent.

2010

CONCERTEN, FUIVEN, FESTIVALS ORGANISEREN, EEN PRAKTISCHE GIDS.

Poppunt, Formaat en Fuifpunt.

POPPUNT / 2010

CULTUURBEWONDERAARS EN CULTUURBEOEFENAARS. TRENDS IN CULTUURPARTICIPATIE EN MEDIA-GEbruik.

Andries van den Broeck, Jos de Haan en Frank Huysmans.

SOCIAAL EN CULTUREEL PLANBUREAU / 2009

CULTUURKIJKER – ER IS GENOEG VOOR IEDEREEN. AANBOD, PUBLIEK EN GEBRUIK VAN BIBLIOTHEKEN EN CULTUURCENTRA IN VLAANDEREN

Jan Colpaert, Ignace Glorieux, Katrien Lauwersen, Maarten Moens, Dieter Vandebroeck.

UITGEVERIJ DE BOECK / 2007

CULTUURKIJKER – CULTUURPARTICIPATIE GEWIKT EN GEWOGEN.

John Lievens, Hans Waeghe en Han De Meulemeester.

DE BOECK / 2006

CURIEUZENEUZEPASTAPOT – DIVERSITEIT EN TOEGANKELIJKHEID IN HET JEUGDWERK

Gunter Bombaerts, Wouter Hillaert, Filip Coussée (red.).

ACADEMIA PRESS / 2010

DOE-HET-ZELFDEMOCRATIE.

Ghislain Verstraete en Rik Pinxten (red.).

UITGEVERIJ EPO / 2009

EN STERREN STAAN AL TEDER. 100 JAAR SCOUTS EN GIDSEN VLAANDEREN.

Koen Verreyken.

BORGERHOFF & LAMBERIGTS / 2010

EN TOEN WAS CULTUUR NIET LANGER VERVELEND. 7 ERVARINGEN MET KINDER- EN JONGERENPARTICIPATIE.

Bea Bossaerts

IN OPDRACHT VAN HET VLAAMS NETWERK KINDER-VRIENDELIJKE STEDEN EN GEMEENTEN / 2010

GEDEELD / VERBEELD.

EINDRAPPORT VAN DE COMMISSIE ONDERWIJS EN CULTUUR.

Jenoff Van Hulle (red.).

CANON CULTUURCEL / 2008

LIJSTEN

JEUGDBEWEGINGEN IN VLAANDEREN. EEN ONDERZOEK BIJ GROEPEN, LEIDING EN LEDEN.

Pieter De Pauw, Hans Vermeersch, Filip Coussée, Nicole Vettenburg en Mieke Van Houtte.

IN OPDRACHT VAN HET AGENTSCHAP SOCIAAL-CULTUREEL WERK VOOR JEUGD EN VOLWASSENEN / 2010

JONGEREN EN E-COMMERCE.

Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties.

2010

JONGEREN EN MEDIA.

Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties.

2009

JONGEREN EN NIEUWE TECHNOLOGIEËN.

Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties.

2009

JONGEREN IN CIJFERS EN LETTERS. BEVINDINGEN UIT DE JOP-MONITOR 1.

Nicole Vettenburg, Marc Elchardus & Lode Walgrave (red.).

LANNOCAMPUS / 2007

JONGEREN IN CIJFERS EN LETTERS. BEVINDINGEN UIT DE JOP-MONITOR 2.

Nicole Vettenburg, Johan Deklerck en Jessy Siongers (red.).

ACCO / 2010

JONGEREN VAN NU EN STRAKS. OVERZICHT EN SYNTHESE VAN RECENT JEUGDONDERZOEK IN VLAANDEREN.

Nicole Vettenburg, Mark Elchardus en Lode Walgrave (red.).

2006

KAAS MET GATEN. MOMENTEN MET FOCUS OP ACTIEVE CULTUURPARTICIPATIE VAN KINDEREN EN JONGEREN.

Demos.

2010 (NUMMER 6)

KIES* BIJNA 150 AANBEVELINGEN VOOR EEN MAS IN JONGE HANDEN.

Franky Devos.

MAS / 2007

KWALITEIT EN CONSISTENTIE. KUNST- EN CULTUUREDUCTIE IN VLAANDEREN.

Anne Bamford.

CANON CULTUURCEL / 2007

SMAKERS

ONGELIJKHEID EN TEVREDENHEID IN DE VLAAMSE CULTUURCENTRA.

Ignace Glorieux en Theun-Pieter Van Tienoven.

ONDERZOEK IN OPDRACHT VAN HET AGENTSCHAP SOCIAAL-CULTUREEL WERK VOOR JEUGD EN VOLWASSENEN. / 2008.

SMAKERS. JONGEREN EN CULTUUR 2004.

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en CJP. 2005

SMAKERS. JONGEREN EN CULTUUR 2006.

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en CJP. 2007

SMAKERS. JONGEREN EN CULTUUR 2008.

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en CJP. 2009

TALKIEWALKIE 4 BELIEVERS / NON-BELIEVERS.

LADDA vzw.
UITGEVERIJ ACCO / 2007

TRACKS. ARTISTIEKE PRAKTIJK IN EEN DIVERSE SAMENLEVING.

An van Dienderen, Joris Janssens, Katrien Smits.

UITGEVERIJ EPO, VLAAMS THEATER INSTITUUT, KUNST EN DEMOCRATIE / 2007

VAN GENERATIE OP GENERATIE. EEN CULTUURSOCIOLOGISCHE BENADERING VAN DE GELIJKENISSEN IN HOUDINGEN EN SMAKEN TUSSEN OUDERS EN HUN ADOLESCENTE KINDEREN.

Jessy Siongers.
VUB / 2007

VRIND 2010. DE RESULTATEN VAN HET VLAAMSE BELEID EN DE IMPACT OP DE OMGEVING.

Luc Bral.
STUDIEDIENST VAN DE VLAAMSE REGERING / 2010

WIJ BLIJVEN NIET IN DE KOU STAAN. MENSEN IN ARMOEDE GENIETEN VAN CULTUUR, SPORT EN VRIJE TIJD.

Katrien Brys (red.).
VLAAMS NETWERK VAN VERENIGINGEN WAAR ARMEN HET WOORD NEMEN / 2010

FOTO CREDITS

DE IDEALE GSM-APPLICATIE

© Annick Kelecom
(P. 21)

MAS IN JONGE HANDEN!

© Piazza dell'Arte
(P. 26-27)

IS IT LOVE?

© Vlaamse Opera
(P. 28)

LIEFDE IS OOK MOOI VOOR MIJ

© Wendy Van den Bossche
(P. 30)

POËZIESCHOOL VAN HET JAAR

© Lieven Van Assche
(P. 30)

BUURTSTERREN³

© Els Seghers
(P. 30)

KLEEFKRUID

© Vera Cammaer
(P. 32-33)

DE IDEALE WEEKENDTRIP

© Menno Buyl, Jelle Spruyt
(P. 35-38)

LIJSTEN

DE IDEALE VRIJWILLIGERSJOB

© Janna De Cort
(P. 45)

NETSKY

© Andrew J. Attah
(P. 49)

HANS VAN NUFFEL

© KFD
(P. 49)

MATTEO SIMONI

© Danny Gys
(P. 49)

KRISTIEN FOLLON

© Kristien Follon
(P. 49)

EVA MOUTON

© Sven Rammeloo
(P. 50)

GILLES DE SCHRIJVER

© Gilles De Schryver
(P. 50)

ELLA-JUNE HENRARD

© Carlo Verfaille
(P. 50)

WILLIAM BOEVA

© Margot Smet
(P. 50)

DE IDEALE SMOOTHIE

© Joriëna Brewée
(P. 52)

JEUGDBEWEGINGEN ANNO 2010

© Erik Van Cauter
(P. 58-63)

CIRCUS

© Florian Vandemeulebroucke
(P. 66-67)

CIRCUS

© Maza Loco
(P. 68)

CIRCUS

© Ian Bauters
(P. 69, LINKS)

CIRCUS

© Maarten Verhelst
(P. 69, RECHTS)

PORTRET TEN

© Bram Tack
(P. 77-91)

DE IDEALE HANGPLEK

© Lennert Deleu
(P. 99)

GUERRILLA GARDENING

© Dorien Stevens
(P. 126)

LOESJE

© Loesje
(P. 128-129)

SMAKERS

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

NOTA

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

SMAKERS

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

NOTA

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

COLOFON

STUURGROEP EN REDACTIE (*Riet Plevoets en Toon Vermeir*)

EINDREDACTIE (*Riet Plevoets, Toon Vermeir, Nick De Leu
en Carmen D'Eer*)

FOTOGRAFIE: PORTRETTEN (*Bram Tack*)
● www.bramtack.be

VORMGEVING (*Indianen*)
● www.wereldderindianen.be

DRUK (*Drukkerij NEW GOFF*)
● www.newgoff.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS (*Afdeling Jeugd & CJP*)

AFDELING JEUGD

(*Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd & Volwassenen /
Arenbergstraat 9 / 1000 Brussel / Tel: 02 553 06 30 / Fax: 02 553 41 17*)
● www.sociaal-cultureel.be

CJP

(*Cultureel Jeugd Paspoort / Sainctelettesquare 19 / 1000 Brussel /
Tel: 02 203 02 00 / Fax: 02 201 09 29*)
● www.cjp.be

PUBLICATIEDATUM (*Maart 2011*)

WETTELIJK DEPOT *D2011/3241/016*

Exemplaren van Smakers, jongeren en cultuur 2010 kunnen aangevraagd worden bij de uitgevers. De redactie van de teksten werd afgesloten op 26 januari 2011. Indien er ondertussen gegevens gewijzigd zijn, kunnen de uitgevers hier niet op aangesproken worden.

